

GOODWILL

JÚL-AUGUST
2009

Ročník I.

Mesačník o ekonomike, biznise a spoločnosti

Cena: 1,50 €

VLAKY V HLAVE A NA KOĽAJNICIACH

Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., neprestáva myslieť na náš komfort

Kde úradujú
riaditelia zemegule?

Internetové podsvetie
útočí: nachytá aj vás?

Investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok

- ✓ Garantovaný výnos na rok 2009
5,127 % p. a. vo fonde Wüstenrot*
- ✓ široké poistné krytie
- ✓ flexibilné poistenie na celý život
- ✓ kedykoľvek prístup k peniazom

* platí pre investície do 20 000 eur

Viac informácií získate
aj v každom z našich
obchodných miest.

Stále najlepšie **Investičné životné poistenie** na trhu.

GOODWILL

Mesačník o ekonomike, biznise a spoločnosti

Júl-august 2009

Registrované ako periodická tlač Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod registračným číslom EV 3451/09, ISSN 1337-9798

Vydáva:

Goodwill Publishing, s. r. o.
IČO: 44 635 770

Adresa redakcie:

GOODWILL, Nevádzová 5, 821 01 Bratislava
tel./fax: 02/48 28 74 25
goodwill@goodwill.eu.sk

PhDr. Miloš Nemeček

konateľ a riaditeľ vydavateľstva
nemecek@goodwill.eu.sk
tel.: 02/39 00 44 88
fax: 02/48 28 73 22

Mgr. Valéria Nagyová

konateľka zodpovedná za obchod, marketing a inzerciu
nagyova@goodwill.eu.sk
tel./fax: 02/48 28 74 25
tel.: 0911 80 70 10

Ing. Juraj Filin

šéfredaktor
filin@goodwill.eu.sk
tel.: 0907 78 91 64

www.goodwill.eu.sk

Rozširujú:

LK Permanent, Mediaprint-kapa Pressegrasso, a. s., Slovenská pošta, a. s., a súkromní distribútori.

Časopis sa distribuuje na konferencie, do hotelov, VIP akcie.
Distribúcia directmailingom – súkromný sektor, verejná správa a neziskové organizácie a inštitúcie.

Predplatné:

12 €/361,51 Sk ročne (10 čísel vrátane poštovného a balného)
Objednávky na predplatné: goodwill@goodwill.eu.sk

Layout:

Mgr. art. Branislav Linek

Grafické vyhotovenie:

Artwell Creative, s. r. o., Bratislava
www.artwell.sk

Tlač:

FABER, s. r. o., Bratislava

Foto na titulnej strane:

ZSSK

Foto na tejto strane:

Miro Nemeec

Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie, spracovanie a šírenie diela – textu, fotografií, grafov, a to v jednotlivých prípadoch alebo v celkoch – je možné len so súhlasom vydavateľa a s uvedením zdroja.

Niektoré inzeráty neprešli jazykovou úpravou. Za obsah inzercie zodpovedajú inzerenti.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. Za správnosť textov sú zodpovední autori.

Články sú prístupné na www.siac.sk. Monitoring tlače poskytujú so súhlasom vydavateľa spoločnosť Newton Media.

Leto bez uhoriek

„Keď trnie bohato zakvitne, bude dobrá úroda uhoriek,“ hovorí jedna z pranosť. Neviem, ako to bolo v tomto roku. Ale ľahká pomoc, zistil som, že štatistický úrad, pracovisko Nitra, si aj s týmto poradí. Pri prehľade úrody v tabuľkách číslo 33 a 34 možno nájsť, ako to bolo so šalátovými uhorkami i nakladačkami. Vo všeobecnosti som sa ale od záhradkárov dozvedel, že je to v posledných rokoch dosť zlé – rozmohli sa choroby...

S legendárnou uhorkovou sezónou, ktorá pre novinárov prichádzala v lete, je to ešte horšie. Udalosti nedovolenkujú, je ich rovnako, ba možno ešte viac než v iných obdobiach. Zoberme si svetovú politiku. Americký prezident Barack Obama sa v Moskve stretol s Medvedevom i Putinom. Výsledkom je dohoda o obmedzení jadrových rakiet, sporné radary v Poľsku a Čechách však ešte ostali pootvorené. Pre milovníkov iných žánrov tu bola rozlúčka s kráľom popu Michaelom Jacksonom. A takto by sme mohli pokračovať.

Goodwill je časopis zameraný predovšetkým na ekonomiku. Ani tá však nemôže veľmi odдыхovať. Doterajší krízový vývoj si žiada svoje, treba sa dostať z najhoršieho. Automobilky i ďalší producenti už majú nútené prázdniny za sebou, teraz by najradšej vyrábali naplno. Hlavnou otázkou však teraz je, či to tak naozaj bude. Odborníci sa nie celkom zhodujú, aj keď väčšina je toho názoru, že predovšetkým najhlbšia finančná kríza sa už pominula a ukazujú sa signály obratu k lepšiemu.

Nechcem sa teraz pridať k pesimistom ani optimistom. Radšej sa pripojím k realistom, ktorí hovoria, že problémy boli vlastne zákonité a priniesli aj čosi pozitívne. Predovšetkým poznanie, že tučné časy nemôžu trvať večne a treba sa vedieť aj uskromniť. Napokon, veľká časť sveta nikdy žiadne tučné časy nezažila. A nie je náhoda, že kríza mala svoje ohnisko najmä v centrách najväčšieho blahobytu i márnivosti. Teraz je najnaliehavejšou otázkou, ako ďalej, aby hospodársky i sociálny vývoj bol čo najstabilnejší. Sú to otázky celosvetového, všelidského významu – ale premietajú sa aj do úvah a rozhodnutí v nespočetnom množstve konkrétnych situácií. Štátnikov a priemyselníkov, ale aj drobných podnikateľov a mnohých ďalších budú sprevádzať po celé toto leto.

Ale predsa len je to aj čas odдыхu. Cestovné kancelárie hlásia, že napriek kríze sa úspešnejší Slováci ešte viac rozhládajú po čoraz exotickjších destináciách. Dosť dovolenkárov sa ale rozhodlo aj pre domáce luhy, háje a vody. Nie je od vecí lepšie spoznať, koľko krásnych miest máme na Slovensku. Ale aj to, koľko ešte treba urobiť, aby sme sa v službách dostali na vyššiu úroveň a v cestovnom ruchu sa poučili napríklad od susedov, ako sa to dá robiť.

Toto leto teda je v mnohom iné. Popri vážnych úvahách a krokoch správnym smerom – nielen von z krízy, ale aj k novej dynamike – by však malo priniesť aj odдых, relax, príjemné zážitky i spoznávanie miest blízkyh i vzdialených.

Každý nech si to užije podľa svojho. Ak chce, aj s uhorkami...

PhDr. Miloš Nemeček

vydavateľ

Hlavné mestá kapitálu

Sú lokálne volení politici zrelí na riešenie globálnych problémov?

Čína chce do roku 2020 urobiť zo Šanghaja finančnú metropolu porovnateľnú s Londýnom a New Yorkom. Ak dnes chceme zistiť, ako a kde budú alokované aktíva a generované bohatstvo, nemali by sme sledovať hlavné mestá financií, ale hlavné mestá politiky. **10**

Ekonomika

- 06 Rozpočtové a daňové dilemy**
- 08 Mihók: Ak podnikáť, tak v obnoviteľných zdrojoch, turizme a IT**
- 09 Udržateľnosť rovná sa prosperita**
Úvaha generálneho tajomníka OSN Pan Ki-muna
- 10 Hlavné mestá kapitálu**
- 12 Kde je Európa?**
- 13 Cieľavedomá Ázia, váhová Európa**
- 14 Má hospodársky rast budúcnosť?**
- 36 Ako ďalej s dolárom?**
- 37 Platia pre predvstupovú investíciu legislatívne reštrikcie EÚ?**

Doprava

- 16 Minister Vážny: Musíme prijímať aj neštandardné riešenia**
- 19 Po spoločných koľajniciach**
- 20 Ľudia budú radi cestovať vlakom – ak zatraktívime železničnú dopravu**
Rozhovor s generálnym riaditeľom a predsedom Predstavenstva Železničnej spoločnosti, a. s., Ing. Milanom Chúpekom, PhD.
- 21 Obnova vozového parku s pomocou európskych fondov**
Kroky ZSSK na zlepšenie podmienok v osobnej železničnej doprave
- 22 Orient Expres žije – aspoň podľa mena**

Podnikanie

- 24 Základné kamene firmy**
- 27 Vodičský preukaz na počítače**
- 28 Kde sú zdroje užitočných informácií pre biznis**

Za horizontom

- 26 Dokonalý človek bez hraníc?**
Anton Hykisch o transhumanizme

Financie

- 31 Slováci si poisťujú život už viac ako majetok**
- 32 Euro na Slovensku už zovšednieva**
Prešli sme naň priam učebnicovo hladko, konštatuje vládny splnomocnenec Igor Barát
- 34 Riadenie rizik v nebezpečných časoch**
- 38 Európski spotrebiteľia a platobné karty**
- 39 Poistenie so zľavami a zvýhodneniami**
- 40 Finančná diagnostika – nová užitočná služba Tatra banky**

Bezpečnosť digitálneho priestoru je na programe dňa

Kriminálne útoky z internetového prostredia sú čoraz rafinovanejšie

Počítačová kultúra podporovaná rýchlym rozvojom internetových zariadení a nástrojov sa zatiaľ rozvíja rýchlejšie ako bezpečnosť digitálneho priestoru. Je to téma už aj pre štátnu moc. 48, 49

Minister Vážny: Musíme prijímať aj neštandardné riešenia

V rámci integrácie dopravy nás najviac zaujíma spojenie Západ – Východ

Slovensko je už pevnou súčasťou európskej dopravnej siete. Jeho problémom však je nedobudovaná cestná infraštruktúra a nemá dosť modernú železničnú infraštruktúru. 16

Automobily

- 44 | **Nenápadný úspech**
Európsky automobilový kongres 2009

Informačné a komunikačné technológie

- 46 | **eGovernment je u nás v plienkach napriek dobre stanoveným rámcom**
Rozhovor s prezidentom ITAS Jurajom Sabakom
- 48 | **Pozor na web, možno odtiaľ niekto ohrozuje aj vašu firmu**
- 49 | **Bezpečnosť digitálneho priestoru je na programe dňa**
- 51 | **Indiskrétné tlačiarne**
- 53 | **Štandardné riešenia vs. riešenia na mieru**

Energetika

- 54 | **Energetická účinnosť a diaľkový manažment budov**

Stavebníctvo a reality

- 55 | **Slovenské stavebníctvo: adaptácia na pokles**
- 56 | **Vplyv krízy na obchod s luxusnými nehnuteľnosťami**
- 56 | **Luxusné bývanie v Bratislave je príliš drahé**

Cestovný ruch

- 57 | **Na skok od Bratislavy vyrastie nové Vegas**

Potraviny

- 58 | **Potravinári a maloobchodníci v Európe sú pod tlakom**
- 59 | **PET obaly v segmente liehovín**
- 59 | **Slovak Gold pre potraviny**
- 60 | **Príbeh kávy**

Zdravie

- 62 | **Biotechnológie sú stále perspektívne**
- 63 | **Rýchlejšia úľava pri bolestiach**

Spoločenská zodpovednosť firiem

- 64 | **Voda je život**
- 65 | **Čistá voda pre africké deti**
- 66 | **Slovensko má prvého telekomunikačného ombudsmana**
- 67 | **Darcovia na Slovensku**

Štýl

- 68 | **Toskánsko si treba vychutnať**

Vzdelávanie

- 70 | **Vzdelávanie, kurzy, semináre**

Marketing

- 71 | **Chráňte svoje rodinné striebro**

English Annex

- 73 | **Banks in Slovakia are Healthy**

Podpora OZE v zákone

Optimalizácia fungovania trhu s elektrinou v oblasti kombinovanej výroby elektrickej energie a tepla je zámerom zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie (OZE). Zároveň má za cieľ aj decentralizovať výrobu elektriny. Zlepšenie podmienok sa týka najmä zdrojov s menším výkonom. Výrobca elektriny z OZE a kombinovanou výrobou bude mať nárok na prednostné pripojenie zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy, prednostný prístup do sústavy, prednostný prenos, distribúciu a dodávku elektriny bez ohľadu na výkon zariadenia. Ceny energie z OZE bude stanovovať Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO).

Nabucco

Turecko, Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko a Rakúsko podpísali medzivládnu dohodu, ktorá umožní výstavbu nového plynovodu Nabucco a zníženie závislosti Európy od dodávok komodity z Ruska. Plynovod vybuduje súkromné konzorcium a mal by byť dokončený v roku 2014. Jeho kapacita je 31 miliárd kubických metrov plynu ročne, čo je asi 5 % celkovej spotreby EÚ. Nabucco bude transportovať plyn z oblasti Kaspického mora a Blízkeho východu do Rakúska a potom ďalej. Projekt však stále nemá zabezpečených dodávateľov, ktorí by dokázali naplniť kapacitu potrubia. Podľa výkonného riaditeľa spoločnosti OMV Wolfganga Ruttenstorfera sa Rusko nemusí obávať konkurencie Nabucca. Ako uviedol, Európa bude v budúcnosti potrebovať ako Nabucco, tak aj konkurenčné plynovodné projekty Južný prúd a Severný prúd, keďže do konca ďalšieho desaťročia bude potrebovať ešte ďalších 150 miliárd m³ plynu.

Dovoz napodobenín rastie

Dovoz napodobením značkových výrobkov do EÚ sa vlani v porovnaní s rokom 2007 viac ako zdvojnásobil. Podľa najnovších údajov colné úrady v krajinách únie vlani zhabali 178 miliónov kusov falošného tovaru, zatiaľ čo v roku 2007 „len“ 79 miliónov kusov. Najväčší podiel medzi zhabanými produktmi majú pirátske kópie DVD a CD, nasledujú odevy a doplnky. Počet zabavených DVD sa vlani oproti roku 2007 zvýšil až 27-násobne.

Približne 20 miliónov zo zadržaných položiek boli potenciálne nebezpečné výrobky, keďže tieto napodobeniny značkových hračiek, liekov a elektroniky nespĺňali normy EÚ. Hlavným zdrojom falošných priemyselných výrobkov je Čína. Z Indonézie zase pochádzala väčšina nelegálne dovážaných potravín a nápojov. Zo Spojených arabských emirátov sa na územie EÚ pašujú cigarety a z Indie falošné lieky. Najpopulárnejšia je Viagra, ale aj napodobeniny liekov proti osteoporóze, vysokému cholesterolu a tlaku.

A380 pre Čínu mešká

Airbus posunul termín dodania prvého A380 Jumbo leteckej spoločnosti China Southern Airlines až na rok 2011. Nový posun odôvodnil technickými dôvodmi. Za nedodržanie termínu však aerolíniám zaplatí penále 250 miliónov USD. Kompenzácia, ktorú China Southern dostane, bude stačiť na nákup ďalšieho A380. Aerolinie mali dostať prvé lietadlo z objednaných 5 v roku 2007. Airbus získal na A380 celkom 204 záväzných objednávok a na ďalších 51 eviduje od zákazníkov prísľub. Spoločnosť dodal už 17 strojov – 9 pre Singapore Airlines, päť prevzala spoločnosť Emirates a tri austrálsky Qantas.

Odrazenie od dna

Recesia vo väčšine európskych rozvíjajúcich sa ekonomik nájde svoje dno ešte v tomto roku, k ich výraznejšiemu oživeniu však nedôjde do roku 2011, tvrdí rakúsky ekonomický inštitút Wifo. Všetky rozvíjajúce sa európske ekonomiky s výnimkou pobaltských krajín - Estónska, Litvy a Lotyšska - sa vrátia k rastu do roku 2011, pričom väčšina bude expandovať už v budúcom roku, uviedol viedenský inštitút. Jeho prognóza predpokladá zvýšenie dôvery investorov v globálnom meradle a nepočíta s negatívnym vplyvom prípadnej krízy výmenných kurzov. Jedinou z týchto ekonomik, ktorá sa môže v tomto roku vyhnúť poklesu, je Poľsko. Vďaka za to veľkému domácejmu trhu a menšej závislosti od vývozu. Prognóza Wifo počíta už v tomto roku s rastom poľského HDP na úrovni 0,8 %. Ekonomika Slovenska rovnako ako ekonomiky Bulharska, ČR, Chorvátska, Kazachstanu, Macedónska, Rumunska, Ruska, Slovinska, Turecka a Ukrajiny by už na budúci rok nemali klesať. HDP Maďarska, ktoré bolo vlani prvým členom EÚ žiadajúcim o medzinárodnú finančnú pomoc, by sa mal v roku 2010 zmenšiť o 1,5 % po poklese o 6,5 % v tomto roku. Ekonomika krajiny sa podľa Wifo vráti k rastu v roku 2011 s tempom 3 %. Pokles v tomto aj budúcom roku zrejme zaznamenajú hospodárstva Bosny a Čiernej Hory. Pobaltské krajiny však čaká podľa Wifo v budúcom roku prinajmenšom 10-percentný prepád.

Rast svetovej ekonomiky až o 2,5 % očakáva v roku 2010 MMF. V apríli bol jeho odhad +1,9 %.

Rozpočtový deficit USA po prvýkrát v histórii prekonal 1 bilión USD, a to už po 9 mesiacoch rozpočtového roka.

Šéf WTO Pascal Lamy uviedol, že stav globálnej ekonomiky je krehký a vyhliadky sú stále neisté.

Všetci rozhodujúci exportéri v SR okrem VW avizovali nábeh na plnú výrobu, raduje sa Lubomír Jahnátek.

IEE Sensing z Luxemburska čiastočne nahradí v Kechneči odchádzajúci Molex.

Lodenice v Komárne dostanú dlhodobý úver od Eximbanky.

ČEZ sa udržal ako jediná firma zo strednej Európy medzi 300 najcennejšími podnikmi sveta podľa Ernst & Young.

Sľečnú elektrárňu v Poltári s výkonom 10 MW postaví spoločnosť Emel Energy.

Nemecké bankovníctvo bolo na jeseň 2008 pred krachom. Riešili to tajné nočné rokovania v Deutsche Bank a ECB, zápisnice z ktorých prenikli von.

Deficit verejných financií je dôvod, pre ktorý otvorí EK voči viacerým členom vrátane SR konanie.

Miliónové odmeny pokračujú: výzvy lídrov G20 na obmedzenie plátov bankárov zostávajú bez účinku.

Zahraničný obchod SR dosiahol aj v máji prebytok na úrovni 94,8 milióna €, čo však bolo oproti aprílu menej asi o 300 mil. €.

Jordánsky kráľ Abdalláh navštívil SR s podnikateľskou delegáciou. Potenciál má spolupráca v zdravotníctve (zariadenia) a vodohospodárstve.

Skláreň Vetropack Nemšová, s. r. o., vlani zvýšila medziročne obrát o 8,2 % na 58,25 mil. € (1,75 mld. Sk).

Koncentráciu BXR Logistics a Čechofrachu schválil Protimonopolný úrad SR. BXR Logistics B.V. (Holandsko) je nepriamo kontrolovaná spoločnosťou RPG Partners Limited.

U.S. Steel získala ako jediná oceliarska spoločnosť ocenenie VW Group 2009.

Zväz celulózopapierenského priemyslu: výroba v 11 členských firmách ZCPP v 1. štvrtroku klesla o 3,2 % na 229 635 t.

Pivovary Topvar, a. s., investovali v topolčianskom závode 280 000 eur do prietokového pastéra sudového piva.

Logica Slovakia: Erich Hulman, generálny riaditeľ tejto spoločnosti, sa stal členom rady Britskej obchodnej komory v SR.

Má hospodársky rast budúcnosť?

Normalizácia globálnych pomerov dá dôraz na stabilitu a predchádzanie rizikám

Čo môžeme očakávať v čase, keď sa svetová ekonomika dostáva z najväčšieho poklesu za posledné takmer storočie? Stručná odpoveď znie: „novú normálnosť“.

Túto „novú normálnosť“ bude charakterizovať pomalší rast, stabilnejšie jadro finančného systému s menším podielom rizík a dodatočných problémov (energia, klíma alebo demografické nerovnováhy, aby sme menovali aspoň niekoľko z nich) s odlišnými časovými horizontmi, ktoré otestujú našu kolektívnu schopnosť zlepšiť riadenie a dohľad nad globálnou ekonomikou. Zo strednodobého hľadiska je najistejším tipom nižší rast. Zdá sa to pravdepodobné, ale – človek nikdy nevie. Finančná kríza, ktorá sa rýchlo premenila na globálny hospodársky pokles, nebola len výsledkom neschopnosti reagovať na rastúcu nestabilitu, riziko a nerovnováhu, ale tiež výsledkom všeobecnej predkrízovej neschopnosti vidieť rastúce systémové riziko. Tieto definujúce charakteristiky budú v nasledujúcich rokoch podmieňovať reakcie a výsledky. Pôsobia tu vzájomne sa vyvažujúce sily. Krajiny s vysokým rastom (Čína a India) sú veľké a v pomere k ostatným sa ďalej zväčšujú. Táto skutočnosť bude mať sama o sebe sklon zvyšovať globálny rast v porovnaní so svetom, v ktorom riadili a ťahali rast priemyselné krajiny na čele s USA.

Nové pohľady na reguláciu

Súčasná kríza začala byť nazývaná „recesia účtovnej bilancie“ s globálnymi rozmermi,

strašnou hĺbkou a ničivou silou, pretože jej korene ležia v účtovných bilanciách finančného sektora a domácností. Tým, čo ju spravilo charakteristickou, je práve extrémna deštrukcia účtovnej bilancie. Centrálné banky a regulátori si do budúcnosti nebudú môcť dovoliť úzko sa zameriavať na

Bublina aktív nevymiznú, ale nebude už také riziko, že ich vyvolajú transakcie s požičanými peniazmi.

infláciu (tovaru a služieb), rast a zamestnanosť (reálnu ekonomiku) a účtovnú stránku pritom ponechať vlastnému osudu. Niekde v systéme bude treba stanoviť a brať vážne zodpovednosť za stabilitu a trvalú udržateľnosť pri hodnotení aktív, transakciách s vypožičanými peniazmi a účtovnou bilanciou. Opätovná finančná regulácia by mala a bude klásť dôraz na požiadavky v oblasti kapitálu, rezerv a marží, brzdí zvyšovanie systémového rizika obmedzovaním transakcií s derivátmi, eliminovať rozdrobené a neúplné regulačné pokrytie a regulačnú arbitráž (čo je celosvetovo obrovský problém)

a sústrediť sa na transparentnosť. Izolácia a ďalšie obmedzenia časti bankového systému tak, aby boli kanály sprostredkovania úverov menej náchylné na úplné a súčasné zrútenie, sa tiež zdá pravdepodobné. Oproti nedávnej minulosti sa zvýšia kapitálové náklady, dlhy budú drahšie a menej všadeprítomné a rozloženie rizík sa nevráti na stlačenú úroveň pred krízou. Bublina aktív síce nevymiznú, ale bude hroziť menšie riziko, že ich rozduchajú transakcie s derivátmi. Americkí spotrebiteľia budú viac šoriť a menej utrácať, čím zmenia schému známu z posledných niekoľkých rokov.

Presun globálnych ťažísk

Veľkú diery v globálnom agregátnom dopyte (v ráde 700 miliárd dolárov alebo aj viac) bude treba časom zaceliť kompenzujúcim zvýšením spotreby v prebytkových ekonomikách, ako sú Čína a Japonsko. Čím dlhšie to potrvá, tým väčšie budú na národnej úrovni podnety získať podiel na globálnom dopyte prostredníctvom protekcionistických opatrení.

Nedávny nárast týchto opatrení je pochopiteľnou politickou cenou za celú škálu stimulačných balíkov v rozvinutých a rozvojových krajinách. V kontexte poklesu agregátneho dopytu však môžu takéto opatrenia silnieť – a bude ťažšie ich postupom času utlmiť. Toto je dopredu sa pozerajúca verzia problému globálnej nerovnováhy. Jeho vyriešenie

prostredníctvom koordinovanej politickej akcie (alebo neschopnosť ju prostredníctvom takej akcie vyriešiť) bude mať obrovský dopad – či už pozitívny alebo negatívny – na štruktúru mnohonárodných stimulov obklopujúcich globálnu ekonomiku – a eventuálne i na jej pravdepodobný rast.

Klub veľkých: G20

Zodpovednosť za dohľad nad globálnou ekonomikou rýchlo prechádza zo skupiny G-7 až G-8 na skupinu G20, čo je žiaduce. Skupina G20 totiž zahŕňa 90 % globálneho HDP a dve tretiny svetovej populácie, takže

tento posun je nielen vysoko potrebný, ale priam nevyhnutný. Existuje však riziko, že záujmy zvyšnej tretiny svetovej populácie (a väčšiny malých krajín) nebudú dostatočne zastúpené, keď sa bude medzinárodná architektúra riadenej globálnej ekonomiky ďalej vyvíjať.

V súčasnej kríze je významná frakcia krajín mimo skupiny G20 v podstate bezbranná: ide o malé a relatívne chudobné ekonomiky s nulovou fiškálnou schopnosťou stimulovať a nedostatočnými rezervami, ktoré by vynahradili odliv kapitálu, ktorý nastal kvôli zaceleniu pošramotených účtovných bilancií na rozvinutých trhoch. Vo vnútri krajín skupiny G20 existujú mechanizmy, ktoré dbajú na záujmy najzraniteľnejších občanov. V globálnej ekonomike sú najzraniteľnejšie celé krajiny. Nevšimavosť k ich záujmom nie je len morálny problém, ale i potenciálne výbušný problém sociálny a ekonomický.

Kde majú byť rámce konsenzu?

V dôsledku toho sa medzinárodné ekonomické inštitúcie budú musieť posilniť v zmysle riadenia i zdrojov, aby mohli pôsobiť ako samočinné vypínače v prípade budúcich finančných a hospodárskych turbulencií. Medzinárodný menový fond bol na začiatku krízy podfinancovaný a v niektorých systémovo dôležitých častiach sveta mu i ďalej chýba vierohodnosť a dôvera. Dnes sa síce jeho financovanie zlepšuje, avšak my už osem mesiacov prežívame krízu, v ktorej sa medzinárodné kapitálové toky stali nevyspytateľnými a do značnej miery ich ťahajú skôr núdzové reakcie ako hlbšie ekonomické ukazovatele.

Zostáva teda centrálna otázka dôvery v systém, ktorá bola silno poškodená a jej obnovenie si vyžiada čas. Vo väčšine krajín v súčasnom čase prevažuje názor, že finančný systém nepekne zlyhal, ale že stimuly a dynamika širšieho trhového systému v relatívne otvorenej globálnej architektúre zostávajú najlepšou cestou k tvorbe bohatstva, znižovaniu chudoby a rozširovaniu príležitostí.

G20: Sú strážcovia stability a rastu dosť zodpovední?

Samozrejme, existujú i nesúhlasné hlasy a rovnováha by sa mohla ľahko vychýliť. Nie je vylúčené, že s vaničkou vylejeme i dieťa. Na súčasnú krízu neexistuje jednoduchý všeliek. Na národnej i medzinárodnej úrovni je najlepšou cestou pragmatická a vytrvalý pokrok pri zdokonaľovaní regulačnej architektúry a zvyšovaní našej kolektívnej schopnosti vyhnúť sa nekooperatívnemu správaniu a neoptimálnej rovnováhe. Na tejto ceste sa momentálne nachádzame. Zatiaľ je to však cesta bez jasne definovaného a široko akceptovaného cieľového bodu.

Michael Spence
nositeľ Nobelovej ceny za ekonómiu (2001),
predseda Komisie pre rast a rozvoj
© Project Syndicate
Medzitimulky redakcia
Foto: TASR

06W097-910

OTP Biznis riešenie pre malých a stredných podnikateľov

OTP Banka Slovensko, a.s., prichádza na trh s výhodným riešením pre malých a stredných podnikateľov v súčasných ekonomických podmienkach krízového vývoja. Ponúka recept na preklopenie nepriaznivej finančnej situácie, elimináciu podnikateľského rizika a riadenie likvidity. Pomáha tak vrátiť podnikanie do starých osvedčených koľají.

OTP Biznis riešenie prináša pomoc hneď viackrát, a to prostredníctvom nových produktových balíkov OTP Biznis Konto PLUS, EXTRA, MAX a úverov za výhodných podmienok.

Zefektívnete svoj **platobný styk** využívaním jedného z balíkov služieb. Vyberte si ten, ktorý najviac vyhovuje vašim potrebám. **Získajte výhodný úver** od OTP Banky s minimálnym množstvom podkladov, s možnosťou jednoduchého zabezpečenia. Využite výhodné zhodnocovanie dočasne voľných finančných prostriedkov a **zriadte si bezplatne OTP SWEEP Konto s priaznivým úročením.**

Produktové balíky OTP Biznis Konto PLUS, EXTRA, MAX v sebe zahŕňajú vedenie konta, 10/30/100 transakcií vybraného druhu, vydanie dvoch, resp. troch platobných kariet v ponúkanej kombinácii (Cirrus/Maestro, VISA Electron, MasterCard Business, MasterCard Gold, VISA Classic), zriadenie OTP SWEEP Konta, zriadenie elektronického bankovníctva a výpis z účtu v mesačnej/dekádnej frekvencii. Držiteľ konta má možnosť získať úverový produkt s aktuálne platnými benefitmi alebo povolený debet ku kontu.

Využite synergické výhody vkladových produktov a služieb v kombinácii s úverovými produktmi s uplatnením aktuálnych bonusov.

top rok 2009
otp rok 2009

 otpbanka

www.otpbanka.sk • **otpdirekt** 0850 111 222

Minister Vážny: Musíme prijímať aj neštandardné riešenia

V rámci integrácie dopravy nás najviac zaujíma spojenie Západ – Východ

Slovensko je dnes už plne integrované v európskej dopravnej sieti. Jeho problémom však je, že nemá dobudovanú nadradenú cestnú dopravnú infraštruktúru a nemá ani zmodernizovanú nadradenú železničnú infraštruktúru.

Lubomír Vážny

O týchto otázkach a o tom, aké sú súčasné problémy a perspektíva dopravy na Slovensku v kontexte celoeurópskych snáh sme sa porozprávali s ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR Lubomírom Vážnym.

Ako dnes vyzerá napojenie Slovenska na európsku dopravnú sieť?

- V napojení na európsku infraštruktúru nejaké vážne problémy nevidím – väčší problém je ten, že ako minister rezortu dopravy by som chcel, aby sme tieto multimodálne koridory mohli užívať čo najskôr. Komplexné dobudovanie vidím v horizonte do roku 2018 až 2020. To, čo ale Slovensko trápi viac, je spojenie Západu a Východu. Jednak z pohľadu krajiny, ale aj z pohľadu medzinárodnej dopravy. Vyriešenie tohto problému sa črtá v skoršom horizonte, teraz si však netrúfam definitívne povedať kedy, pretože z dôvodu

Komplexné dobudovanie multimodálnych koridorov možno očakávať v horizonte rokov 2018 až 2020.

finančnej krízy sa oddiaľuje uzatváranie financial closingu na PPP projekty, s ktorými sme pri budovaní týchto trás rátali. Dúfam však, že sa tento problém čoskoro vyrieši a začne sa naplno a reálne stavať aj cez PPP projekty.

Výhody európskych koridorov

Transeurópske dopravné siete TEN-T, ktoré zahŕňajú cestné, železničné, vzdušné a vodné dopravné siete, sú naplánované a naprojektované tak, aby

pokrývali celý kontinent. Cez Slovensko idú koridory IV, Va, VI a VII. Myslíte si, že sme do nich dostatočne zapojení?

- Pre Slovenskú republiku má veľký význam najmä piaty dopravný koridor. Na ostatnej rade ministrov boli naznačené a schválené určité postupy, aby sa pri revízii TEN-T koridorov rátalo aj s koridorom cez Českú republiku a Slovensko. Je to západo-východný koridor, ktorý prepojí Bratislavu a Žilinu a ďalej na východ, to znamená Poprad, Prešov, Košice až na Ukrajinu, a ešte spojenie Žilina - Skalité. Jeho význam je nespochybniteľný, pretože so všetkými benefitmi, ktoré z neho vyplývajú, dokáže veľmi významne ovplyvniť hospodársky rast krajiny.

Koridorová sieť je pre Slovensko veľmi potrebná. Je pre nás dôležité, aby našu krajinu neobchádzali dopravcovia, pretože potom sa nedá rátať s významným rozvojom hospodárstva. Z nášho pohľadu je významný ešte aj šiesty koridor – od česko-slovenskej hranice pri Kútoch cez Bratislavu po Štúrovo.

V ktorých oblastiach sa prejaví vplyv rozvoja dopravných koridorov?

- Primárnym a najvýznamnejším efektom vybudovania, resp. modernizácie uvedených koridorových tratí bude zlepšenie dopravnej dostupnosti regiónov SR a zlepšenie napojenia našej infraštruktúry na európsku dopravnú sieť. To podporí oživenie rozvojo-

vých perspektív z hospodárskeho i turistického hľadiska, zvýši záujem zahraničných investorov a uľahčí voľný pohyb pracovnej sily a tovarov v rámci európskeho ekonomického priestoru. Významne sa tým podporí nielen rast hospodárstva SR, ale aj celková konkurencieschopnosť EÚ.

Doplňujúcim a nemenej významným efektom bude zvýšenie kvality infraštruktúry. Výstavbou nových úsekov diaľnic sa zvýši kapacita existujúcej cestnej siete, čo prinesie zvýšenie bezpečnosti a zníženie nehodovosti, zrýchli prepravu osôb a tovarov, zníži ener-

getické a časové straty a kongescie a zlepši dopravnú situáciu v exponovaných úsekoch. Tým dôjde aj k zníženiu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie.

Z pohľadu železničnej dopravy znamená modernizácia železničných koridorov dosiahnutie štandardov definovaných v dohodách AGC a AGTC, zvýšenie traťových rýchlostí železničných tratí do 160 km/h, dosiahnutie interoperability, zlepšenie bezbariérového prístupu pre cestujúcich a zvýšenie bezpečnosti prevádzky. Zvýši sa konkurencieschopnosť železničnej dopravy a jej podiel na prepravnom trhu, čo zníži zaťaženie cestnej siete. Rozvojom verejných prístavov v Bratislave, Komárne a Štúrove na VII. dopravnom koridore sa zabezpečí strategický rozvoj prístavných, logistických a ďalších služieb a zvýši sa konkurencieschopnosť našich prístavov v porovnaní s inými prístavmi na Dunaji.

Chceli by sme postupovať rýchlejšie

Problém je v tom, že nepostupujeme tak rýchlo, ako by sme si predstavovali. Hoci, na druhej strane, musím zdôrazniť, že cesty sa budujú rýchlo – vláda si v programovom vyhlásení predsavzala odovzdať do užívania 100 km diaľnic a rýchlostných ciest a tento záväzok sa nám darí plniť veľmi dobre. Za tri roky vládnutia sme dospeli k číslu takmer 70 km odovzdaných do používania v plnom profile. Pevne verím, že do konca volebného obdobia v roku 2010 odovzdáme do používania cca 160 km, čiže ešte viac ako sme sa zaviazali.

V akom štádiu sú dnes projekty pre TEN-T?

- Slovenska sa aktuálne dotýka projekt TEN-T 17, koridor Paríž – Štrasburg – Viedeň - Bratislava, ktorý sme zahrnuli aj do Operačného programu Doprava. Je to veľmi významný a prioritný európsky projekt. Snažíme sa ho posúvať a dokončiť projektovú dokumentáciu, aby sme vedeli pristúpiť k realizácii. Zatiaľ by sme chceli koncom roku 2010, respektíve v roku 2011. Sú tam úseky na železničné spojenie letiska Bratislava s mestom, s Petržalkou a s napojením na rakúsku železničnú sieť.

Zahŕňa aj elektrifikáciu trate Devínska Nová Ves – Marchegg, aby mohli plne elektrifikované vlaky premávať medzi Bratislavou a Viedňou. Najzložitejšie sú časti popod Staré mesto a tam ešte uvidíme, kde sa to dostane. Snažíme sa túto poslednú časť projektu dobudovať načas v rámci našich záväzkov.

Hospodárska kríza sa, možno viac, ako sme čakali, dotkla aj Slovenska.

V susednom Česku dochádza k pomerne veľkému obmedzeniu výdavkom do dopravnej infraštruktúry. Ráta sa s obmedzením, prípadne až zakonzervovaním niektorých dopravných stavieb a projektov v súvislosti aj u nás?

- Zatiaľ nevieme z hľadiska rozpočtu, či sa budú krátiť výdavky na výstavbu koridorov.

57-kilometrový úsek máme tender prakticky ukončený, podpísanú koncesnú zmluvu s tým, že máme len dve cesty. Buď tento projekt zmrazí a absolútne ho odmietnuť alebo rokovať a konzultovať s konzorciom o zmenených podmienkach. My sme si zatiaľ zvolili tú druhú cestu – že rokujeme s konzorciom.

Zväzok tejto vlády vybudovať 100 km diaľnic a rýchlostných ciest sa zrejme ešte o 60 km prekročí.

Naše ministerstvo v komunikácii s ministerstvom financií stále upozorňuje na možné dopady krátenia zdrojov na rozvoj koridorov. V prípade, že MF SR pristúpi na krátenie, bude potrebné pristúpiť k prehodnoteniu plánov investičnej výstavby u jednotlivých sektorov ministerstva. Samozrejme, došlo by k výraznému spomaleniu výstavby niektorých úsekov, k zvýšeniu nákladov na zakonzervovanie rozostavených stavieb atď. Obmedzenie výstavby sa prejaví poklesom zamestnanosti v dodávateľskom sektore, v hlavných aj vedľajších pomocných činnostiach s dopadom na sociálnu sféru.

Problémom PPP je cena a záruky

PPP projekty sa dostali do problémov.

Aké vidíte riešenia?

- Fakt je, že na druhý balík, to znamená na R1 Nitra-Selenec, Selenec-Beladice, Beladice-Tekovské Nemce a severný obchvat Banskej Bystrice, to znamená asi

V čom je v tomto prípade problém?

- Mali sme štyri základné problémy. Ten prvý bola cena, druhý bol tzv. underpinning, tretí refinancovanie a štvrtý – zmena zákona o verejnom obstarávaní. Zmenu zákona sme v parlamente schválili a už nadobudla účinnosť. Pri refinancovaní sme sa s víťazným konzorciom dohodli, že prvé bude vo výške 100 % percent v prospech štátu. Underpinning je vyriešený, zostáva cena. Underpinning – čiže ručenie voči financujúcim bankám z úrovne štátu v prípade defaultu dodávateľskej časti konzorcia - predstavoval veľký zlatý dáždňik pre banky, ktoré sa podieľajú na financovaní tohto projektu. Fakt je, že situácia je neštandardná a ak sa chceme pohnúť dopredu, musíme prijímať aj neštandardné riešenia. Ale postup bánk v prípade underpinningu znamenal, že sa tento projekt preklopí z PPP projektu do projektu bežného financovania. Potom stráca význam PPP projekt a stráca sa aj jedna z jeho podstatných častí benefitov a to je skutočnosť, že sa nepočíta do verejného dlhu. Postupne

Budovanie a skvalitňovanie dopravných trás a zariadení je nekončiaci sa proces.

hľadáme aj cesty na zníženie ceny. Obdobná je situácia aj v prvom balíku na D1, čo je 75-kilometrový úsek Dubná Skala – Turany, Turany – Hubová, Hubová – Ivachnová a na východe Jánovce – Jablonov a Fričovce – Svinia. V tomto úseku by sme mali dospieť k finančial closingu v 10. mesiaci 2009 a momentálne intenzívne rokujeme s víťazným konzorciom. Takisto sme podpísali koncesnú zmluvu a čakáme na finančné uzatvorenie a prípadné zmenené podmienky od konzorcia a od ich financujúcich bánk. Pevne verím, že sa nám podarí uzavrieť aj tretí balík – Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka, Lietavská Lúčka – Višňové, Višňové – Dubná Skala a privádzač Žilina – Lietavská Lúčka. Ide síce len o 27-kilometrový úsek, ale zo stavebného hľadiska je najzložitejší. Tam potrebujeme uzatvoriť súťaž, označiť víťaza a rokovať s ním o nových podmienkach.

Životné prostredie a eurofondy

Aké sú zábery rezortu v oblasti znižovania dopadov dopravy na životné prostredie?

- Zábery rezortu vychádzajú z prísneho dodržiavania zákona o EIA – Environmental Impact Assessment, k čomu sme zaviazaní ako členská krajina EÚ. Snažíme sa

odstrániť niektoré problémy v našom zákone, kde sme, podľa môjho názoru, niekedy pápežskejší ako pápež a prijímame podstatne prísnejšie ustanovenia ako od nás žiada únia. Niekedy sa totiž dostávame do situácie, že jednoducho nevieme, ako sa do niektorého koridoru vtesnať s cestou alebo so železnicou, hoci nikto nespochybnuje, že dopravu je potrebné realizovať. Čiže toto sú pomerne vážne problémy a malo by sa postupovať v zmysle zákona, ale vždy ich

Ručenie, ktoré teraz vyžadujú financujúce banky, môže potlačiť benefity PPP projektov.

riešime per partes. Niekedy mi to ale pripadá presne podľa toho úsmevného hesla „zabi bobra, zachrániš strom“. Spravidla to riešime tak, že sa snažíme preložiť dotknutý biotop do územia, kde nie je dopravná infraštruktúra, ale to sa vždy nedá. V zásade však platí zákon EIA 25/2006 a my tento zákon musíme dodržiavať.

Pri budovaní dopravnej infraštruktúry môžu významne pomôcť prostriedky

Európskej únie. Nedávno zasadal monitorovací výbor, ktorý má na starosti posudzovanie využívania týchto peňazí. Aké boli jeho závery?

- Monitorovací výbor zasadal dvakrát ročne. S uspokojením môžem konštatovať, že máme ako prví schválenú žiadosť nad 50 miliónov eur a na monitorovacom výbore hľadáme východiská, ako zrýchliť celý postup prípravy a schvaľovania žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Trošku nás pribr-

dila Európska komisia, ktorá nám odkázala, aby sme ich nenaháňali, ale aby sme radšej aplikovali zmenu zákona a lepšie využili režim zálohových platieb. Zmenu zákona sme urobili a momentálne môžem povedať, že máme prestavaných na stavbách, či už cestných alebo železničných, okolo 66 miliónov eur, teda vyše 2 miliardy korún z Operačného programu Doprava.

MZ
Snímky TASR

WEF: Dopravná infraštruktúra je slabinou SR

V medzinárodnom rebríčku hodnotenia podmienok pre obchodovanie sa Slovensko dostalo na 46. miesto spomedzi 121 krajín. Vyplýva to zo správy o globálnych podmienkach na obchodovanie, ktorú zverejnilo Svetové ekonomické fórum (WEF). Správa hodnotí krajiny z hľadiska ich otvorenosti voči medzinárodnému obchodu a identifikuje bariéry, ktoré jednotlivé krajiny kladú cezhraničnému pohybu tovarov a služieb. Podpriemerné výsledky získalo Slovensko v hodnotení efektívnosti exportno-importných procedúr a v hodnotení kvality dopravnej infraštruktúry. Medzi jeho konkurenčné výhody z hľadiska medzinárodného obchodu patria rozvinutosť dopravných služieb a rozšírenosť informačných technológií v krajine. Na vrchole rebríčka sú Singapur a Hongkong, nasledujú Švajčiarsko, Dánsko a Švédsko. Prvú desiatku uzatvárajú Kanada, Nórsko, Fínsko, Rakúsko a Holandsko.

TA

Mestá a obce chcú južnú R7

Rýchlostná cesta R7 má riešiť čoraz viac komplikovanú dopravnú situáciu juhovýchodne od Bratislavy smerom na Lučenec. Návrh

na výstavbu existuje v dvoch reálnych variantoch, ktoré posudzuje Ministerstvo životného prostredia SR.

„Prijateľný variant A je zadaný v územnom pláne tak regiónu, ako aj hlavného mesta i dotknutých obcí. To znamená, že je prerokovaný a schválený všetkými dotknutými orgánmi a inštitúciami na úrovni hlavného mesta, obcí a ministerstiev dopravy i životného prostredia, Národnej diaľničnej spoločnosti, ochranných združení a mnohých ďalších,“ uviedol predseda BSK Vladimír Bajan. Zainteresované obce a mestské časti však majú k jednotlivým variantom rôzny postoj.

Súčasne na južnom Slovensku prebieha petícia za výstavbu R7; jej organizátorom sa podarilo vyzbierať vyše 30 000 podpisov. Petícia je o. i. v Rovinke, Dunajskej Lužnej, Šamoríne, Dunajskej Strede, Nových Zámkoch, Kolárovo, Želiezovciach, Šahách a Tornali. TA

Populárna električka má 100 rokov

Úzkorozchodná Trenčianska električka železnica (TREŽ) medzi Trenčianskou Teplou a Trenčianskymi Teplícami oslávila storočnicu. Myšlienka postaviť ju vznikla koncom 19. storočia, skutočnosťou sa stala na prelo-

me júna a júla 1909. Je pozoruhodné, že už vtedy sa presadil názor, aby z rušného železničného uzla Trenčianska Teplá do kúpeľných Trenčianskych Teplíc prešla tichá a čistá električka. Po roku 2000 jej už dvakrát hrozilo zrušenie ako nerentabilnej, zatiaľ sa však zachovala a v posledný júnový a prvý júlový víkend mohla oslavovať. Železničná spoločnosť Slovensko spolu s regionálnou a miestnou samosprávou a ďalšími organizáciami pripravili pri tejto príležitosti nielen odbornú konferenciu a osadenie pamätných tabúľ na oboch železničných staniciach, ale aj pestrý program pre verejnosť. Hlavnou atrakciou boli jazdy otvoreným letným vozňom, železnička pre deti, výstavy o železničnej histórii a všeličo ďalšie.

MN

Po spoločných koľajniciach

Štát musí mať záujem na ekologickej a sociálne únosnej doprave v celom spektre regiónov

Pre ekonomiku je mimoriadne ťažké byť konkurencieschopnou bez dobre vyvinutej dopravnej siete. Platí to pre celú rozšírenú EÚ.

Vlaková doprava je v súčasnosti najmenej integrovaným spôsobom transportu v Európskej únii. To má za následky časté meškania, zbytočne vysoké náklady a často aj nedostatočné využívanie nákladnej kapacity železníc. Podľa štatistík napríklad v roku 2007 v EÚ prišlo načas do cieľovej stanice len asi 60 % nákladných vlakov.

Nadnárodné koridory

Európska komisia je presvedčená, že koridory, ktoré by mali spájať najmenej dva členské štáty a boli by pod dohľadom špeciálneho monitorovacieho orgánu, by túto situáciu mohli zlepšiť. Aby totiž bolo možné nejakú trať v únii označiť za koridor, musí spĺňať určité základné požiadavky kladené na rýchlosť, plynulosť a bezpečnosť dopravy. Brusel plánuje zriadenie deviatich hlavných transeurópskych železničných koridorov pre nákladnú dopravu. Deklarovaným cieľom projektov Transeurópskych dopravných sietí TEN-T (Trans-European Network for Transport) je efektívnejšia infraštruktúra, ktorá podporuje environmentálne udržateľnú dopravu. TEN-T vznikli na základe Maastrichtskej zmluvy a po rozšírení únie boli do nich zahrnuté aj nové členské krajiny. Bratislavou prechádzajú dva pre Slovensko najvýznamnejšie železničné koridory, a to koridor č. IV: Berlín – Praha – Bratislava – Budapešť

– Thessaloniki a koridor č. V: Benátky – Terst/Koper – Lubľana – Budapešť – Užhorod – Lvov s jeho vetvou Bratislava – Žilina – Košice – Čierna n/Tisou.

Nové trate pod Bratislavou

Ďalším európskym projektom dôležitým pre rozvoj železničnej dopravy a dotýkajúcim sa Bratislavy je projekt TEN-T č. 17. Plán prepojenia železničných koridorov medzi Parížom a Bratislavou cez Viedeň je najväčším pripravovaným projektom dopravnej infraštruktúry v hlavnom meste SR. Nová železničná trať povedie čiastočne aj v tuneli popod rieku Dunaj, pričom podľa projektu ju nebude využívať len diaľková železničná doprava. V čase medzi prejazdmi vlakov bude slúžiť aj pre potreby MHD spájajúcej centrum a mestskú časť Petržalka. Projekt by sa mal, podľa Dopravoprojekt, a. s., ktorý je hlavným projektantom stavby, začať realizovať v roku 2011, a to aj s využitím prostriedkov z európskych fondov.

Spojenie letísk BTS a VIE

Projekt výstavby transeurópskych dopravných sietí (TEN-T) vychádza z cieľa podpory voľného pohybu osôb a tovarov. V praxi ide o vzájomné prepojenie všetkých druhov dopravy, pričom takéto dopravné systémy by mali byť tiež stimu-

lom budovania hospodárskych väzieb, sociálnej súdržnosti, väčšej konkurencieschopnosti a celkového udržateľného rozvoja.

Projekt TEN-T č. 17 sa skladá z troch stavieb, z ktorých dve zasahujú širšie centrum Bratislavy. Najdôležitejšia je stavba spájajúca železničnú stanicu Rača so železničnou stanicou v Petržalke cez stanicu Predmestie a Filiálka. Veľká časť tohto úseku povedie v tuneloch. Druhou stavbou je spojenie bratislavského letiska so železničnou štruktúrou mesta. Cez tretiu stavbu – od Devinskej Novej Vsi po štátnu hranicu s Rakúskom – sa tak prepoja letiská v Bratislave a vo Schwechate.

Pomoc pre hlavné mesto a návštevníkov

Od nového riešenia železničnej dopravy v regióne Bratislavy si autori projektu sľubujú aj vyšší komfort a bezpečnosť pri presune obyvateľov v rámci mesta a zníženie objemu automobilovej dopravy. To následne zlepši, resp. aspoň nezhorší životné prostredie. Projekt už dostal zelenú a prípravné práce sú rozbehnuté. V decembri 2008 schválili poslanci bratislavského mestského zastupiteľstva príslušné zmeny a doplnky územného plánu. Možnosť prepojiť oba čiastkové projekty umožnil vlnajší podpis memoranda medzi Ministerstvom dopravy SR, magistrátom hlavného mesta a Železnicami SR, ktoré spravujú železničnú infraštruktúru. Napriek tomu, k realizácii konkrétnej stavby vedie ešte dlhá cesta – a rozhodujúcu úlohu, ako inak, pravdepodobne zohrajú financie...

MZ

Fotomapa: Dopravoprojekt, a. s.

Ľudia budú radi cestovať vlakom – ak zatraktívňime železničnú dopravu

Štát musí mať záujem na ekologickej a sociálne únosnej doprave v celom spektre regiónov

Po rozdelení železnice na tri samostatné podniky sa skončila prax krížového financovania osobnej dopravy z nákladnej, čo novovzniknutý podnik Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. (ZSSK) dostalo do novej situácie.

Financovanie osobnej dopravy je teraz transparentnejšie. Lenže globálna kríza priniesla sťažnený prístup k financiám, čo jej postavenie ešte viac skomplikovalo. O tom, ako vidí súčasnú situáciu, sme sa rozprávali s **generálnym riaditeľom a predsedom Predstavenstva Železničnej spoločnosti, a. s., Ing. Milanom Chúpekom, PhD.**

- Svet sa dnes vyrovnáva s rozsiahlou finančnou a hospodárskou krízou, ktorá výrazne postihla hneď po finančnom sektore aj sektor dopravy. Opatrenia na jej zmiernenie prijímajú na svojej úrovni podniky a podnikatelia, ale v oveľa väčšom meradle ako kedykoľvek doteraz do tejto problematiky začali hovoriť štátne orgány.

V našich podmienkach vyvolalo veľkú diskusiu napríklad zavedenie šrotovného.

Z pohľadu zamestnávateľov viac podporujeme investičné stimuly na rozvoj dopravnej infraštruktúry na Slovensku, ktoré sú významné z pohľadu budúcej prosperity krajiny a z krátkodobejšieho pohľadu znamenajú rozvojový impulz pre rozširovanie podnikateľských aktivít. Na jednej strane priamo pre stavebné firmy, následne však aj pre dostupnosť regiónov a pre budúci rast pracovných príležitostí v nich.

Európska únia vyčlenila obrovské prostriedky na budovanie infraštruktúry, aby vyrovnala veľké rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi. Ako sa na to pripravila vaša spoločnosť?

- V oblasti budovania infraštruktúry sa hovorí predovšetkým o diaľniciach a rýchlostných komunikáciách, kde sa okrem štátnych a súkromných financií uvažuje vo veľkom využití aj prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Všetko je zadefinované v Operačnom programe Doprava. V období rokov 2007–2013 sa na tento účel počíta s čerpaním okolo 3,8 miliardy eur. Treba si však uvedomiť, že celý proces – od začatia prípravy žiadosti až po

Milan Chúpek

odsúhlasenie financovania – trvá viac, ako by sme si želali: niekedy až sedem, osem rokov. V našich podmienkach sa, na škodu veci, dostala koľajová doprava v uplynulých rokoch v rámci rezortu dopravy do úzadia.

Akoby sa zabudlo, že práve železničná doprava je integrálnou a veľmi dôležitou súčasťou dopravných systémov a infraštruktúry a jej možnosti sa nevyužívajú. Problém spočíva v nedostatočnej regulácii dopravného trhu, alebo skôr v nezharmonizovaných ekonomických podmienkach na dopravnom trhu. Kým cestní dopravcovia nie sú zaťažení poplatkami za používanie dopravnej cesty, železniční dopravcovia musia platiť za každý vlakový kilometer, pričom ceny za dopravnú cestu na Slovensku patria medzi najvyššie v Európe, čo zvlášť platí pre nákladnú dopravu. Hlavné preto sú náklady na jednotku výkonu v osobnej

železničnej doprave viac ako trikrát väčšie ako v autobusovej doprave.

Nazdávam sa, že tento problém celkom nevyrieši ani elektronické mýto, ktoré sa zavádza od nového roku. Podľa môjho názoru je potrebné vykonať dôkladnú analýzu ekonomických podmienok jednotlivých druhov dopravy na dopravnom trhu a na základe toho prijať opatrenia na harmonizovanie ekonomických podmienok na tomto trhu. Pritom treba zohľadniť záujem štátu uprednostniť ekologickú dopravu, udržať sociálnu únosnosť výšky cestovného a zabezpečiť primeranú dopravnú obslužnosť územia. Hovorím to preto, že nemôžeme čakať, že problém vyrieši zavedenie elektronického mýta, stavanie tretích pruhov na diaľniciach a iné čiastkové opatrenia, ktoré prijímame pod tlakom nepriaznivých okolností.

Ako by sa teda železnice na Slovensku mohli začleniť medzi moderné európske železnice?

- Situácia na Slovensku je taká, že síce máme pomerne hustú železničnú sieť, ale s nízkou kvalitou. Dostať sa na úroveň vyspelých európskych železníc je možné len veľkorysou modernizáciou dopravných prostriedkov, tratí a železničných uzlov, so súčasnou inováciou zabezpečovacích systémov a systémov riadenia dopravy. A na to sú potrebné tak finančné zdroje, ako aj účinný ekologický lobing spoločnosti.

ZSSK pripravila a schválila novú stratégiu spoločnosti do roku 2015. Tento dokument určuje smerovanie firmy na niekoľko rokov dopredu. Naším cieľom je vozíť ľudí a mať aj vlaky pre ľudí. Pre nás je prvoradá orientácia na zákazníka – cestujúceho. Meradlom našej úspešnosti sú v prvom rade tí cestujúci, ktorí prejdú z individuálnej osobnej dopravy, najmä z áut, do vlakov.

Už v tohoročnom GVD sme prešli na taktovú dopravu všetkých IC, EX a R vlakov, ale čo je najpodstatnejšie, skrátili sme cestovné časy na trati Bratislava – Košice až o 20 minút – čo dokáže cestujúcich ovplyvniť asi najviac.

Ceny za železničnú dopravnú cestu v SR patria medzi najvyššie v Európe, čo zvlášť platí pre nákladnú dopravu.

V trhovom prostredí sa musíme správať ako hociaký podnikateľský subjekt. Našou víziou je byť modernou spoločnosťou, ktorá je etablovaná na európskom trhu prepravy osôb po železnici a zároveň sa riadi princípmi profesionality, kvality, ekológie a dynamiky.

Na čo sa teda predovšetkým zameria pozornosť ZSSK?

- Pozornosť budeme venovať, v zmysle úloh,

ktoré sú obsiahnuté v Operačnom programe Doprava na roky 2007 až 2013, najmä modernizácii dopravy na vybraných úsekoch transeurópskej dopravnej siete prechádzajúcej územím SR s jednoznačnou previazanosťou na národné hospodárstvo. Zabezpečenie efektívnej, flexibilnej a bezpečnej dopravy vo vzťahu k ekonomickým aktivitám povedie k oživeniu rozvojových perspektív s uľahčením voľného pohybu pracovnej sily a tovarov.

Opatrenia programu sa tiež sústreďujú na podporu rozvoja dopravnej infraštruktúry v menej rozvinutých regiónoch SR a ich napojenia na sieť TEN-T, na modernizáciu ostatnej vybranej železničnej dopravy, na podporu verejnej osobnej dopravy prostredníctvom integrovaných dopravných systémov, ako aj na zlepšovanie kvality poskytovaných služieb v doprave.

Obnova vozového parku s pomocou európskych fondov

Pri nahradení fyzicky a morálne opotrebovaných vozidiel na regionálnych tratiach v SR pomôžu Železničnej spoločnosti, a. s., prostriedky od EÚ.

Na konkrétne kroky sme sa spýtali člena **Predstavenstva a riaditeľa odboru stratégie a medzinárodných vzťahov ZSSK Ing. Michala Vereša.**

- Projekt obnovy parku koľajových vozidiel ZSSK pre prímestskú a medziregionálnu verejnú osobnú železničnú dopravu je rozčlenený na obdobie štyroch rokov. Čiastočne ho financujeme z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, časť pokrýva štátny rozpočet a vlastné zdroje ZSSK.

Čerpanie eurofondov je však beh na dlhé trate, predchádza mu množstvo práce – od analytickej cez prípravu projektovej dokumentácie až po realizáciu jednotlivých aktivít, monitoring, publicitu, finančné riadenie, výber partnerov projektu, konzultácie s európskymi inštitúciami a podobne. Aj preto sme na našom odbore vytvorili osobitný Tím riadenia projektov EÚ.

Vozový park železníc u nás je dosť zastaraný. Zmení to spomínaný projekt?

- Máte pravdu, naše vozidlá sú fyzicky a aj morálne opotrebované a často nespoľahlivé. Ich prevádzka si vyžaduje obrovské náklady na údržbu, ale aj na opravy. To znižuje konkurenčnú schopnosť ZSSK na dopravnom trhu a zhoršuje kvalitatívne parametre ponúkaných prepravných služieb. Preto projekt jednoznačne smeruje k podpore trvalo udržateľnej mobility prostredníctvom rozvoja verejnej osobnej dopravy.

Európa je kontinent regiónov a aj projekt ZSSK, ktorý je zameraný na obstaranie investičného majetku, má čerpať z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. V projekte sa zohľadnil regionálny prvok a konkrétne sa prejavuje v tvorbe cestovného poriadku a grafikonu vlakovej dopravy. Pre cestujúcich pripravujeme zhrnutú ponuku vlakových spojení v exponovaných prepravných časoch, ktorá by sa mala realizovať postupne od decembra 2010.

Taktová doprava bude teda realitou nielen v diaľkovej, ale aj regionálnej doprave. Cestov-

ný poriadok sa čoraz viac stáva nástrojom na zlepšenie cestovania a ZSSK má záujem, aby bol charakteristický práve svojou pravidelnosťou a zrozumiteľnosťou. To znamená, že vlaky budú premávať v pravidelne sa opakujúcom časovom rytme a cestujúci by mal zaregistrovať tú „svoju minútu“.

Ktorých tratí a v akom rozsahu sa tieto opatrenia konkrétne dotknú?

- Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., v rámci čerpania fondov z EÚ zrealizovala tri verejné súťaže na obnovu, modernizáciu a nákup nových koľajových vozidiel. Prvá zákazka predpokladá nákup 10 ks nových elektrických dvojsystémových poschodových jednotiek – EPJ, ktoré budú jazdiť na tratiach zo Žiliny smerom do Trenčína, Liptovského Mikuláša a Čadce a z Košíc smerom na Poprad, Prešov a Čiernu nad Tisou. Dodávateľom EPJ je firma Škoda Vagónka, a. s., Ostrava.

Druhá zákazka je zameraná na dodávku 12 ks motorových jednotiek – DMJ, ktoré budú premávať na neelektrifikovaných tratiach. Budú jazdiť na tratiach z Nových Zámok smerom na Nítru, Leopoldov a Prievidzu a z Humenného smerom na Prešov, Stakčín a Košice. Dodávateľom DMJ je firma ŽOS Vrútky, a. s.

Tretia zákazka je zameraná na dodávku 10 ks poschodových súprav typu „Push-Pull“, na modernizáciu 10 ks elektrických rušňov a nákup 2 ks nových elektrických rušňov – PP. Súpravy budú premávať z Nových Zámok cez Bratislavu do Kútov a takisto z Leopoldova smerom na Bratislavu. Dodávateľmi sú firmy Škoda Transportation, a. s., Plzeň a Škoda Vagónka, a. s., Ostrava.

Prvé vozidlá budú dodané v júni 2010 a posledné v júni 2013. Ide o 32 nových jednotiek, ktoré poskytnú dovedna viac ako 7 000 miest na sedenie.

Dvojstranu pripravil Tibor Bucha

Foto: ZSSK

■ naša anketa

Téma: goodwill

1 Aký význam pripisujete goodwillu firmy? Je dnes dôležitejší ako predtým?

2 Ako budujete goodwill vašej spoločnosti?

PETER LANG,
generálny riaditeľ
a predseda
predstavenstva
pre SR, Asseco
Solutions, a. s.

Úspech každej spoločnosti, ktorá chce získať zákazníka pre dlhodobý obchodný vzťah, závisí vo veľmi významnej miere od toho, ako ju vnímajú jej zákazníci a trh. Pri investíciách do informačných systémov hľadajú zákazníci spoľahlivého a dlhodobého partnera poskytujúceho obsahovo a technologicky atraktívne riešenia. Už to, koho pri výbere oslovia, závisí od povesti potenciálnych dodávateľov. Myslím si, že obzvlášť v období hospodárskej krízy, keď každá firma pri úvahách o svojich budúcich investíciách oveľa viac zvažuje všetky okolnosti, je dobrá povesť firmy a záruka jej ďalšieho zotrvania na trhu jedným z hlavných kritérií pri výbere dodávateľa.

Už od doby vzniku našej spoločnosti kladieme maximálny dôraz na kvalitu našich produktov a služieb. To je však v tomto biznise podmienka nutná, ale nie dostačujúca. To, že dostane kvalitný tovar, je dnes pre zákazníka samozrejmosť. V našej spoločnosti kladieme dôraz na to, aby sme boli o krok dopredu oproti konkurencii. Snažíme sa o čo najvyššiu inovatívnosť, rešpektujeme súčasné i budúce trendy. Pre našich zákazníkov je však v neposlednom rade dôležitá skutočnosť, že sa na nás, ako na svojho dodávateľa, môžu vždy spoľahnúť. A aby si toto všetko zákazník uvedomil, je prvoradou úlohou nášho marketingu správne to odkomunikovať.

MILAN ZVARA,
Marketing
manager,
CONAN, s. r. o.

Synonymom slova goodwill ako dobrého mena spoločnosti je

dnes ešte viac ako kedykoľvek predtým slovo dôvera. Dôvera k produktom, ktoré spoločnosť vyvíja, vyrába a predáva, ako aj dôvera v samotnú spoločnosť, ktorá je silným a stabilným partnerom pre jej obchodné aktivity. A nepochybné aj (seba)dôvera zamestnancov i manažmentu vo vlastné sily, vedomosti, know-how a dôvera v zákazníka – že si vyberie na trhu to, čomu verí.

Nazdávam sa, že dobrý goodwill je v čase zoškrtaných marketingových rozpočtov ešte dôležitejší ako kedykoľvek predtým. Je aktívom firiem so strategickým riadením, ktoré systematicky budujú dobré meno a práve oni dnes získavajú na trhu konkurenčnú výhodu. Goodwill, presne tak ako dôvera, je syntézou všetkých aktivít spoločnosti, ktoré musia byť neustále nasmerované na uspokojovanie potrieb zákazníka.

Rozvoj a upevňovanie goodwillu vychádza z dlhodobej stratégie spoločnosti, ktorá je zákaznicky orientovaná s cieľom prinášať špičkový produkt, ktorý naplní očakávania zákazníka. Prinášame na náš trh TOP produkty, čoho zárukou je aj globálne i slovenské líderstvo v ich trhovom segmente. Tieto produkty prinášajú zákazníkom ľudia, ktorí sú odborne i skúsenosťou profesionáli, ľudia, ktorí sú pripravení a ochotní poradiť s prípadnými otázkami.

Synonymom slova goodwill je dnes viac ako kedykoľvek predtým slovo dôvera.

Dobré meno spoločnosti i značky upevňuje otvorená komunikácia s partnermi a zákazníkmi, rozvoj PR aktivít, podpora športu, ochrana životného prostredia i spoločensky zodpovedné podnikanie. Verní zákazníci, stabilní obchodní partneri i naša dôvera, že to čo robíme, robíme dobre, sú zárukou posilňovania goodwillu našej spoločnosti i do budúcnosti.

IVAN POKORNÝ,
generálny
riaditeľ,
IMPERATOR,
s. r. o.

Goodwill je jedinečná,

nemerateľná, neuchopiteľná hodnota, ktorá môže firme „podať ruku“ hlavne v čase, keď hodnoty sú viac ako peniaze. Je to niečo ako – vypomôžem si Immanuelom Kantom – morálny zákon vo mne. Niečo, čo vychádza z vnútorného videnia sveta, pretavené do vnútornej hodnoty firmy.

Je prirodzené, že cez vlastné videnie si potom skladáte k sebe ľudí, systém a spoločne vytvárate mozaiku hodnôt, ktoré ponúkate „outdoor“. Som presvedčený, že dobré meno firmy nestojí veľa peňazí. Naopak, goodwill si vždy na seba dokáže zarobiť.

Dobré meno firmy nestojí veľa peňazí. Naopak, goodwill si na seba dokáže zarobiť.

Naša firma vznikla pred 15 rokmi „na zelenej lúke“. Všetko, čo zahŕňa budovanie a rozvoj firmy, ako sú produkty, priestory, ľudia, zákazníci, komunikácia, a pod., sme štartovali z bodu nula. Som presvedčený, že všetky kroky, ktoré sme za tie roky realizovali, sa nám akoby vkladali do spoločného koša s názvom goodwill. Pod ochranou goodwillu rozumiem nespreneveriť sa hodnotám, na základe ktorých vznikla firma a ktoré v sebe má jej nosný tím ľudí, hodnotám, na základe ktorých dnes firma žije na trhu. Denne musím ako manažér urobiť niekoľko rozhodnutí; niektoré nie sú jednoduché a majú vážne dôsledky voči firme, ľuďom, produktu, ale i voči zákazníčkovi. Človek nie vždy dokáže prijať tie najlepšie riešenia. Keď však v tom riešení „priznávam“ aspoň časť hodnôt, pre ktoré tu sme a robíme biznis, pre ktoré nás akceptuje prostredie, v ktorom podnikáme, určite je priechodnosť a možná úspešnosť takýchto riešení vyššia – navyše s bonusom „čistého“ obzretia sa dozadu kedykoľvek. Myslím si, že goodwill nemá limity. Zachytáva vývoj firmy a zároveň ho dokáže usmerňovať a podporovať. Je naozaj dobré mať sa o čo oprieť. Toto je aj náš goodwill.

Základné kamene firmy

Ľudia? Áno – ale musia to byť tí správni

Zamestnanci, ktorí sú motivovaní a chce sa im pracovať, sú pre firmu poklad. Ak však máte ľudí, ktorým sa nechce, je to boj; stojí vás veľa úsilia, aby ste dosiahli aké-také výsledky.

Stojí každá firma na ľuďoch? Odpoveď je: nie, stojí na tých správnych ľuďoch! Prečo niektorí zamestnanci robia svoju prácu dobre a niektorí nedosahujú úroveň, akú by firma potrebovala? V čom je základný rozdiel?

Riadenie svojho prostredia

Jeden zo základných princípov života je ochota a schopnosť veci štartovať, meniť a zastavovať podľa vlastnej ľubovôle. Ak to tak je, potom môžeme povedať, že veci máme pod kontrolou. Dobrým príkladom je jazda autom. Pamätáte sa, ako ste si po prvýkrát sadli za volant a mali ste sa pohnúť? Ako to išlo? Alebo vtedy, keď ste mali po prvýkrát zastať pred križovatkou? Auto zo začiatku nebolo pod takou kontrolou, akú ste potrebovali. Ale postupom času ste získali potrebné informácie, ktoré ste potom v praxi vyskúšali. Tým ste získali dostatočnú kontrolu a dnes je to už určite na úplne inej úrovni. To isté platí aj pre každého zamestnanca. Predstavte si sústružníka. Keď nastupuje do vašej firmy, asi rýchlo zistíte, do akej miery má pod kontrolou sústruh, na ktorom má pracovať. Keď vidíte, že ho vie naštartovať, meniť nastavenia a zastaviť s tým, že hriadeľ je vysústružený presne podľa výkresu, tak ste

s takýmto sústružníkom spokojní. Rovnako programátor musí mať pod kontrolou svoj programovací softvérový nástroj. Musí ho poznať a kompetentne programovať, aby proces riadený daným softvérom prebiehal presne podľa požiadaviek klienta. A ani v športe to nie je inak. Najlepší hokejisti majú puk pod kontrolou viac ako ich súper. Najlepší tenisti

Svojim pracovníkom buď musíte dať taký priestor, v ktorom si dokážu poradiť sami, alebo ich musíte aktívne riadiť.

majú viac pod kontrolou tenisovú loptičku ako ich súper, a to im umožní zarábať aj viac peňazí. Váš príjem teda do veľkej miery závisí od kontroly. Čím máte lepšiu kontrolu vašej oblasti, tým máte väčší potenciál príjmu.

Nástroje vedúceho pracovníka

Ak je pre sústružníka nástrojom sústruh, čo je nástrojom pre vedúceho pracovníka? Čo má mať pod kontrolou majster, vedúci alebo riaditeľ? Odpoveď: má mať pod kontrolou

ľudí! Človek však nie je nástroj, človek je ľudská bytosť a pomáha nám naplniť to, o čo sa spoločne snažíme.

Vedúci pracovník potrebuje takých ľudí, ktorí majú pod kontrolou svoje prostredie. Ak má spolupracovníkov, ktorí to majú prirodzene „v sebe“, potom je radosť s nimi pracovať. Ale koľko je takých? Takže pre tých, ktorí to v sebe nemajú, je potrebné vytvoriť systém kontroly, ktorý prirodzene vedie človeka dohodnutým smerom. Ak máte ľudí, musíte im dať taký priestor, v ktorom si dokážu poradiť sami, alebo ich musíte aktívne riadiť. Vezmime si príklad: majster v kovovýrobe vie na leštičke presne vyleštiť antikorový háčik – tak, že háčik je pekný a kvalitný. Ale keď má rozdeliť prácu, má s tým problém. Ak má

riadiť ľudí, trochu s tým „bojuje“. Má síce pod kontrolou leštičku, ale nie ďalšieho leštiča. A sám potrebuje byť aktívne kontrolovaný, aby bol úspešný. Alebo potrebuje mať jasne definované, čo má ako majster robiť. Potom to môže naštudovať a musí to dokonale poznať, aby sa mal pri svojej práci čoho držať.

Na čom stojí úspech firmy

Úspešná firma má ľudí, ktorí používajú systém. Ide o systém kontroly a o systém na zvyšovanie kompetencie každého člena tímu.

1. To, z čoho každá firma žije, je produkt. Produkt je úplne dokončená vec alebo služba s vysokou kvalitou, ktorá má výmennú hodnotu vo vnútri alebo vonku firmy. Je to niečo, čo má pre klienta hodnotu, za ktorú je ochotný zaplatiť. Ak tento produkt rozdelíme do menších podproduktov a dáme to napríklad na tabuľu, máme nástroj, ktorý definuje každému človeku jeho účel v organizácii. Je to logické spojenie a zverejnenie každého produktu vo firme, aby každý videl, kto má kde a aký produkt. Tabuľa potom jasne definuje, aká je logika produktov v celej firme, aby na konci bol skutočne dokončený, hodnotný, vymeniteľný výsledok. Toto je prvý nástroj.
2. Ďalším nástrojom je popis pre každý post vo firme, ktorý definuje človeku, ako sa k svojmu produktu dostane čo najefektívnejšie. Musí to byť definované tak, aby

Firmy si manažérov aj vychovávajú. V rámci programu Management Trainee koncernu Heineken prechádzajú absolventi rôznymi oddeleniami, kde potom môžu získať pozíciu. Spoločnosť ich prijíma aj do dvojročného programu International Graduates.

mal dostatočnú možnosť na tvorivosť pri dodržaní štandardov, potrebných pre kvalitný výstup. Tento nástroj dáva pracovníkovi istotu v spôsobe vykonávania jeho práce. Definuje statické veci, ako sú účel, vlastnosti, miesto v štruktúre, predpoklady a zodpovednosť, rovnako ako dynamické veci, ako sú smernice, technologické postupy, komunikačné

linie. A hlavne definuje výsledok práce na danom poste, jeho produkt. Sú to pevné body, ktorých sa musí človek na svojom pracovnom mieste držať. Je to odpoveď na otázku, čo má každý človek robiť, aby bol úspešný. K popisu by mala byť pripojená kompletná dokumentácia, potrebná na dosahovanie produktu.

3. Každý človek má inú úroveň svojej produkcie – vo firme sú ľudia viac aj menej šikovní. Ale – malo by to byť vidieť? Veru, boli časy, keď šikovní museli svoju šikovnosť skrývať, lebo niektorí iní ľudia sa im vysmievali. Ale dúfajme, že tá doba je preč. Šikovní ľudia neraz živia celú firmu, a preto by to malo byť jasne vidieť. Mať vo firme miesto, kde sa prezentujú výsledky produkcie, je ďalší nástroj, ktorý pomáha udržať kontrolu nad firmou. Pretože keď ľudia vidia, ako sa produkcia zvyšuje v aktuálnom čase, posilňuje ich to. A na druhej strane, ak produkcia klesá, núti ich to včas robiť správne kroky k náprave.

Zdravá firma stojí na zdravých ľuďoch, a to fyzicky aj duševne. Je to o systéme, ktorý umožní zdravé fungovanie. O systéme, ktorý akúkoľvek informáciu včas doručí na správne miesto. Takýto systém predstavuje zoskupenie ľudí, ktorí majú zladené zámery, sú koordinovaní a výborne spolu vychádzajú. Spoločne vytvárajú hodnoty, ktoré oceňujú zákazníka a trh.

Mgr. Martin Kolenička
Business Success
 Foto: GeWiS, Heineken

■ naša anketa

Téma: goodwill

1 Aký význam pripisujete goodwillu firmy? Je dnes dôležitejší ako predtým?

2 Ako budujete goodwill vašej spoločnosti?

ROMAN BRESTOVANSKÝ,
generálny riaditeľ
IBM Slovensko

1 Goodwill má v spôsobe vnímania firmy ako

dôveryhodného partnera oddávna svoje dôležité miesto. O to silnejší je tento vplyv v súčasnosti, keď každá firma a organizácia ešte dôslednejšie prioritizuje, zvažuje svoje náklady a investície a vyberá si partnera s dobrým menom, jasnou stratégiou, otvoreného k inováciám, na ktorého sa môže spoľahnúť pri riešení otázok svojho biznisu. A o našom pozitívnom vzťahu k inováciám svedčí aj 16-ročné prvenstvo v počte získaných patentov a 10-ročné prvenstvo na rebríčku TOP 500 svetových superpočítačov. Ku goodwillu

firmy, samozrejme, neodmysliteľne patria aj jej ľudia, ktorí ju reprezentujú. V tomto období preto podľa môjho názoru zohráva kľúčovú úlohu pravidelná a otvorená obojstranná komunikácia medzi vedením a zamestnancami, ako aj vzdelávanie, keďže obdobie ekonomickej recesie so sebou prináša nové situácie a nové pohľady na riadenie firiem.

2 Veľmi striktno dodržiavame etický kódex podnikania, pravidelne a otvorene komunikujeme s našimi zákazníkmi, obchodnými partnermi a v neposlednom rade so zamestnancami. Zamestnancov tiež motivujeme, aby sa pravidelne vzdelávali a spolu s firmou sa zapájali do komunitného diania vo svojom okolí a prispievali tak ku skvalitňovaniu života v spoločnosti.

DANA MACKOVÁ,
členka
predstavenstva
Wüstenrot
poisťovne, a. s.

1 Goodwill je v oblasti, v ktorej

pôsobí aj naša spoločnosť, veľmi dôležitý. Vo sfére finančných služieb je rozhodovanie klienta vo väčšej miere ovplyvnené dobrým menom spoločnosti. Klientom ponúkame služby, teda nehmotné veci, ktorých kvalitu len ťažko zhodnotia „od oka“, ako sa to dá pri

bežných tovaroch v kamennom obchode. Veľmi významným faktorom, s ktorým musia firmy rátať, je aj to, že so zvyšujúcim sa spotrebiteľským povedomím zákazníci kladú čoraz väčší dôraz na kvalitu a úroveň poskytovaných služieb. Navyše, svoju úlohu zohráva aj veľká konkurencia na poistnom trhu. V súčte všetkých spomenutých faktorov má goodwill z hľadiska úspechu firmy veľmi významné miesto – a podľa môjho názoru ešte dôležitejšie miesto ako v minulosti.

2 Kvalita a od nej sa odvíjajúce dobré meno firmy sa začínajú pri špičkových zamestnancoch a sprostredkovateľoch poistenia. Som presvedčená, že presne takíto ľudia pre našu poisťovňu pracujú. Snažíme sa vytvárať a poskytovať vynikajúce produkty a klientom vždy chceme vyhovieť rýchlymi a prvotriednymi službami. Časť klientov sa o našej snahe presvedčí na základe vlastnej skúsenosti. Pre šírenie imidžu je však dôležitá aj reklama a vzťahy s verejnosťou. Nakoniec, netreba zabúdať ani na dlhodobú tradíciu a etablovanosť firmy.

O kvalite našich produktov si klienti môžu spraviť predstavu aj podľa viacerých relevantných ocenení, akými sú certifikát Slovak Gold či Zlatá minca. Úroveň goodwillu našej spoločnosti dokumentuje aj zaradenie medzi tri najobľúbenejšie značky medzi poisťovňami podľa prieskumu spoločnosti GM Consulting pre agentúru MUW Saatchi & Saatchi pred necelých troch rokov.

Dokonalý človek bez hraníc?

Žijeme a umierame podľa zákonov azda mocnejších, ako je zákon o raste kapacity počítačových pamätí.

Prichádza dovolenková vlna. Má odplaviť z človeka všetko zlé, namáhavé, stresujúce. Kult dovolenky má svoje jasné zdôvodnenie: treba sa starať o seba. Čím sa myslí predovšetkým ľudské telo. Naš organizmus sa má prečistiť, nabráť bronz, rozhybať za počítačom znehýbené svalstvo, nechať odpočinúť mozgové závitky a uspokojiť roztrasené neuróny. Futurologia, hľadanie možných budúcností, trendy a tendencie, prognózy – sú mojim osobným hobby už od univerzitných čias. Aké pohľady na budúcnosť nájdeme pre čitateľa

schopnosti a väčšie blaho. Ide o prekročenie našich limitov vrátane smrti.“ Koncom roku 2007 jeden z pracovníkov centrály firmy Yahoo na porade vystúpil s vyhlásením, že chce hovoriť o „najnebezpečnejšej myšlienke na svete“. Salim Ismail, pôvodcom Ind, hovoril o obrovských možnostiach digitálnych technológií. „Súčasný systém je narušený,“ vyhlásil. Všetci prítomní si mysleli, že hovorí o Googli, Appli či Inteli. Ismail však spresnil, že za narušený a nedokonalý systém považuje ľudský mozog. „Musíme naprojektovať lepší

Goodwillu na dovolenkové obdobie? A práve v súvisi so zdokonaľovaním ľudského organizmu? Nemusel som ani dlho hľadať.

Mind-uploading a sen o nesmrteľnosti

Počuli ste o transhumanizme? Nejde o pojem z dejín filozofie, ani z politiky. Slovo je v móde v Silicon Valley v prostredí internetových vyhľadávačov slnečnej Kalifornie. „Transhumanizmus považuje choroby, starnutie a smrť za nepotrebné hamovky, ktoré máme právo i povinnosť prekonať. Naše krehké a nevypočítateľné telá stávajú sa teraz hlavným problémom, ktorý teraz technici musia vyriešiť.“ Tak píše James Clement, výkonný riaditeľ World Transhumanistic Association (WTA), založenej v roku 2007 v Palo Alto v Kalifornii. Má dnes 5-tisíc členov. „Transhumanizmus znamená použitie technológií na predĺženie života, zlepšenie poznávacích

tým nový druh bytia v neďalekej budúcnosti. Nová bytosť vznikne priamym spojením ľudského organizmu so strojnami a prístrojmi, samozrejme, digitálnymi. Vznikne tak niečo Výnimočné a Jedinečné – človeko/stroj. Veď ľudský organizmus je iba zdanlivo ukončeným procesom. Človeko/stroj možno upgradovať. Možno ho zbaviť chorôb, geneticky modifikovať, vylúčiť vrodené chyby.

Od tohto ponímania je už iba krok k ďalšiemu sloganu milovníkov digitálneho rozvoja. Slogan znie: Nesmrteľnosť. Povážte! Ak celé vaše vedomie, kódy správania sa, nazhromaždené vedomosti, priebeh života bude možné digitalizovať, potom sa vlastne stávate nesmrteľným. Ste stále otvorenou pamäťou, do ktorej možno siahnúť a vytiahnuť si všetko podstatné o vás. Ak ste skvelým podnikateľom, konštruktérom, spisovateľom, hudobníkom, vďaka vášmu preporodeniu k Singularite vaša aktivita nemôže zahynúť, môže sa naďalej rozvíjať, zdokonaľovať. Môžete stále žiť pre vašu manželku, deti či firmu, hoci ste v klasickej fyzickej podobe prestali fungovať. Veď čože je nejaký zvyšok vášho organického tela, ktoré hodia do truhly, oproti vašej transhumánnej existencii v pamäti domáceho počítača?

Človek ako organický počítač

Istý penzista menom Kennita Watson si dal námahu a zozbieral mumifikované zostatky ľudských tiel s rôznymi vrodenými anomáliami. Vystavil ich v technickom múzeu v San José. Kým návštevníkov pri exponátoch chytali mdloby, pán Watson žiaril nad exponátom

Naprojektujú v Silicon Valley pre človeka aj lepší mozog?

mozog.“ Počítačové čipy môžu z mozgu vyradiť „muchy“, ako je hlúposť či násilie. „Ak to nedokázala evolúcia, musí to dokázať technológia.“ Myšlienka zo SF románov alebo seriálu Star Trek ovládla ľudí v Silicon Valley. Množia sa semináre na tému „Preprojektovať ľudský mozog“. Používa sa pojem mind-uploading, a to krok za krokom, s cieľom premiestniť ľudské vedomie do počítača.

(Ne)bytie v nirváne večnej Singularity

Vynoril sa ďalší pojem, veľmi charakteristický pre americkú bezhraničnú dôveru vo vedu a technológiu: Singularita čiže Výnimočnosť, Jedinečnosť, Absolútna Odlišnosť. Myslí sa

zmutovaného človeka, ktorý mal na rukách i nohách po šesť prstov. „Táto deformácia nie je nevýhodou, ale výhodou. Ukazuje možnosti riadených zmien ľudského organizmu.“ Najzvláštnejšie je, že všetky tieto vízie, ktoré mi pripadajú prinajmenšom choré až smiešne, majú niečo reálne v pozadí. Vážni neurochirurgovia, zaoberajúci sa ľudským mozgom, sa premiešavajú s čudákmi ako penzista Watson. V tucte nových, akože vedeckých združení a spolkov sedia vedľa seba kvalifikovaní odborníci aj rojkovia a fantasti. Ako huby po daždi sa objavujú teórie a tvrdenia, že ľudský organizmus je vlastne stroj a mozog je niečo ako horší/lepší počítač. My starší, ešte školení z dejín európskej filozofie

Anton Hykisch

Spisovateľ, diplomat, rodák z Banskej Štiavnice (1932). Vyštudoval ekonómiu, napísal vyše 30 kníh – románov, zbierok poviedok, literatúry faktu. Dlhoročný redaktor rozhlasu. Viaceré jeho historické romány boli preložené v zahraničí. Po roku

1968 mal viacročný zákaz publikovať. Po roku 1989 poslanec a člen predsedníctva SNR, neskôr prvý veľvyslanec SR v Kanade. Po návrate prednášal politológiu na Trnavskej univerzite, aktívne sa zaoberá aj prognostikou. V súčasnosti pôsobí ako slobodný umelec, žije v Bratislave. Bývalý predseda Slovenského centra PEN, podpredseda Paneurópskej únie na Slovensku. Z posledných kníh: štúdia o globalizácii *Nebojme sa sveta*; *Sprievodca globálnym myslením* (2001), pamäti z parlamentu *Ako chutí politika* (2004), zbierka poviedok zo sveta *Sám v cudzích mestách* (2006), román o Ferdinandovi Coburgovi *Spomeň si na cára* (2007). Do tlače sa pripravuje nový román *Rozkoše dávnych čias o osudoch povojnovej generácie*, ktorá prešla dvoma totalitami. Článkom *Dokonalý človek bez hraníc?* začíname novú pravidelnú rubriku *Za horizontom*, v ktorej bude A. Hykisch pravidelne publikovať. Red.

zobíeral akési dejiny týchto nových hnutí o všeládnosti digitálnych technológií. V jeho údajoch som našiel pol tucta transhumánnych združení s kurióznymi názvami: Inštitút pre výnimočnosť a umelú inteligenciu, Nadácia Matuzalem, Inštitút nesmrteľnosti, Nadácia prežitia atď.

Sme neopakovateľní a máme limity

Nechcel som vás pobaviť. Skôr varovať. Nezakryte sa priznávam, že som trochu staromódný a sčítaný Európan s ďalšími navonok málo užitočnými záľubami (dejiny, filozofia, obľúbenci ako Platón, Aristoteles, sv. Augustín, Teilhard de Chardin). Nijako sa nemôžem stotožniť s predstavou, že sa komusi podarí premeniť človeka na zlepenec geneticky modifikovaného tvora s polmetrovou hlavou prevrätanou USB kontaktmi s nejakým miniatúrnym Acerom či Applom v kabelke mojej dcéry. Ako spisovateľ viem niečo o neopakovateľnej odlišnosti ľudských duší a tiel, ktoré sú krásne a výkonné práve také, aké sú. Žijeme a umierame podľa zákonov azda mocnejších, než je Moorov zákon.

Prijemnú dovolenku! A nezabudnite si zreparať nielen svoje jedinečné telá, ale aj mysle. Bez počítača. S nejakou dobrou knihou. Keď zaspíte na pláži, kniha vás ochráni pred úpalom.

Anton Hykisch

Medzititulky redakcia

Foto: Intel, archív autora

vieme, že teórie o tom, že človek je zložitý stroj, nadchýnali ešte starých mechanických materialistov 18. storočia. Neskorší vedec ký vývoj tieto hypotézy z gruntu odmietol. Transhumanisti a singularisti 21. storočia sú však neúnavní. Majú napórúdzi obrovskú presvedčivosť Moorovho zákona (kapacita

počítačových pamäti sa každé dva roky zdvojnásobuje). Ak schopnosti počítačov rastú exponenciálne, prečo by sme takéto rast nemali očakávať v biotechnológiách?

Mladý americký publicista Daniel Gelles (nie je nejaký šarlatán, prispieva do *The New York Times* a do *The Los Angeles Times*)

Vodičský preukaz na počítače

Certifikát ECDL ako doplnenie kvalifikácie zvyšuje šance aj na pracovnom trhu.

Európsky vodičský preukaz na počítače (ECDL) si získava obľubu aj u Slovákov. Do polovice tohto roka bolo vydaných viac ako 24 400 certifikátov, informovala Slovenská informatická spoločnosť (SISp). „V rámci Európskej únie sa však nachádzame pod priemerom. Ale keby sme sa porovnali s desiatimi novo prístupnými krajinami, sme nad priemerom,“ konštatoval splnomocnenec vlády SR pre informačnú spoločnosť Pavol Tarina počas odbornej konferencie k tejto problematike.

K počítačovej gramotnosti

Certifikácia ECDL je založená na neziskovom

princípe. Každý záujemca o certifikát si však musí za 30 eur kúpiť index, kde sa zapisujú výsledky série testov. Ak chce dosiahnuť základný stupeň, čakajú ho štyri skúšky v rámci základného modulu. Pokiaľ sa rozhodne pre vyšší modul, musí uspieť v siedmich testoch. Každý test je tiež spoplatnený sumou asi 10 eur.

Systém certifikátov ECDL môže podľa P. Tarinu prispieť aj k riešeniu problému nezamestnanosti. „Práve zvyšovanie počítačovej

gramotnosti je nástroj, ktorý môže mieru nezamestnanosti znižovať,“ uviedol. Na aktivity s tým súvisiace by mohli byť použité operačné fondy, ktoré spravuje rezort práce, sociálnych vecí a rodiny.

Uznávaný systém

Anton Scheber zo SISp pripomenul, že nielen vo svete, ale aj na Slovensku sú firmy, ktoré vzdelávajú svojich zamestnancov s využitím certifikácie ECDL. „Whirlpool si necháva na Slovensku testovať svojich ľudí. Slovak Telecom má osobitné testovacie centrum, ktoré používa predovšetkým na interné účely,“ uviedol.

Celosvetový úspech ECDL má podľa A. Schebera tri dôvody. Prvým je neziskovosť.

„Program negeneruje zisk, preto má silnú kredibilitu,“ konštatoval. Ďalším dôvodom je, že nie je viazaný na žiadneho dodávateľa, a napokon je to aj dôraz na kvalitu. „Celý testovací proces, teda overovanie znalostí, sa vykonáva podľa celosvetových štandardov, ktoré sú až úzkostlivo strážené a presadzované. Naša spoločnosť je podrobovaná pravidelným auditom. My takisto navštevujeme testovacie centrá a kontrolujeme, či konajú podľa pravidiel,“ informoval.

TA/JF

Ilustračné foto: Logitech

Slováci si poistujú život už viac ako majetok

Údaje za posledné tri roky dokazujú, že v preferencii poistných produktov na Slovensku nastal zvrät.

Kým v roku 2006 pretrvával trend uprednostňovania poistenia majetku pred poistením života, dnes je to úplne naopak. Napriek kríze si ľudia častejšie poistujú svoj život ako majetok. Nárast predpísaného poistného v životnom poistení v roku 2008 predstavoval 15,7 % a dosiahol 1,106 mld. EUR (Zdroj: Slovenská asociácia poisťovní). Prognózy poukazujú na to, že vzrastajúci trend bude pokračovať aj naďalej. Oblasť životného poistenia má tak pre Slovensko významný rastový potenciál.

Poistenie a kríza

„Ľudia sa v kríze potrebujú cítiť bezpečne, chcú mať po boku spoľahlivého partnera, ktorý im v prípade finančnej tiesne pomôže,“ hovorí

Veronika Drgoňová, produktová manažérka komerčnej poisťovne. Šetriť na poistnom sa v prípade finančnej krízy nevypláca. Keď prídu ľudia o zamestnanie, čo vzhľadom na súčasnú situáciu na trhu práce nie je nemožné, môže sa stať, že prípadnú škodu nebudú mať z čoho vykryť. „Je pozitívne, že väčšina ľudí je voči turbulentným zmenám v ekonomike vnímavá a uvažuje nad možnosťami, ako sa zabezpečiť aj pre prípad neočakávaných negatívnych udalostí,“ hodnotí V. Drgoňová.

Kapitálové a investičné poistenie

Životné poistenie sa rozdeľuje na kapitálové a investičné. „Kapitálové životné poistenie

ponúka klientom nižšie výnosy, pretože poisťovňa peniaze zhodnocuje investovaním do stabilných finančných produktov, akými sú napríklad dlhopisy a termínované vklady,“ vysvetľuje V. Drgoňová. „Tento typ poistenia je určený pre konzervatívnejších ľudí, ktorí so svojimi úsporami neradi hazardujú. Investičné životné poistenie je flexibilnejším produktom. Na rozdiel od kapitálového zhodnocuje úspory človeka investovaním do výnosnejších cenových papierov, čo so sebou na druhej strane prináša väčšie riziká.“ Vzhľadom na krízu zaznamenáva Slovensko v poslednej dobe nárast práve kapitálového životného poistenia oproti investičnému. A poisťovne pôsobiace u nás ponúkajú široké spektrum produktov kapitálového i investičného životného poistenia.

Groupama/TS

VIG Slovensko si posilnilo pozíciu na poistnom trhu

Predpísané poistné v objeme 193,8 milióna eur, čo znamená tržový podiel až 33,26 % na slovenskom poistnom trhu, dosiahla za 1. štvrtrok 2009 Vienna Insurance Group Slovensko (VIG) pod vedením poisťovne Kooperativa. V oblasti životného poistenia prevzala skupina po prvýkrát vedúcu pozíciu na trhu s tržovým podielom 29,3 %. V neživotnom poistení si Vienna Insurance Group ďalej posilnila svoju tržovú pozíciu, a to najmä v segmentoch povinného zmluvného a havarijného poistenia motorových vozidiel, v ktorých je jasnou jednotkou na slovenskom poistnom trhu už od roku 2007. Dôvodom dosiahnutia výborného výsledku bol nadpriemerný, 11-percentný medziročný nárast predpísaného poistného skupiny (oproti len 2,2 % na celom trhu). „Za výsledkami a rastom spoločnosti treba vidieť celoročné úsilie, cieľovo orientovanú stratégiu a vysoké nasadenie našich zamestnancov, spolupracovníkov a partnerov,“ povedal Juraj Lelkes, šéf VIG Slovensko.

Skupina je na Slovensku zastúpená štyrmi spoločnosťami – Kooperativa poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, Komunálna poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, Kontinuita poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group

a Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s. Vienna Insurance Group (PSLSP). Posledne menovaná spoločnosť sa stala členom skupiny na jeseň 2008.

VN

Všetky platobné karty budú čipové

Povinnosť zaviesť čipovú technológiu pre všetky novovydávané karty od 1. januára 2009 a reemitovať karty s čipovou technológiou najneskôr do konca roku 2010 majú všetky banky na Slovensku. Vyplýva to zo zavedenia SEPA (Single Euro Payments Area) – Jednotného priestoru platieb v eure v eurozóne. Čip v karte umožňuje bezpečné overovanie každej transakcie v platobných termináloch a bankomatoch a minimalizuje tak možnosť zneužitia karty. Údaje uložené na čipe sú chránené vysokou úrovňou kryptovania. Ďalším prvkom, ktorý zvyšuje ich bezpečnosť, je overenie klienta PIN kódom aj pri platbe u obchodníka.

TA

Poistenie cez internet s dvojnásobným rastom

Allianz – Slovenská poisťovňa líder na trhu poistenia, počas letných mesiacov zaznamenáva 5-násobný nárast v poisťovaní cez internet. Počet novozatvorených poistných zmlúv

rástie každý rok viac ako dvojnásobne, pričom najväčší záujem je o cestovné poistenie. Používatelia internetu si môžu prostredníctvom stránky poisťovne uzatvoriť už 5 druhov poistenia. Tento spôsob je najjednoduchší a najmenej náročný na čas i peniaze. Keďže uzatváranie zmlúv prebieha elektronickou formou, nie je potrebné vyplňať žiadne papiere, chodiť na poštu alebo do banky. Klienti nie sú obmedzení otváracími hodinami a nemusia stáť v dlhých radoch. Všetko si dokážu zabezpečiť v priebehu pár minút prostredníctvom počítača v práci alebo z pohodlia domova. Vďaka tomuto postupu dokáže Allianz – SP klientom ponúknuť aj zaujímavé zľavy a každý klient sa môže zúčastniť súťaže o zaujímavé ceny.

TS/VN

Naše banky sú zdravé

Žiadna banka na Slovensku v súčasnosti nepotrebuje pomoc zo strany štátu. Počas rokovania NR SR o návrhu zákona o zmiernení vplyvov globálnej finančnej krízy na slovenský bankový sektor to zdôraznil guvernér NBS Ivan Šramko. „Tento zákon sa prijíma preventívne. Žiadna banka na Slovensku momentálne nevykazuje taký stav, že by bola akútna potreba tento zákon pre tieto veci využiť,“ vyhlásil guvernér.

TA

Euro na Slovensku už zovšednieva

Máme za sebou prvý polrok s novou menou

Spoločná európska mena je už viac ako šesť mesiacov bežnou súčasťou nášho života. Slovensko na ňu prešlo priam učebnicovo hladko a občania sa s eurom veľmi rýchlo zžili.

Ceny vyjadrené v eurách a centoch sice ešte všade dopĺňajú – povinne zo zákona – aj informatívne hodnoty v korunách, ale na tie sa už pozeráme čoraz menej. Najmä pri každodenných nákupoch. Mlieko, pečivo, lístok na MHD, pivo či škatuľka cigariet – toto sú tovary, kde už prakticky na koruny ani neprepočítavame.

Nielen vplyv eura

O niečo dlhšie, ako vravia aj skúsenosti z iných krajín eurozóny, budeme v starej mene porovnávať väčšie investície. Dovolenkové pobyty, drahšiu elektroniku, autá alebo, samozrejme, ceny bytov či domov. Tam referencia ku korune pretrvá možno aj niekoľko rokov – ale to nie je nič mimoriadne, ani žiaden problém. Podstatné je, že sme sa s novou menou obdivuhodne rýchlo zžili a ak sa aj nájdú, ako vo všetkom,

Igor Barát

O niečo dlhšie ako každodenné nákupy budeme prepočítavať väčšie investície – ceny bytov, áut, dovoleníek.

nejaké výnimky, tak iba potvrdzujú ten fakt, ktorý nám tmočí aj Brusel či Frankfurt: a síce, že Slovensko prešlo na novú menu priam učebnicovo hladko a bez ťažkostí.

Na širšie a zodpovedné zhodnotenie vplyvu zavedenia eura na slovenskú ekonomiku ako takú a tiež na jej jednotlivé sektory, na podnikateľov a napokon aj na životnú úroveň ľudí je, samozrejme, ešte priveľa. To sa bude dať až s odstupom dlhšieho času – aspoň pár rokov. Analýza bude o to ťažšia, že nábeh novej meny sa u nás udial v súbehu s prepuknutím svetovej finančnej a hospodárskej krízy a – akoby problémov nebolo dosť – udrela na nás ešte aj plynová kríza. Všetky tieto udalosti zanechali, každá svojou mierou, odtlačok na našom

ekonomickom vývoji, a preto vyabstrahovať len samotné vplyvy zmeny meny, zániku kurzového vývoja koruny a prechodu na jednotnú európsku menovú politiku je úloha mimoriadne náročná, vyžadujúca dlhší čas.

Prvý efekt – obchodná turistika

Niektoré zaujímavé efekty ale môžeme pozorovať už dnes. Taká „obchodná turistika“, napríklad. Odštartovalo ju bez akýchkoľvek pochybností euro. Zdanlivo ide o niečo, čo by sa malo radiť skôr k tým negatívnym vplyvom, ale nie som si celkom istý, či to nie je povrchný záver.

Pravdou je, že zafixovaním kurzu našej meny

na pomerne silnej úrovni a následne jej nahradením eurom sme sa radikálne odtrhli od vývoja nášho malého regionálneho devízového trhu. To sa udialo v čase prepuknutejšej krízy a výsledkom bolo, že kým susedné meny strácali desiatky percent, euro sa nehýbalo. Takže, logicky, ceny v českých korunách, forintoch a zlotých pre nás takmer zo dňa na deň presne o tieto desiatky percent klesli. Nebolo by preto ani normálne, ak by to našinci z prihraničných oblastí nezačali hŕfnie využívať.

Každá akcia vyvolá reakciu, učili sme sa síce na fyzike, ale dnes už vieme, že to platí aj v ekonomike. A naozaj. Citeľný pokles tržieb nášho maloobchodu nedal na seba dlho čakať. Iste, časť z neho spôsobili aj naše domáce prejavy svetovej krízy, čiže pokles zamestnanosti, príjmov, a teda kúpyschopnosti. Určite väčší vplyv na preriednutí počtu kupujúcich v našich reťazcoch však mali práve výjazdy za lacnotou za hranicu.

Naši obchodníci začali biť na poplach a siahli na dno (vraj) svojich možností, zlacňovali, čo sa dalo, aby sa im zákazník vrátil. Do veľkej miery uspeli. Dnes sú potraviny aj spotrebný tovar u nás naozaj citeľne lacnejšie než pred pár mesiacmi. Ak sa k tomu pridá to, že susedné meny sa už sčasti zotavili z depreciačie, tak môžeme skonštatovať, že dôvody na nákupné cestovanie k susedom v podstate pominuli. Sme tam, kde sme boli pred polrokom, akurát s nižšími cenami. Ak toto nie je pozitívny dôsledok prijatia eura, tak potom už naozaj neviem...

Cestovateľský komfort

Ďalší, takpovediac, okamžitý (a opäť veľmi príjemný) efekt pociťujú naši ľudia intenzívnejšie práve v týchto dňoch, pokiaľ cestujú na dovolenky. Zrekapituloval som si svoje zahraničné cesty za uplynulý polrok – okrem Bruselu a Frankfurtu, teda miest vo vnútri eurozóny, som bol ešte v Poľsku, Litve, Česku a Rumunsku. Nikde, opakujem, nikde, som si nemusel vymieňať miestnu menu. Samozrejme, zväčša som platil kartou, ale miestami, napríklad v rôznych stánkoch s občerstvením, na trhoviskách a podobne, karty nebrali. Všade mi ale ochotne vzali eurá. Isteže, bolo treba mať dosť drobných, lebo rozdiel by som v eurách naspäť nedostal. Ale fungovalo to! So slovenskou korunou, možno s výnimkou nejakých prihraničných trhov, by to asi takéto ľahké nebolo.

Nákupné výlety za hranice: asi by ani nebolo normálne, ak by naši občania z prihraničných oblastí nevyužili oslabenie susedných mien.

Takže ak sme ešte vlni, pred cestou do Egypta, Tuniska, Turecka, Thajska či kamkoľvek inam museli naplniť peňaženku nejakou svetovou menou, spravidla dolármi či práve eurom, dnes nám táto starosť definitívne odpadla. Iná starosť je, samozrejme, mať tých eur na dovoľku dosť – ale to je téma na iný článok...

Spotrebiteľ nedopláca

Na záver sa opäť vraciam ku konštatovaniu z úvodu tohto článku. Zatiaľ je ozaj ťažké z celého radu faktorov presne definovať a zmapovať podiel vplyvu jednotlivých javov, ktoré sa za uplynulých 5 – 6 mesiacov udiali v našej eko-

Vlni sme si museli pred cestou do Egypta či Thajska zaobstarat' nejakú svetovú menu; dnes nám táto starosť odpadla.

nomike. Nemenej ťažké je aj pripísať presnú váhu jednotlivým opatreniam, ktorých zásluhou – spolu s vplyvmi spoza našich hraníc – ostala hladina našich spotrebiteľských cien relatívne stabilná.

Generálny zákon a zákaz premietat' konverzné náklady do cien, Tretný zákon a jeho sankcie,

Zákon o cenách a Cenová rada vlády, povinné duálne zobrazovanie, Etický kódex, desaťtisíce kontrol Slovenskej obchodnej inšpekcie, monitoring Združenia spotrebiteľov – sice trochu kontroverzný, ale iste nie zbytočný... Toto všetko sú opatrenia, ktoré tvorili veľmi silný komplexný nástroj udržania cenovej stability, a to aj pri plnom vedomí vplyvov pôsobiacich zvonka. Výsledkom je, že tak často vyslovované obavy zo zdražovania vinou novej meny sa absolútne nenaplnili. Skôr naopak, ako píšem vyššie. Ak niekto namietne, že to spôsobila najmä svetová kríza a nie „nejaké vaše opatrenia“, tak takýto argument je len ďalším potvrdením našich donekonečna opakovaných tvrdení, že cenovú hladinu dominantne ovplyvňujú iné faktory, než je samotná mena, v ktorej sú ceny vyjadrené. Výsledok nedávneho výskumu NBS, podľa ktorého je stropom vplyvu eura na celkovú HICP

infláciu hodnota 0,19 percentuálneho bodu, nemôže byť preto žiadnym prekvapením.

Igor Barát
splnomocnenec vlády
pre zavedenie eura

Foto: TASR

Oberbank na Slovensku

Slovensko je piatou krajinou, kde pôsobí rakúska banka Oberbank. Od apríla 2009 tu ponúka služby ako pre firemných, tak aj pre súkromných klientov: lízing hnutelného majetku a motorových vozidiel, investičné financovanie, osobné a termínované účty, eBanking alebo aj MultiCash.

Oberbank je nezávislá regionálna banka s hlavným sídlom v Linzi. Pôsobí v šiestich rakúskych spolkových krajinách (z celkovo deviatich), v Bavorsku, Českej republike a Maďarsku. Je súčasťou skupiny troch rakúskych regionálnych bánk, do ktorej patri ešte BKS Bank AG a Bank für Tirol und Vorarlberg AG (BTV). JF

Prerušenie platby poisťného

Wüstenrot poisťovňa, a. s., umožňuje svojim klientom prerušiť platenie poisťného. Ako prvá poisťovňa inštitúcia na Slovensku zároveň od nich nežiada, aby toto poisťné neskôr doplatili. Klienti pritom počas celej doby ostávajú plnohodnotne poistení.

„Zo strany poisťníkov pociťujeme vyšší záujem

o pripoistenie pre prípad straty zamestnania. Kvôli tomu sme uviedli ku skoro všetkým produktom zadarmo takéto pripoistenie,“ uviedol Siegfried Fatzi, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Wüstenrot poisťovne, a. s. Prerušiť platbu poisťného môžu poisťníci až na dobu 6 mesiacov počas rokov 2009 a 2010. Týka sa to tých klientov, ktorí stratia prácu po 1. máji 2009, boli zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie po 6 mesiacoch

od uzavretia poisťnej zmluvy a majú zaplatené poisťné minimálne za 6 mesiacov. ŠK

Presuny účtov

Slovenská banková asociácia (SBA) pripravuje Pravidlá pre presun účtov, ktoré majú klientom bánk zjednodušiť zrušenie starého a otvorenie nového účtu v inej banke. Podľa výkonného riaditeľa SBA Ladislava Unčovského budú tieto pravidlá záväzné pre všetkých členov asociácie od 1. novembra 2009. Vychádzajú z princípov dohodnutých medzi Európskou bankovou federáciou a Európskou komisiou.

Pravidlá sa týkajú iba fyzických osôb a bežných účtov, ktoré klient používa na prijímanie a zasielanie platieb. Nevzťahujú sa na platobné karty. Poplatkovú politiku neregulujú, ale ukládajú bankám povinnosť jasne, zrozumiteľne a vopred informovať o poplatkoch. Klient používa novú banku ako primárne miesto kontaktu a nová banka komunikuje s pôvodnou bankou. Pôvodná banka zruší účet až vtedy, ak má klient v súvislosti s účtom vysporiadané všetky záväzky. TA

Riadenie rizík v nebezpečných časoch

Desať krokov na riešenie slabín risk manažmentu vo finančných inštitúciách

Svet sa snaží vymaniť z najhoršej finančnej krízy za posledné desaťročia. V tejto súvislosti padajú principiálne otázky o úlohách, povinnostiach a obmedzeniach riadenia rizík vo finančných inštitúciách.

Sú to otázky ako: Boli nástroje, ktoré mali risk manažéri k dispozícii, vhodné na daný účel? Disponoval vrcholový manažment primeranou kvalifikáciou a schopnosťami na riadenie rizík? Chýbala risk manažérom autorita na kontrolu excesov tých, ktorí na seba brali riziko? Chápali dostatočne možné koncentrácie rizík medzi

a navrhuje praktické kroky, ktoré by mohli finančné inštitúcie podniknúť, aby posilnili kontrolu a riadenie v tejto oblasti. Správa využíva informácie získané z detailných rozhovorov s poprednými predstaviteľmi subjektov trhu finančných služieb a s vybranými nezávislými odborníkmi na oblasť riadenia rizík.

Postupne vzniká konsenzus o krokoch na zlepšenie riadenia rizík a posilnenie odolnosti finančného systému.

rôznymi oblasťami pôsobenia týchto inštitúcií? Odpovede na ne hľadá správa spoločnosti Economist Intelligence Unit (analytická jednotka skupiny Economist) vypracovaná v spolupráci so spoločnosťami ACE, KPMG, SAP a Towers Perrin pod názvom Riadenie rizík v nebezpečných časoch: Praktické kroky na urýchlenie obnovy. Správa sa zaoberá aktuálnymi názormi v súvislosti s riadením rizík

„Náš výskum naznačuje, že postupne vzniká konsenzus o krokoch potrebných na posilnenie riadenia rizík vo svetových finančných inštitúciách,“ hovorí editor správy Rob Mitchell. „Od kontroly a riadenia až po väčšie zameranie sa na komunikáciu a organizačnú štruktúru sú potrebné rozsiahle a radikálne zmeny, ktoré sú však nevyhnutné na posilnenie celkovej odolnosti finančného systému,“ konštatuje.

Správa identifikuje nasledujúcich desať krokov, ktoré majú pomôcť riešiť súčasné slabiny riadenia rizík.

Právomoc špecialistom

Risk manažmentu musí byť daná väčšia právomoc. Aj keď majú risk manažéri správne nástroje, informácie a kvalifikáciu, nie je to nič platné, pokiaľ nemajú dostatočnú právomoc na to, aby upozorňovali na problémy a aby mohli účinne obmedzovať prijímanie nadmerného rizika. Preto by malo vedenie spoločnosti zabezpečiť, aby risk manažéri získali primeranú váhu v rámci organizácie a aby si toho boli patrične vedomé ostatné organizačné zložky.

Podpora zhora

Postoj k riadeniu rizík musí prichádzať zhora. Podpora a atmosféra na najvyššej úrovni vedúcich pracovníkov sú podstatné. Mal by existovať primeraný dozor nad rizikami zo strany vedenia, obvykle prostredníctvom výboru pre audit alebo výboru pre riziká. A výkonný riaditeľ ako „správca“ rizík inštitúcie musí byť vnímaný ako ten, kto zvyšuje autoritu risk manažmentu a buduje komplexnú kultúru riadenia rizík vo všetkých zložkách organizácie.

Odborná spôsobilosť

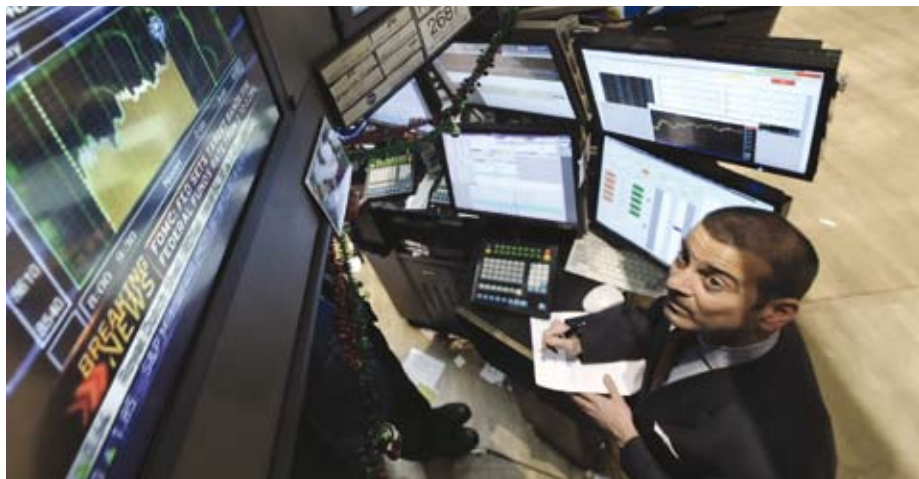
Inštitúcie musia prehodnotiť úroveň kvalifikácie pre riadenie rizík vo svojej organizácii, predovšetkým na najvyšších úrovniach. Finančné inštitúcie si musia byť isté, že majú dostatočne kvalifikovaných pracovníkov pre riadenie rizík na najvyššej úrovni. Vedúci pracovníci a aj iní zamestnanci by mali disponovať nástrojmi a informáciami, ktoré im umožnia porozumieť rizikovej situácii a rizikovému „apetitu“ spoločnosti.

Vzorce nestačia

Inštitúcie by mali venovať viac pozornosti vstupným údajom pre modely rizika a kombinovať ich výstupy s ľudským úsudkom. Bez ohľadu na ich dôkladnú prepracovanosť, modely sú obmedzené kvalitou vstupných údajov. Ale ani s najlepšimi dostupnými údajmi by sa nemal žiaden nástroj riadenia rizík používať izolovane. Kvantitatívne metódy by mali byť vždy kombinované s kvalitatívnym prístupom, ľudským úsudkom a dialógom.

Krízové scenáre

Stres-testing a plánovanie scenárov môže

vrcholový manažment vyzbrojiť patričnou odpo-vedou na prípadné incidenty. Stres-testing musí byť integrálnou súčasťou všetkých procesov riadenia rizík v spoločnosti. Potrebne je vyvinúť mechanizmy, ktoré zabezpečia, že výsledky budú komunikované vedeniu takým spôsobom, ktorý mu umožní formulovať jasnú reakciu.

Kritériá odmeňovania

Odmeňovacie systémy musia byť nastavené tak, aby odmeňovali dlhodobú stabilitu a nie krátkodobý zisk. Bude potrebné upraviť niektoré aspekty kultúry odmen a ohodnotenia pre riadiacich pracovníkov bánk. Časť odmen bude pozdržaná tak, aby čas ich vyplatenia korešpondoval s časovým horizontom podnikateľských aktivít.

Vec všetkých

Rizikové faktory by mali byť sledované vo všetkých zložkách inštitúcie. Diskusie týkajúce sa ochoty riskovať a schopnosti absorbovať objem rizika by nemali byť obmedzené na funkciu riadenia rizík, ale mali by sa odohrávať vo všetkých zložkách organizácie. Rovnako by malo byť riadenie rizík úzko integrované do jednotlivých zložiek. Komunikačné kanály by mali byť dostatočne jasné, aby zmeny rizík mohli byť čo najrýchlejšie komunikované príslušnej úrovni oprávnených osôb skôr, ako sa zmiernenie týchto rizík stane nemožným.

Vlastné analýzy

Inštitúcie by sa mali uistiť, že sa príliš nespoliehajú na údaje externých poskytovateľov. Finančné

inštitúcie musia zmeniť svoju prílišnú závislosť od úverových ratingov a doplniť ich svojimi vlastnými analýzami. Tie by mali priebežne prehodnocovať počas celej doby trvania investície.

Decentralizácia risk manažmentu

Starostlivo treba udržiavať rovnováhu medzi centralizáciou a decentralizáciou rizika. Centrálna funkcia riadenia rizík určená na úrovni vrcholového vedenia je kľúčová pre stanovenie ochoty riskovať, pre implementáciu a monitorovanie kontrolných mechanizmov a dohľad nad celkovou rizikovou situáciou spoločnosti. Je však potrebné kombinovať takýto centrálny prístup s prístupom, v ktorom je „vlastníkom“ rizika regionálna pobočka alebo obchodná jednotka tak, aby každá zisková jednotka bola zodpovedná za svoje vlastné riziká.

Adaptácia na nové faktory

Systémy riadenia rizík majú byť skôr adaptívne než statické. Rozsah a úplne nová povaha problémov, ktoré postihli finančné trhy na sklonku roka 2008, ilustrujú potrebu vykonávaní nepretržitých pozorovaní reálneho sveta a pravidelnú spätnú väzbu na systémy riadenia rizík. Takto je možné korigovať vnútorné slabiny systému a reagovať na meniace sa obchodné podmienky.

KPMG

Ilustračné foto: TASR

Zlúčenie ČSOB a Istrobanky

K 1. júlu 2009 došlo k právnomu zlúčeniu spoločností ČSOB, a. s., a Istrobanka, a. s. K tomuto dátumu právne i fakticky Istrobanka po 17-ročnej existencii zanikla. Nová spoločnosť bude na trhu vystupovať pod značkou ČSOB. Ako uviedol predseda predstavenstva a generálny riaditeľ ČSOB Daniel Kollár, právne zlúčenie bánk je súčasťou procesu fúzie, ktorý by mal byť definitívne ukončený koncom prvého štvrtroka 2010.

Po právnom spojení bude nasledovať postupné zlučovanie pobočkovej siete, spája-

nie produktov a bankových systémov. Podľa D. Kollára sa všetky zmeny uskutočňujú tak, aby ich klient pocítil čo najmenej. Fúziou si ČSOB upevní 4. miesto na slovenskom bankovom trhu a klienti budú mať k dispozícii širšiu ponuku produktov, pobočiek a bankomatov.

Majoritným akcionárom ČSOB banky je KBC Group s centrárou v Belgicku, ktorá patrí medzi vedúce finančné skupiny v strednej Európe.

TA/VN

J&T Banka osloví aj chudobnejších boháčov

Finančná Skupina J&T chce rozšíriť doterajšiu pôsobnosť svojej J&T Banky. Z „butiky pre miliardárov“ sa má rozšíriť na banku aj pre „menej majetných klientov“ a pritiahnúť ich vklady. Ako oficiálny dôvod banka udáva obmedzený okruh doterajších klientov. Podľa českej tlače však skutočným dôvodom môže byť snaha prilákať viac peňazí, ktoré potrebuje ako rezervu na krytie poskytovaných úverov. Česká národná banka napríklad pri nedávnej kontrole J&T Banke nariadila, aby svojim klientom predžila splat-

nosť úverov, ktorá bola striktno obmedzená len na jeden rok.

Banka spravuje najmä peniaze ľudí s majetkom v hodnote najmenej 100 miliónov Kč (3,9 mil. EUR) a tiež štátu. Banka „ultraboháčom“ poskytuje finančné služby a nadštandardný servis, ako napríklad nonstop službu bankára či rôzne kreditné karty. Za to však klienti zaplatia na poplatkoch až milión korún ročne.

TA

Banky by mali posilniť svoju hotovosť

Banky by mali mať v prípade budúcich problémov na finančných trhoch k dispozícii hotovosť aspoň na jeden mesiac, uvádza sa v novom návrhu pravidiel Výboru európskych bankových dohľadov (CEBS), ktorý v júli zverejnil v Londýne. V minulých rokoch bolo bežné, že banky mávali menší objem hotovosti alebo hotovostných aktív (známych ako likvidita), keďže nemali problém získať lacné peniaze na veľkobankovom trhu. Po nástupe krízy sa však úvery medzi bankami takmer zastavili, čo niektoré z nich vážne ohrozilo.

TA

Poistenie so zľavami a zvýhodneniami

Existuje viacero spôsobov, ako ušetriť pri platbách poistného

Poistovne v súvislosti s krízou dostávajú otázky, či si klienti neuľahčujú životné situácie zbavením sa platieb poistného. Odpoveď je: nie vo výraznej miere. Zároveň dodávajú, že pomôcť vedú aj zľavami a výhodami.

Pri šetrení nejde iba o veci dennej spotreby, ale aj o dlhodobé finančné záväzky. Takými sú rôzne úvery, pôžičky či poisťky. Je však rozdiel v možnosti obmedziť tieto záväzky; zatiaľ čo dlhy odložiť takmer nemožno, platba poistného závisí len od vôle klienta.

Význam a dôležitosť poisťiek však spočíva v niečom inom – poistenie je v závislosti od svojho zamerania určené najmä na krytie širokej škály poistných rizík, čo je v ťažkých časoch najdôležitejšie.

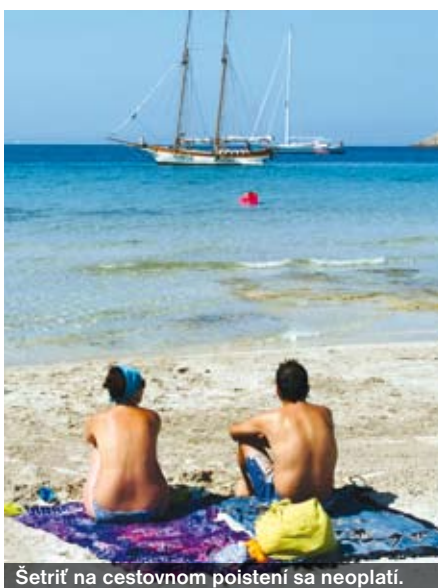
I keď poisťovne na Slovensku nezaznamenávajú výrazný nárast žiadostí o zrušenie poisťiek, klientom umožňujú optimalizovať takéto výdavky viacerými spôsobmi.

Výhody pre rodiny

Veľmi výhodne môžu svoje zdravie a majetok zabezpečiť rodiny, a to vo viacerých poistných produktoch.

Jedným z najobľúbenejších poistení je investičné životné poistenie. I keď sa na prvý pohľad zdá, že práve v čase krízy nie je optimálnym produktom, podľa odborníkov je opak pravdou. „Keďže klienti nakupujú podiely vo fondoch investičného životného poistenia pravidelne každý mesiac, majú zabezpečené, že kupujú najviac vtedy, keď je cena najnižšia, a najmenej vtedy, keď je najvyššia. Vďaka tomu sú ich výnosy maximalizované. Sú teda ‚nútení‘ správať sa tak, ako to má robiť racionálny investor. Vďaka tomu existuje vysoká pravdepodobnosť, že v dôsledku finančnej krízy budú z terajších výrazne nízkych cien akcií dlhodobo profitovať, a preto dlhodobé výnosy budú ešte vyššie, ako sme očakávali. Teda teraz je ideálny čas uzavrieť si naše Investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok,“ hovorí Siegfried Fatzi, generálny riaditeľ a predseda Predstavenstva Wüstenrot poisťovne, a. s.

Práve toto poistenie umožňuje poistiť napríklad dve dospelé osoby v rámci jednej poistnej zmluvy, pričom klienti platia iba jedny obstarávacie náklady. Nezabúda sa ani na deti poistníkov,

Šetriť na cestovnom poistení sa neoplatí.

Práve teraz, v čase nízkych cien akcií, je ideálny čas uzavrieť si Investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok.

ktoré získavajú širokú poistnú ochranu pred chorobami a úrazmi zdarma. Navyše, deti môžu byť poistené aj samostatne, a to ako druhý poistený na poistnej zmluve. V takom prípade môže byť dieťa dvakrát poistené, raz vo výške stanovenej v poistnej zmluve a raz spolu s rodičom.

Poistenie na cesty

Človek nikdy nevie, čo sa mu môže na dovolenke prihodiť. Výhodou cestovného poistenia je komplexná ochrana, ktorá chráni pred celou škálou rizík. Šetriť na tomto type poistenia sa preto neoplatí. Klienti ale dnes majú veľa možností, ako dosiahnuť, aby boli pri pobytoch za hranicami zabezpečení.

Celoročné cestovné poistenie zadarmo býva bonusom pri investičnom i kapitálovom životnom poistení pre celú poistníkovu rodinu.

Pripravené sú aj špeciálne rodinné zľavy. Ako pripomína Wüstenrot poisťovňa, ak cestujú dve dospelé osoby a neobmedzený počet detí do 21 rokov, prvé z nich je poistené za tretinu bežnej ceny a všetky ostatné sú poistené zadarmo. Veľmi efektívne a lacné je poistiť sa celoročne, takzvaným individuálnym zdravotným poistením, ktoré kryje úrazy na dovolenkách i počas bežných dní.

Mnoho občanov má dnes cestovné poistenie ako benefit k viacerým typom platobných kariet. Nielen dovoleniek sa týka úrazové poistenie osôb prepravovaných poisteným vozidlom. Ide o poistenie pre prípad trvalých následkov v dôsledku úrazu a smrti spôsobenej úrazom pre všetky osoby prepravované poisteným vozidlom. Toto poistenie je ideálne v prípadoch, ak motorové vozidlo vedie striedavo viacero vodičov, napr. v rámci rodiny to môžu byť manželia.

Zabezpečený majetok

I keď nie je taký dôležitý ako život a zdravie, poistený majetok je jedným zo základných predpokladov bezstarostného života. Škody na ňom pri živelných udalostiach alebo pri cudzom zavinení totiž siahajú aj do výšky stoviek tisíc eur. Ušetriť však možno aj tu.

Ako príklad možno uviesť poistenie domácnosti. Keď si klient dohodne poistenie domácnosti, môžu on a všetci príslušníci domácnosti získať aj poistenie zodpovednosti za škodu. Tým sú všetci chránení pred prípadnými škodami, ktoré ako príslušníci domácnosti spôsobia tretím osobám.

Netreba zabúdať ani na zľavy, ktoré získavajú verní klienti. Podľa vyjadrenia Wüstenrot poisťovne je tu dosť skúseností s poistenými nielen manželmi či partnermi, ale i s celými rodinami, pričom tí poisťujú svoj majetok aj život. V tomto prípade ide prirodzene do popredia najmä široké poistné krytie, či už zdravia, dôchodku, ale aj nehnuteľnosti a majetku.

Finančná diagnostika – nová užitočná služba Tatra banky

Komplexná analýza osobných financií môže predísť ťažkostiam

Klienti Tatra banky, ale aj každý z nás, si môže dať diagnostikovať svoje „finančné zdravie“ v jej pobočkách. Vďaka tejto novej bezplatnej službe porozumiete, ako sa „správajú“ vaše financie a čo s nimi skutočne dokážete a zvládnete.

Tak, ako chodíte k lekárovi na preventívnu prehliadku, aby ste sa udržali v dobrej kondícii, môžete zájsť do pobočky Tatra banky a požiadať o Snímku finančného zdravia. Stačí, keď poskytnete základné informácie o svojich príjmoch a výdavkoch a vyškolení špecialisti vám priamo na mieste zrealizujú snímku, ktorá má podobnosť s röntgenovou snímkou. Na nej máte zmapovaný stav každej oblasti, ktorá tvorí pilier vášho finančného zdravia. Vďaka tomu získate ucelený prehľad o svojich financiách, ako aj odporúčania, ako sa ďalej starať o svoju bilanciu príjmov a výdavkov.

Jednoducho, aby ste boli opäť finančne zdravý a mali jasný prehľad o svojich príjmoch a výdavkoch... Navyše, pomôžu vám nastaviť rodinný rozpočet tak, aby sa kvalita vášho života do budúcnosti nezhoršovala. A to všetko bezplatne.

Financie pod röntgenom

Finančná diagnostika je komplexná analýza stavu osobných financií, jeho rizík a možností. V rámci nej sa vyhotovuje na každej pobočke Tatra banky spomínaná Snímka finančného zdravia, vďaka ktorej dostanete napríklad odpoveď na otázku, či máte vytvorenú dostatočnú finančnú rezervu pre prípad výpadku príjmu, či sa môžete ďalej

Klient získa prehľad o svojich financiách, porozumie, ako sa „správajú“ a čo s nimi reálne zvládne.

zadlžovať alebo či máte dostatočne kryté riziká, ktoré súvisia s každodenným životom. „Finančná diagnostika je tu pre ľudí, ktorí majú záujem lepšie sa pozrieť na štruktúru svojich financií, porozumieť vzťahom medzi príjmami a výdavkami alebo predísť nezdravému úverovaniu. Pochopenie týchto

súvislostí v konečnom dôsledku umožňuje pozerieť sa do budúcnosti s väčšou istotou,“ uviedol Boris Gandel, hovorca Tatra banky.

Každý sme iný, máme iný príjem, ale aj iné výdavky. Nieкто má vysoký životný štandard a možno by mal byť opatrnejší, aby

oň neprišiel z dlhodobého hľadiska. Iný má zase nižší príjem, ale má svoje výdavky absolútne pod kontrolou a vie z nich vyžiť, aj si ušetriť.

„Je to o osobnom nastavení každého človeka alebo rodiny. Mali sme napríklad klientku, slobodnú matku s dieťaťom, ktorá dokázala z platu desať tisíc korún v čistom ešte aj dve tisícky usporiť. Vďaka Snímke vám pomôžeme zistiť, či máte nastavené financie tak,

určitú sumu, keby ste načas stratili príjem. Časť rezervy by mala pokryť krátkodobý výpadok príjmu a časť by mala slúžiť pre prípady zložitých životných udalostí, ak by ste napríklad prišli k vážnemu úrazu a nedokázali sa preto postarať o rodinu. Rezerva by mala byť na pol roka až rok.

Ďalšie vytváranie zálohy by malo byť aj na dôchodok. Taktiež je dôležitá skutočnosť, do akej miery sa môžeme zadlžovať, čiže

dvanásť mesiacov.

Ďalej je to úverová stabilita, pri ktorej sa výška úverov a splátok odráža od majetku a pravidelného príjmu klienta. Posúdenie úverovej stability klienta je zložitejšie a Finančná diagnostika v tomto bode preňho hľadá odpoveď na otázku: Môžete sa ďalej zadlžovať? Posudzujú sa pritom dva hlavné parametre – nesplatená výška všetkých úverov (v pomere k majetku) a mesačné splátky úverov (v pomere k príjmu).

Netreba zabudnúť ani na poistenie rizik na účely zabezpečenia rodiny a majetku v čase nečakaných krízových situácií. Ak má klient uzavreté poistenie splátok všetkých svojich úverov, je zabezpečený pre prípad nečakanej situácie, ktorou môže byť napríklad strata zamestnania či obmedzenie prácenschopnosti pre zhoršený zdravotný stav alebo invalidita.

V neposlednom rade treba myslieť aj na pravidelné sporenie na dôchodok, o ktorom sme už hovorili, na vytvorenie dostatočného zdroja príjmu v budúcnosti. Ak čiastka, ktorú si klient mesačne sporiť na dôchodok, je nižšia ako 10 % z príjmu, môže to mať dopad na kvalitu jeho života na dôchodku a odporúča sa túto sumu zvýšiť.

Valéria Nagyová

Foto: archív Tatra banky

Časť rezervy by mala pokryť krátkodobý výpadok príjmu a časť by mala slúžiť pre prípady zložitých životných udalostí.

aby ste boli pripravený aj na pokles príjmu. V prípade, že nie,“ hovorí Helena Buzgová, riaditeľka jednej z pobočiek Tatra banky, „vieme vám pomôcť to riešiť.“

Parametre pre finančné zdravie

Väčšina klientov ovláda finančnú rovnicu, že rozdiel medzi príjmami a výdavkami musí byť kladný. V Tatra banke vás vyškolený personál posúva svojimi otázkami ešte ďalej, aby ste napríklad premýšľali, či máte odložený

aký veľký úver unesie náš príjem, aby sme nepresiahli kritickú hranicu.

Parametrov na hodnotenie finančného zdravia je oveľa viac. Aby sa dalo finančné zdravie zhodnotiť ako pozitívne, malo by spĺňať predovšetkým štyri hlavné zásady. V prvom rade treba mať isté finančné zabezpečenie, ktoré v dostatočnej miere pokryje výdaje v prípade úrazu alebo dočasnom výpadku príjmu. Klient takto nemusí zmeniť svoj životný štandard. Najvhodnejšie je dlhodobé riešenie – odporúčaná rezerva je na šesť až

Triglav s rastom

V prvom štvrtroku 2009 dosiahlo hrubé predpísané poistné slovenskej nadnárodnej skupiny Triglav výšku 279,0 mil. EUR, čo predstavuje medziročný rast o 3 %. Hrubé predpísané poistné zaisťovacej spoločnosti Triglav Re predstavovalo 36,1 mil. EUR, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roku nárast o 26 %. Náklady na poistné udalosti skupiny v hrubej výške boli 141,3 mil. EUR (rast o 21 %). Zaisťovňa Triglav Re uhradila škody v celkovej výške 21,5 mil. EUR, čo znamená medziročný rast o 93 %.

Triglav vstúpil na slovenský trh v roku 2007; pôsobí aj v ČR, Chorvátsku, Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore, Srbsku a Macedónsku.

VN

Mitsui Sumitomo vstúpil na slovenský trh

Na slovenský trh vstúpil prvý poisťovateľ z Ďalekého východu, jeden z najväčších japonských poisťovateľov v segmente neživotného poistenia a piata najväčšia svetová poisťovňa – Mitsui Sumitomo Insurance Group (MSIG).

V júni predstavitelia spoločnosti Mitsui Sumitomo Insurance Company (Europe)

Ltd (MSIEU) – dcérskej spoločnosti MSIG – informovali, že v SR vznikla v apríli jej organizačná zložka so sídlom v Bratislave. Obchodné aktivity MSIG Slovensko budú zamerané na poisťovanie priemyselných rizík a najmä na poisťovanie majetkových, zodpovednostných a dopravných rizík.

„Slovensko považujeme za bránu do Európy a napriek ekonomickým problémom vo svete sme považovali práve teraz za vhodné vstúpiť na slovenský trh,“ povedal najvyšší predstaviteľ poisťovne z Tokia Katsuhoko Kaneyoshi. Otvorením pobočky v SR chce MSIG rozšíriť svoje podnikateľské činnosti aj do ďalších krajín regiónu, najmä ČR, Poľska a Maďarska.

JJ

Erste Group nechce fúzovať s VIG

Rakúska Erste Group nechce fúzovať ani so španielskou bankou La Caixa ani s rakúskou Vienna Insurance Group (VIG). Uviedol to na internetovej stránke predseda jej správnej rady Andreas Treichl. O La Caixe sa však vyjadril, že pre Erste je to strategický menšinový partner, a to aj v Portugalsku, Číne a v Mexiku.

A. Treichl informoval, že všetky dcéry Erste vo východnej Európe sú dobre vybavené ka-

pitáľom a spĺňajú predpísané normy. Banka sa nestiahne ani z Ukrajiny. „Aj keď sa krajina dostala do mimoriadne veľkých ťažkostí, chceme ukázať, že sa na nás ako partnerov dá spoľahnúť,“ uviedol.

La Caixa sa chce podieľať na investičnom potenciáli Erste vo východnej Európe, môže to však urobiť nákupom akcií Erste. Bez jej súhlasu môže dosiahnuť podiel do 10 %; v súčasnosti má asi 5 %.

TA

Škoda na Tour de France

Tohtoročný 96. ročník najslávnejších cyklistických pretekov planéty, Tour de France, sa už po šiestykrát za sebou uskutočnil s podporou spoločnosti Škoda Auto.

Škoda Auto na týchto legendárnych pretekoch po prvý krát predstavila francúzskej verejnosti najnovší model Yeti. Až desať automobilov tohto typu bolo súčasťou reklamnej kolóny a neoddeliteľnou atrakciou, ktorá sprevádzala každú etapu Tour. Počas pretekov bolo možné vidieť až 350 vozidiel Škoda, z čoho približne 250 slúžilo organizátorom ako oficiálne automobily. Škoda tiež podporuje osem profesionálnych tímov - Silence-Lotto (Belgicko), Saxo Bank - IT Factory (Dánsko), Rabobank (Holandsko), Euskaltel-Euskadi (Španielsko), Cofidis (Francúzsko), Francaise des Jeux (Francúzsko), Cervelo (Švajčiarsko), Milram (Nemecko) a tímy neutrálnej technickej podpory Shimano a Mavic.

„Škoda má vo svojom portfóliu stratégie medzinárodnej firemnej komunikácie dva hlavné piliere - ľadový hokej a cyklistiku, ktoré sa svojim významom a pokrytím jednotlivých európskych trhov výborne dopĺňajú,“ informoval Martin Lauer, vedúci podnikovej komunikácie Škoda Auto. „Významným spôsobom prispievajú k zvyšovaniu povedomia nielen o značke, ale aj o produktoch Škoda.“

LB

Art Film Fest s Lanciou

Značka Lancia bola aj v tomto roku jedným z partnerov Art Film Festu v Trenčianskych Tepliciach. Pre najvýznamnejších hostí festivalu boli k dispozícii vozidlá Lancia Thesis, Musa, Phedra a Delta.

Lancia a film k sebe patria od samých začiatkov kinematografie. Osobitosť, elegancia, temperament a štýl Lancie boli vždy obľúbenou rekvizitou filmových tvorcov a modely tejto značky často hrali významnú úlohu v príbehu. Tejto tradícii zostali verní i nové reklamné spoty, ktoré sú vo svojej podstate krátkymi filmami s takými osobnosťami, ako je Carla Bruniová-Sarkozy, Stefano Gabba-

na, či Richard Gere v hlavnej úlohe.

Festival v T. Tepliciach priniesol 97 celovečerných a viac ako 50 krátkych filmov a privítal aj medzinárodné hviezdy. Najslávnejším hosťom bol britský herec Jeremy Irons (na snímke).

ZR

Fiat a čínsky GAC postaví spoločný závod

Fiat Group a Guangzhou Automobile Group Co. Ltd. (GAC Group) podpísali rámcovú zmluvu o spolupráci pri výrobe vozidiel a motorov pre čínsky trh formou joint venture 50:50. Zmluvu podpísali v Ríme šéfovia oboch spoločností za prítomnosti prezidenta ČĽR Chu Ťin-tchaa a talianskeho premiéra Silvia Berlusconiho.

Súčasnou spolupráce je výstavba závodu v meste Changsha v provincii Hunan (južné vnútrozemie) za viac ako 400 miliónov eur. V prvej fáze bude závod vyrábať 140 000 automobilov a 220 000 motorov ročne, neskôr až 250 000 vozidiel a 300 000 motorov. Výroba sa začne v druhej polovici roku 2011 a vyrábané modely vybavené najmodernejšími motormi a ekologickými technológiami. Prvým modelom bude sedan Fiat Linea. TS

Nafta, ktorá čistí motor

Inovatívna motorová nafta Agip DieselTECH, ktorá vďaka vysokému obsahu detergentných prísad zlepšuje výkonnosť motorov, prichádza aj na slovenský trh. Nové palivo je výsledkom výskumu talianskeho koncernu Eni, ktorého cieľom bolo dosiahnuť maximálny čistiaci účinok pre vstrekovacie jednotky a zlepšiť výkon všetkých typov dieselových motorov novej aj staršej generácie, a to aj tých s vysokým počtom najazdených kilometrov.

Jeden z účinkov vlastností „clean up“ je schopnosť obnoviť výkon motora - power restoration. Testy motorov ukázali, že DieselTECH je schopný zabezpečiť obnovenie strateného výkonu a jeho nárast až o 3,5 %.

JF

Nový Nissan 370Z

Na slovenský trh uviedli Nissan 370Z. Po kompletom prepracovaní sa tento nový model vyznačuje skráteným rázvorom, zníženou hmotnosťou o 32 kg a vyšším výkonom motora. Je poháňaný 3,7-litrovým motorom VQ37VHR s technológiou VVEL (Variable Valve Event and Lift - systém ventilového rozvodu s premenným zdvihom a časovaním) s výkonom 331 k a krútiacim momentom 366 Nm. Šesťrýchlostná manuálna prevodovka s úzkym odstupňovaním je ako prvá na svete vybavená systémom automatickej synchronizácie otáčok pri radení, čo uľahčuje správne zaradenie rýchlostných stupňov. Funkcia „Synchro Rev Control“ pri radení automaticky reguluje otáčky motora a presne ich ladí na nasledujúci prevod - v podstate ide o radenie s „medziplynom“. Dodáva sa aj vo verzii so sedemrýchlostnou automatickou prevodovkou.

PŠ

Auto s reflexnými prvkami

Reflexný pás na pneumatikách vyvinutý v spolupráci so spoločnosťou Continental po prvýkrát vyskúšali na výskumnom vozidle Mercedes-Benz ESF 2009. Pás cez deň opticky zväčšuje disky a v noci je veľmi dobre viditeľný. Ďalší bezpečnostný prvok predstavený na tomto vozidle (ktoré testuje inovácie pre budúcu sériovú výrobu) predstavujú reflexné tesnenia medzi dverami a strechou. Na ich vývoji sa podieľa výrobca fólií, spoločnosť 3M. Bezpečnostné prvky na zlepšenie viditeľnosti vozidiel z boku majú zlepšiť vnímanie siluety automobilu v tme a znížiť tak riziká vzniku nehôd najmä na križovatkách alebo pri neosvetlených parkujúcich vozidlách.

IM

Zo zámoria na Slovensko

Mercedes-Benz prináša od jesene 2009 aj na Slovensko trio modelov s účinnou technológiou SCR na úpravu výfukových plynov: GL 350 BlueTEC 4MATIC, ML 350 BlueTEC 4MATIC a R 350 BlueTEC 4MATIC. Ich predaj v Európe začína potom, ako tieto výkonné a pritom ekologické a úsporné SUV zaujali v USA.

Technológia BlueTEC je ovččená titulom Zelený volant od čitateľov nemeckého časopisu Bild am Sonntag a odbornej poroty. Na jeseň 2008 sa začali predávať v USA, keďže splnili ako prvé dieselové automobily kategórie SUV tamojšie prísne emisné normy. Popri ekológii zapôsobili na zákazníkov aj nízke hodnoty spotreby. Motor V6 dokazuje, že aj pri veľkých SUV možno dosiah-

nuť dobrú spotrebu a minimálne emisie. Motor má výkon 155 kW/211 k a poskytuje krútiaci moment 540 Nm. **IM**

Peugeot 207 s novou tvárou

Asi 57 % produkcie trnavskej automobilky PSA Peugeot Citroën Slovakia tvorí model Peugeot 207, zvyšný podiel pripadá na Citroën C3 Picasso.

Peugeot 207, ktorý bol v rokoch 2007 a 2008 najpredávanejším automobilom svojho segmentu v Európe, dostal v týchto dňoch novú tvár. Čiastočný facelift prišiel po troch úspešných rokoch na trhu. Súčasne sa posilnil environmentálny aspekt; ponuka nových „dvestosedmičiek“ sa rozšírila

o dva benzínové motory spĺňajúce normu Euro 5. Ide o motor s objemom 1,4l s výkonom 75 koní a o motor s objemom 1,6l a s výkonom 120 koní.

TA/JF

Kia Slovakia pripravuje nový model

Spoločnosť Kia Motors Slovakia (KMS), s. r. o., pripraví výrobné linky v Tepličke nad Váhom na spustenie skúšobnej a sériovej výroby nového modelu automobilky Kia počas celozávodnej dovolenky na prelome júla a augusta. Výrobu v poradí už tretieho modelu chce spustiť začiatkom roka 2010. Pôjde o úplne nový automobil; skúšobná výroba sa začne na jeseň.

TA

TPCA zvýšila výrobu

Česká automobilka Toyota Peugeot Citroën Automobile (TPCA) v 1. polroku aj napriek kríze zvýšila výrobu. Podľa viceprezidenta Jiřího Černého spoločnosť za prvých 6 mesiacov roka vyrobila 175 000 vozidiel, čo je o 1 300 viac ako v rovnakom období vlani. Produkcia v závode beží na plné obrátky, pričom kapacita sa pre tento rok zvýšila na 330 000 áut z plánovaných 300 000.

TA

Multifunkčný navigátor Garmin nüvi 265W

Nový model prináša viac funkcií a bezpečnostných prvkov v triede cenovo dostupných navigácií.

Spoločnosť Garmin, globálny líder v GPS navigácii, predstavuje ďalšiu generáciu najpredávanejšej série nüvi 250. Kompaktný a cenovo dostupný model nüvi 265W ponúka pripojenie Bluetooth pre bezdrôtové telefonovanie, presnejšiu navigáciu, okamžité pripojenie k satelitom, jednoduché používateľské prostredie, prepracované mapové podklady od spoločnosti NavTeq, celosvetovú základnú mapu s tieňovaným reliéfom, navigáciu pomocou fotografií s priradenou GPS súradnicou a aj funkciu „Kde som“ pre rýchle vyhľadávanie aktuálne najbližšej policajnej stanice, nemocnice alebo čerpacej stanice.

„Najnovšie zariadenia nüvi sa zameriavajú na jednoduchosť a bezpečnosť pri jazde, čo

zabezpečuje rýchlu a pohotovú navigáciu,“ povedal Clive Taylor, produkčný riaditeľ Garmin Europe. „Tieto prvky následne šetria čas a peniaze zákazníka a takisto aj životné prostredie.“

Výkonnosť a komfort

Jednoduché užívateľské rozhranie prostredníctvom dotykového displeja (4,3", 480 x 272 bodov) poskytuje maximálny komfort pri ovládaní. Funkcia pre výpočet optimálnej trasy, vyhľadávanie adresných bodov a bodov záujmu (POI) s navigáciou po odbočeniach sú štandardom výbavy aj nových modelov. Prenosné navigačné zariadenie nüvi 265W je vybavené rýchlym 333 MHz procesorom, ktorý zlepšuje vykresľovanie mapy a možnosti navigácie. Určenie polohy je teraz ešte rýchlejšie ako predtým vďaka novej funkcii

HotFix, ktorá automaticky vyhodnocuje presné informácie zo satelitov a na základe nich rýchlo prepočítava aktuálnu polohu. Ďalšími funkciami sú navigácia podľa fotografií s priradenou GPS súradnicou, 3D zobrazenie mapy (DEM), automatická zmena časových pásiem a plynulé zobrazovanie máp. V prípade záujmu je možné nüvi 265W rozšíriť o prijímač dopravných správ FM TMC pre príjem správ o aktuálnej dopravnej situácii na cestách.

Navigácia podľa fotografií

Garmin prináša unikátnu webovú stránku „Garmin Connect Photos“ www.garminconnect.com/photos, vďaka ktorej si užívatelia môžu vybrať z miliónov geotaggovaných fotografií poskytovaných komunitou na Google Panoramio. Po jednoduchom nahratí do navigátora je možné nechať sa navigovať priamo k miestu, kde bola fotografia vytvorená.

Cena modelu Garmin nüvi 265W je 259,99 €. Výhradným importérom GPS zariadení Garmin pre Slovensko je CONAN, s. r. o., ktorý poskytuje zákazníkovi informácie na bezplatnom čísle 0800 135 000 a na hotline@garmin.sk. Pre ďalšie informácie kontaktujte: Ing. Milan Zvara, tel.: 041/700 29 00 zvara@garmin.sk; www.garmin.sk

Nenápadný úspech

Európsky automobilový kongres 2009

V roku 2009 sa v Bratislave uskutočnila najväčšia akcia v strednej Európe z hľadiska automobilových inžinierov a technikov.

Pod súhrnným názvom „Bratislava 2009“ pripravoval a informoval Spolok automobilových inžinierov a technikov Slovenska (SAITS) o aktivitách, ktoré spolu s ďalšími subjektmi realizoval koncom júna t. r. išlo o 12. európsky automobilový kongres, zasadanie najvyššieho orgánu svetovej federácie – Rady FISITA – a AUTODAY 2009. Dnes sú tieto podujatia minulosťou, ostávajú však poznatky, kontakty a pre zahraničných účastníkov dojmy o Slovensku a o slovenských subjektoch.

informácií – získaných najviac z osobitne zostaveného dotazníka pre vyše 1 000 členov JSAE, ktorí odpovedali na 100 otázok – zovšeobecnil typické kroky pre brandžu a Japonsko takto:

Oblasť „Životné prostredie a energia“

- automobily so spotrebou 2 litre na 100 km;
- zníženie znečistenia vzduchu na 1/10;
- 100 % recycling vyradených automobilov;
- zníženie hluku na jednu polovicu (!).

Oblasť „Bezpečnosť“

- zníženie nehodovosti na 1/2;

Pohľad do budúcich desaťročí

Čo teda priniesli vystúpenia na pôde SAITS v zastúpení EAEC, teda európskej časti svetovej federácie národných organizácií automobilových inžinierov a technikov (Európa má 26 z 39 členov FISITA)? Stretnutie viac ako 150 odborníkov z celého sveta na takýchto fórach prináša mnoho poznatkov a nie je možné obsiahnuť naraz všetky.

Delegáti, hostia a členovia SAITS si počas prvého plenárneho zasadania vypočuli 6 priezračných prednášok týkajúcich sa globálnych poznatkov z automobilovej brandže. Naznačili súčasné východiská a ciele pre budúci rozvoj tohto multisektorového odvetvia.

Takao Kubozuka (32 rokov v Nissane, teraz predstaviteľ Japonskej organizácie automobilových inžinierov – JSAE) v prednáške hovoril o **predpokladoch pre automobilové technológie do roku 2030**. Z rozsiahlej noše

- zníženie počtu usmrtení pri nehodách na 1/4.

Oblasť „Informácie“

- podstatné zmeny v informačných systémoch automobilov;
- prístup ku všetkým médiám.

Oblasť „Výrobné systémy“

- výrobné systémy vysokej úrovne.

Ako príklady uviedol mnohé poznatky po stupňoch VÝVOJ – KOMERCIALIZÁCIA – POPULARIZÁCIA, ktoré v časovom členení poukazovali na možnosti, kedy sa dostane želané riešenie až do hromadne vyrábaných vozidiel. Zároveň však uviedol aj niektoré „nie reálne možné“ ciele.

Palivá a emisie

Nikolai J. Schubert (15 rokov v BMW, teraz Centrum Excelencie výskumu palív OMV) v prednáške o **znižovaní CO₂ a perspektívach pre automobilový svet z hľadiska palív** uvádzal na základe analýz široké posúdenie

produkcie CO₂ – od ťažby ropy až po hnacie koleso vo vozidle. Vo svojej prednáške zdôraznil tieto momenty:

- Technické riešenia na náhradu fosilných palív sú k dispozícii; ich urýchlená realizácia je aj otázka infraštruktúry, politiky štátov (daní).
- Z hľadiska zákazníkov poukázal na znižovanie počtu registrácií automobilov strednej a vyšších tried (okrem športových) za ostatné dva roky v Nemecku.
- Mnoho technických opatrení postupne prichádza do hromadne vyrábaných automobilov (stop – štart, downsizing, inteligentné riadenie, vstrekovanie atď.).
- Pre „elektrickú cestu“ sú dnes najväčšou brzdou formy výroby elektrickej energie (tiež s produkciou CO₂), kvalita a životnosť batérií, pomalé realizovanie a cena palivových článkov a infraštruktúra.
- Otázna je cesta znižovania emisií formou zmiešavania fosilných palív s inými – napr. biopalivami.
- Asi o 20 rokov budú pripravené primerané riešenia s vodíkom.

Vzdelávanie pre budúcnosť

Profesorka Emilia Bratschitschová (Univerzita aplikovaných vied, Graz) hovorila o **výskume a vývoji vo vzdelávaní inžinierov**. Definovala inžinierske vzdelávanie ako súčasť systémového prístupu aktivít pre rast a realizáciu poznatkov do praxe. Porovnávala v týchto súvislostiach podiel nezamestnanosti v niektorých štátoch, podiel výskumu a vývoja, počty doktorandov, verejné výdavky na vzdelávanie ako časť HDP i nákladov na jednotlivého študenta atď. Konštatovala tieto momenty:

- potreba vyváženosti teoretickej a praktickej stránky prípravy inžinierov;
- hľadanie riešenia komplexu problémov jednotlivca i v tíme;
- príprava bude zväčša multidisciplinárna;
- potreba prezentovania projektu má byť návykom;
- potreba spolupráce s inými inžiniermi (komunikácia) a sebareflexie.

Technologické výzvy

Jozef Billy a Karol Cibur z US STEEL Košice upútali prednáškou o **predpokladanom vývoji spotreby ocele pre automobilové odvetvie v strednej Európe**. Tu sú najzaujímavejšie fakty a postrehy:

- v najbližších piatich rokoch je predpoklad zvýšenia výroby ocele o 10 %;

- krok za krokom sa budú rozvíjať tri cesty:
 1. vozidlá na základe ocele (mini a malé),
 2. vozidlá s prevahou ľahkých zliatin (horčík, hliník a i.),
 3. vozidlá s prevahou uhlíkových materiálov.

Autori analyzovali aj vzájomnú závislosť hmotnosti vozidla, materiálov a ceny riešenia. Predstavili široké možnosti klasických ocelí vrátane vysoko pevných ocelí a ich realizácie v moderných vozidlách. Opísali aj dnešné riešenia povrchových úprav materiálov.

Franz X. Moser (viceprezident globálneho vedecko-výskumného AVL LIST z Grazu) sa v prednáške venoval téme **riešenia pohonov ťažkých nákladných automobilov, CO₂ a hybridizácie**. V tejto globálnej, pre „motorárov“ významnej spoločnosti sa všetky typy vozidlových motorov vrátane pohonných jednotiek sústreďujú na strategické, koncepcné, systémové a konkrétne riešenia pre celosvetový klientelu. Na základe scenárov ceny palív, emisných limitov na jednotlivých kontinentoch, v krátkodobom, strednodobom a výhľadovom riešení profesor Moser poukázal – s ohľadom na typické vozidlo 40 t, s výkonom 100 kW a 60 % využívaním rýchlosti 80 km/h – na okrajové podmienky (nevyhnutnosti) splnenia podmienok zákazníkov, kde:

- v krátkodobom profile predpokladá zníženie produkcie CO₂ o 8 % – najmä znížením mechanických strát, recirkuláciou plynov

- a využitím energie výfukových plynov;
 - v strednodobom horizonte (2015 – 2020) najmä tzv. downsizing, ktorý umožní materiály a hybridizácia – zníženie CO₂ až o 17 %;
 - po roku 2020 aj pomocou podstatne väčšieho využívania aj odpadového tepla (menšie straty využitím poznatkov tzv. Rankinovoho cyklu) zníženie produkcie CO₂ až o 20 – 23%.
- Pomerne zjednodušene možno kvantifikovať

- scenármi využívania možnej elektrizácie pohonov vozidiel,
- porovnaním prístupu väčšiny globálnych výrobcov k naplneniu emisných noriem v budúcom desaťročí,
- uvedením predností Európy a vplyvov urbanizácie.

Uvedené úvodné prednášky podnietili výmenu ďalších zaujímavých informácií, ktoré

V Japonsku majú byť o 20 rokov bežné autá recyklovateľné na 100 % so spotrebou 2 l/100 km.

jeho závery, že rezerva v znížení emisií CO₂ je z 1/3 vo vylepšení súčasných motorov, z 1/3 v rozšírení downsizingu a hybridizácie a z 1/3 vo výraznejšom využívaní (odpadového) tepla.

Širšie historické súvislosti

Príspevok profesora Christiana Beidla (15 rokov AVL LIST, teraz vedúci ústavu motorov na TH Darmstadt) o minulosti a budúcnosti spaľovacích motorov z hľadiska predností Európy zaujal najmä:

- prehľadom riešení piestových motorov od roku 1674 (Huygens),
- technickými riešeniami, ktoré poznačili ich úspešnosť a úspornosť,

odznali v celkovo 86 prednáškach odborníkov a v mnohých diskusiách počas troch dní trvania kongresu.

Vďaka patrí všetkým zúčastneným spoluorganizátorom – viceprezidentovi Združenia automobilového priemyslu SR Ľudovítovi Ujhelyimu, zástupcom spoločnosti Matador Automotive ako jedinému sponzorovi, spoločnostiam BiC Bratislava, Intenzíva a ďalším partnerom, ktorí aj osobnou angažovanosťou prispeli k úspešnému priebehu všetkých aktivít s pozitívnym ohlasom najmä zo zahraničia.

Ján Lešínský
predseda SAITS

Mitsubishi to myslí vážne s elektromobilom

Mitsubishi Motors predstavila a od júla v Japonsku aj predáva sériovú verziu vozidla i-MiEV.

Vozidlom i-MiEV, čo je skratka pre „Mitsubishi innovative Electric Vehicle“ (pridaná k označeniu experimentálneho modelu „i“), sa završilo 40 rokov vývoja elektromobilov v tejto automobilke. Ide o model novej generácie, ktorý bude podľa výrobcu „priekopníkom otvárajúcim dvere k nasledujúcim 100 rokom našej motoristickej spoločnosti.“

Firma bude ďalej pokračovať v širokej spolupráci so súkromným a verejným sektorom v Japonsku aj v zahraničí pri vývoji infraštruktúry na podporu predaja a prevádzky elektromobilov.

Nulové emisie

i-MiEV je vozidlo s nulovými emisiami pri jazde. Ako jediný zdroj pohonu využíva elektrickú

energiu. Jeho prevádzkové náklady možno znížiť dobíjaním batérií mimo energetickej špičky – nočným prúdom. Dojazd na jedno nabitie je 160 km pri japonskom mestskom jazdnom vzorci.

Využíva tri zdroje nabíjania batérie, ktoré možno kombinovať napríklad doma a na cestách. Pri normálnom nabíjaní je elektromobil káblami pripojený buď na 100-voltovú alebo 200-voltovú elektrickú prípojku. Batériu však možno nabíjať aj rýchlejšie, v rýchlonabíjajúcich staniciach, ktoré sa v Japonsku už budujú.

Vlastnosti

i-MiEV Ponúka komfortnú a tichú jazdu, akú možno okrem elektromobilu dosiahnuť iba pomocou motora s vnútorným spaľovaním. Maximalizáciou krútiaceho momentu pri nízkych

otáčkach, ktorý je elektromotoru vlastný, dosahuje parametre akcelerácie a výkonu, ktoré prevyšujú benzínový preplňovaný motor minivozidla „i“.

Integrovaný operačný systém riadenia vozidla MiEV OS zhromažďuje údaje a informácie zo všetkých jeho hlavných komponentov a zabezpečuje optimálny výkon. Nepretržite monitoruje stav batérie a energie získanej z rekuperatívnych brzd, pričom reguluje výkon a minimalizuje spotrebu energie.

i-MiEV je zároveň prvým minivozidlom a prvým modelom spoločnosti Mitsubishi Motors, ktorý využíva predné svetlomety s LED diódami. Tie vytvárajú dlhší a širší stretávací svetelný kužeľ, pričom znižujú spotrebu energie. Zadné kombinované svetlá tiež využívajú rýchlozafarbenie LED diódy, vďaka čomu ich je zozadu lepšie vidno. Ďalšou zaujímavosťou je využitie zeleného plastu na báze bambusových vlákien – polybutylén-sukcinátu (PBS) – v konštrukcii piatych dverí. Tieto vlákna sú v rámci svojho životného cyklu menej zaťažujúce z hľadiska emisií CO₂. Vo vozidle je zabudovaný aj Mitsubishi Multi-Entertainment System (MMES) s navigáciou, ktorý je založený na energeticky úspornej a nárazu-vzdornej technológii pevného disku SSD.

TS/JF

eGovernment je u nás v plienkach napriek dobre stanoveným rámcom

Koncepcia informatizácie zaberá, ale zatiaľ najmä miesto na polici

O stave eGovernmentu na Slovensku sme sa rozprávali s prezidentom IT asociácie Slovenska (ITAS) Jurajom Sabakom.

Viac ako rok je v platnosti Národná koncepcia informatizácie verejnej správy, ktorej podstatou je načrtnutie rozvoja eGovernmentu v SR. Ako hodnotí ITAS súčasný stav vybavenosti orgánov a inštitúcií verejnej správy informačnými technológiami?

- Ak hovoríme o vybavení informačnými technológiami, musíme rozlišovať štátnu správu a samosprávu. Štátna správa je na tom vcelku dobre, ale v samospráve stále existuje veľa obcí, ktoré nemajú ani len počítač, a cca 800 obcí, ktoré nie sú pripojené na internet.

Vybavenosť však nepovažujem za kľúčové kritérium. Oveľa dôležitejšie je to, aké elektronické služby poskytuje verejná správa občanom a podnikateľom, ako sa využívajú možnosti informačno-komunikačných technológií pre zefektívnenie vybavovania úradných záležitostí, ako IKT zefektívnia a zlacnia fungovanie verejnej správy. A tu je situácia stále zlá. Počítače sa v drvivej väčšine nepoužívajú na poskytovanie služieb, ale len ako písacie stroje. Toto nie je len moje tvrdenie, ale hodnotenie renomovaných inštitúcií, ako napríklad Inštitútu pre verejné

otázky, Svetového ekonomického fóra či samotnej Európskej komisie.

Každý úrad však má svoju webovú stránku...

- Je síce pravda, že takmer každá štátna inštitúcia má svoju webovú stránku, ale koľko z nich má na nej aktuálne údaje? Dozvie sa z nich občan jednoducho a zrozumiteľne, kedy, kde a ako má vybrať, čo potrebuje? Môže cez tieto stránky aj naozaj reálne niečo vybrať, alebo aj tak takmer vždy skončí na úrade s papierovým formulárom?

Vaše rečnícke otázky naznačujú odpovede, ktoré nevyzerajú príliš dobre.

- Samozrejme, existujú aj pozitívne príklady, akými sú elektronické služby katastra nehnuteľností, obchodného registra, Sociálnej poisťovne a podobne. Zatiaľ je ich však žalostne málo.

Kedy sa to podľa vás zmení?

- Slovensko má veľmi dobrú Národnú koncepciu a Stratégiu informatizácie. Má veľmi dobrý Operačný program informatizácie spoločnosti

Biele vrany v poskytovaní elektronických služieb sú kataster, obchodný register či Sociálna poisťovňa.

Počítače v krajinách sveta

Počet kusov na 100 obyvateľov (2006)

1	Izrael	122,1	17	Kórea	53,2	33	Macedónsko	22,2
2	Kanada	87,6	18	Írsko	52,8	34	Malajzia	21,8
3	Švajčiarsko	86,5	19	Nový Zéland	50,2	35	Chorvátsko	19,9
4	Holandsko	85,4	20	Fínsko	50,0	36	Litva	18,0
5	Švédsko	83,6	21	Estónsko	48,3	37	Maurícius	16,9
6	USA	76,2	22	Slovinsko	40,4	38	Brazília	16,1
7	V. Británia	75,8	23	Belgicko	37,7	39	Maďarsko	14,9
8	Austrália	75,7	24	Taliano	36,7	40	Čile	14,1
9	Dánsko	69,6	25	Slovensko	35,8	41	Mexiko	13,6
10	Singapur	68,2	26	Španielsko	27,7		Saudská Arábia	13,6
11	Japonsko	67,6	27	Česká republika	27,4		Uruguaj	13,6
12	Hongkong	61,2	28	Spojené arabské emiráty	25,6	44	Mongolsko	13,3
13	Rakúsko	60,7	29	Lotyšsko	24,6		Portugalsko	13,3
14	Nemecko	60,6	30	Poľsko	24,2	46	Rumunsko	12,9
15	Nórsko	59,4	31	Kuvajt	23,7	47	Namíbia	12,3
16	Francúzsko	57,5	32	Kostarika	23,1	48	Rusko	12,2

Zdroj: Medzinárodná telekomunikačná únia/ITAS

- OPIS – schválený v roku 2007, v ktorom je z eurofondov alokovaná viac ako miliarda eur na tieto projekty. Faktom však je, že zatiaľ sa nezačal realizovať ani jeden reálny projekt.

Prečo je to tak?

- Toto oneskorenie bolo spôsobené komplikovanosťou prípravy systému riadenia – čo v zásade považujeme za objektívny dôvod – ale tiež rozpormi riadiacich štruktúr, ktorými sú Úrad vlády SR, ministerstvo financií a splnomocnenec vlády pre informatizáciu spoločnosti. Veľmi tu chýba aj „politické sponzorstvo“ zo strany vrcholného predstaviteľa vlády. Ten by pomáhal urýchliť riešenie problémov, ktoré sa v takom náročnom programe vždy vyskytnú.

Kedy môžeme podľa vás očakávať spustenie elektronických služieb zo strany vlády?

- Už dnes je vysoko pravdepodobné, že v priebehu nasledujúcich 12 mesiacov nebudú z OPIS-u spustené žiadne služby, ktoré by mohli využívať občania a podnikatelia, a nezvýši sa ani dostupnosť internetu pre obyvateľov v zaostalých oblastiach. Prítom OPIS považujeme za veľmi dobrý program, ktorý môže navyše významne pomôcť odvetviu informačno-komunikačných technológií v čase

financovaním z eurofondov značnou pomocou odvetviu.

A ako sa bude podľa vás vyvíjať situácia na trhu s informačnými technológiami v tomto roku?

- Treba si uvedomiť jednu vec. Rok 2008 patril medzi najúspešnejšie roky v tejto branži vôbec. Bolo to vďaka prechodu na euro, s ktorým boli spojené investície do prispôsobenia informačných systémov, rozvoja telekomunikačného sektora a, samozrejme, aj do rastu celej slovenskej ekonomiky.

Počítače sa v úradoch väčšinou používajú len ako písacie stroje.

súčasnej hospodárskej krízy. Verím, že prvé výsledky by sa mohli dostaviť v roku 2010.

Aké miesto zaujímajú subjekty verejnej správy medzi zákazníkmi dodávateľov IT?

- Verejná správa je pre IT firmy nepochybne lukratívny zákazník. Predstavuje zhruba 25 % zákaziek nášho odvetvia. Obzvlášť počas súčasnej hospodárskej krízy môžu byť štátne zákazky so zabezpečeným

Súčasná kríza však neobchádza ani IT, aj keď dopady nie sú také ako v niektorých iných priemyselných odvetviach. Mnohí zákazníci obmedzujú rozpočty na informačné technológie, sú oveľa opatrnejší pri spúšťaní nových projektov, mnohé investície sa odkladajú na neurčito. A tak, ako som už spomínal, situáciu by mohla zlepšiť práve realizácia eGovernmentu.

Pripravil Juraj Filin

Foto: ITAS

Ness je na Slovensku top partner Oracle

Spoločnosť Ness získala na Slovensku certifikát Oracle Certified Advantage Partner (CAP), čo je najvyšší druh partnerstva v rámci Oracle Partner Network. Partnerstvo prináša vyšší stupeň technologickej a technickej podpory, čo pre zákazníkov Ness znamená garanciu odbornosti a kvality služieb.

Certifikát CAP nadväzuje na úspešnú spoluprácu oboch spoločností vrátane projektov Bezplatný katastrálny portál a Štatistický úrad.

TS

Assec Solutions prichádza

Assec Solutions, a. s., je názov nového obchodného zoskupenia – nadnárodného producenta podnikových informačných systémov (ERP). Vznikol 1. júla 2009 integráciou dvoch lídrov národných trhov v tejto oblasti a doterajších konkurentov, slovenskej spoločnosti Datalock a českej LCS International. Projekt fúzie bol zverejnený už vo februári, keď bol ohlásený na varšavskej burze.

Obidve spoločnosti si zachovávajú právnú subjektivitu a ďalej budú riadené šesťčlenným predstavenstvom pri zachovaní pôvodných

predsedov. Predstavenstvo Assec Solutions sa skladá z členov predstavenstiev oboch integrujúcich sa subjektov. Generálny riaditeľ a predseda predstavenstva pre Slovensko je Ing. Peter Lang, pre ČR vykonáva tieto funkcie Ing. Stanislav Sýkora.

LCS je jedným z troch najvýznamnejších producentov ERP na českom a slovenskom trhu. Nedávno zaznamenala desiate výročie uvedenia na trh svojho úspešného systému Helios Orange, ktorý je určený pre stredné firmy. MB

SAP: On-Demand je budúcnosť IT

Nová stratégia má potvrdiť vedúce postavenie spoločnosti SAP v oblasti On-Demand softvéru. Viceprezident pre segment veľkých podnikov John Wookey vidí v On-Demand riešeníach ďalšiu veľkú evolúciu v IT priemysle. Zdôrazňuje, že SAP bude venovať veľkú pozornosť technológiám, ktoré umožnia rýchlejší posun k zákazníckym požiadavkám a užšiu spoluprácu medzi zákazníkmi a dodávateľmi.

On-Demand softvér od SAP bude pozostávať z aplikácií so špecifickou funkcionalitou. Ako špeciálne rozšírenie, bude pripojiteľný k balíku SAP Business Suite. Riešenia On-Demand pre veľké spoločnosti umožnia zákazníkom rých-

lejšie inovovať a zvýšiť hodnotu ich súčasných inštalácií. Pomôže im vyhnúť sa problémom so zdieľaním dát a integráciou, ktoré sa vyskytujú pri nesúrodých aplikáciách alebo špecifických na mieru dodávaných softvéroch.

Všetky veľké podnikové on-demand aplikácie od SAP budú postavené na Java – Frictionless platforme, získanej vďaka akvizícii spoločnosti Frictionless spred troch rokov. EK

Logica uľahčí mzdovú agendu Fordu

Logica, popredný dodávateľ IT a konzultačných služieb, uzavrela so spoločnosťou Ford kontrakt na poskytovanie služieb v oblasti spracovania agendy miezd a dochádzky zamestnancov. Tento kontrakt rozširuje outsourcingové služby, ktoré už Logica poskytuje pre Ford vo Veľkej Británii.

Služba mzdovej agendy bude implementovaná prostredníctvom platformy Oracle HCM s použitím zabezpečeného hostingu Logica Real-Time Infrastructure Services. Riešenie bude integrované s existujúcou aplikáciou Peoplesoft HR spolu s inými internými aj externými systémami. Systém agendy odpracovaného času a dochádzky je od spoločnosti Crown Computing. KM

Bezpečnosť digitálneho priestoru je na programe dňa

Spolupráca vlád a súkromného sektora na jej riešení je nevyhnutná

Počítačová kultúra podporovaná rýchlym rozvojom internetových zariadení a nástrojov sa zatiaľ rozvíja rýchlejšie ako bezpečnosť digitálneho priestoru. Tento proces sa nezastaví.

Digitálny priestor, ktorý začínal ako elektronický prídavný modul k iným doménam, ako napríklad domáce a medzinárodné obchodovanie, dnes tvorí doménu sám osebe. Osobné údaje, duševné vlastníctvo a počítačová infraštruktúra, dokonca aj vojenská a národná bezpečnosť môžu byť ohrozené zámernými útokmi, neúmyselnými zlyhaniami bezpečnosti a zraniteľnosťou relatívne nezrelej a nekontrolovanej hranice v podobe globálneho internetu. Navyše, súčasná globálna hospodárska kríza zvyšuje tieto hrozby, pretože ekonomická nerovnosť a nespokojní pracovníci by mohli byť tiež zdrojom tohto rizika.

Treba niečo robiť

Spoločnosť Deloitte Touche Tohmatsu (DTT) zverejnila správu o bezpečnosti digitálneho priestoru, ochrane svetovej ekonomiky, vlád a občanov, podľa ktorej je v ohrození každá oblasť, ktorá závisí od digitálneho priestoru – počnúc infraštruktúrou cez armádu až po národnú bezpečnosť. Zo správy vyplýva, že je celosvetovo nevyhnutné sa urýchlene začať zaoberať otázkami bezpečnosti digitálneho

Neriešenie a nezáujem by podporilo ekonomickú izoláciu a kybernetický protekcionizmus.

priestoru, aby sa znížila hrozba narušenia fungovania štátnej správy a ekonomiky a aby sa udržal hospodársky rast.

„Musíme konať okamžite, ak chceme aj naďalej zaistiť bezpečnosť a ochranu digitálnej ekonomiky, administratívy a občanov,“ povedal Greg Pellegrino, šéf globálnej skupiny pre oblasť verejného sektora DTT a spoluautor správy. „Ak nezačneme riešiť problematiku bezpečnosti digitálneho priestoru a nepodari sa nám to urobiť správne, budeme čeliť veľkému riziku. Nesprávny prístup by mohol podporovať izoláciu, kybernetický protekcionizmus a neadekvátnu rovnováhu medzi bezpečnosťou a občianskymi slobodami,“ dodal. Zo správy vyplýva, že efektívny program bezpečnosti digitálneho priestoru bude mať pozitívny vplyv na ekonomiky a štátnu správu

na celom svete. „Existujú efektívne metódy na riešenie bezpečnosti digitálneho priestoru, čo zahŕňa rozvoj pozitívneho prístupu k počítačovej kultúre, spoluprácu medzi krajinami, vytváranie partnerstiev medzi vládou a súkromným sektorom a vzdelávanie používateľov a občanov,“ uviedol G. Pellegrino.

Nadnárodné riešenie

„Vlády na celom svete by mali definovať úroveň medzinárodnej investície a spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom, aby tento zložitý problém vyriešili,“ uviedol expert z Deloitte. „Riešenie musí byť nadnárodné, holistické a strategické, pričom musí zahŕňať viac než len technológiu.“

Podľa odborníkov by mali vlády spolupracovať na vytvorení jednotných štandardov ochrany na celom svete a vytvárať partnerstvá so súkromným sektorom, pretože väčšina svetovej internetovej infraštruktúry je v rukách súkromných spoločností. Bezpečnosť digitálneho priestoru by mala tiež vytvoriť správny pomer medzi bezpečnosťou a občianskymi slobodami, vzdelávať a zainteresovať občanov, poskytnúť pozitívne stimuly na odradenie budúcich kybernetických zločincov. Vzhľa-

dom na zásadnú a strategickú povahu tohto problému sa musia na jeho riešení podieľať lídri štátnej správy a priemyslu.

Slovensko nezaostáva

„Slovensko v súčasnosti investuje do informatizácie spoločnosti nemalé finančné prostriedky, či už z vlastných rozpočtových zdrojov alebo z európskych fondov. V rámci prebiehajúcich a pripravovaných programov plánujeme na podporu štátnej a verejnej správy využiť tie najmodernejšie informačné a systémové riešenia. Je to zároveň ideálna príležitosť na efektívne riešenie problematiky informačnej bezpečnosti,“ povedal Marián Hudák, partner DTT zodpovedný za riadenie rizík na Slovensku.

„Proaktívne a koncepčné riešenie bezpečnos-

ti digitálneho priestoru v čase rozsiahlej informatizácie štátnej a verejnej správy by so sebou prinieslo synergické efekty a lepšie využitie vynaložených finančných prostriedkov. Efektívna spolupráca vlády so súkromným sektorom by mohla pomôcť k využitiu najmodernejších poznatkov, prístupov a riešení v oblasti riadenia informačnej bezpečnosti a viesť k výberu a implementácii takých riešení, ktoré budú zabezpečovať vysoký štandard ochrany údajov a informácií pri rešpektovaní – existujúcich aj budúcich – medzinárodných štandardov v tejto oblasti.“

Kto zaostane, bude „out“

Efektívna bezpečnosť digitálneho priestoru zlepši globálne obchodovanie, zvýši bezpečnosť internetových transakcií, ako aj ochranu citlivých údajov. Čo je však dôležitejšie, zvýši dôveru, transparentnosť a účinnosť spolupráce vlády so súkromným sektorom. V správe sa zdôrazňuje, že tí, ktorí nebudú držať krok s bezpečnosťou digitálneho priestoru, nebudú môcť udržiavať dôverné vzťahy, následkom čoho budú izolovaní od globálneho hospodárstva, ktoré je stále viac vzájomne závislé. To môže viesť k vzniku tzv. internetového pro-

Stimuly a zodpovednosť

Správa sa okrem iného venuje aj úlohe svetových vlád v súvislosti s riešením tohto problému. Odborníci spoločnosti Deloitte sa zhodli na tom, že verejný sektor by mal stanoviť normy, ktoré vytvoria lepšiu bezpečnosť a ochranu, a mali by sa navrhovať nové zákony o ochrane súkromných údajov, ktoré zohľadňujú súčasnú situáciu. Mala by sa vytvoriť aj spoľahlivá metrika pre poskytovateľov internetových služieb, výrobcov zariadení a vývojárov softvéru, aby chránili internetový priestor a posilnili možnosti používateľov brániť sa pred počítačovým zločinom.

Riešenie musí byť nadnárodné, holistické a strategické a musí viesť k jednotným štandardom ochrany.

Vlády by ďalej mali podporovať bezpečnosť digitálneho priestoru formou stimulov pre súkromný sektor, veľké spoločnosti a občanov formou daňových prázdnin, prednostného prístupu k štátnym zmluvám a formou odmien na základe dosiahnutých výsledkov.

tekcionizmu. Rozdiely v riadení rizík súvisiacich s digitálnym priestorom medzi krajinami môžu ovplyvniť obchodovanie. Vlády môžu odmietnuť potenciálne nebezpečných obchodných partnerov.

DTT

Foto: Intel, Toshiba

ARIS Community

IDS Scheer, vedúci poskytovateľ riešení pre business process management (BPM), predstavil novú platformu ARIS Community účastníkom júrovej konferencie ARIS ProcessWorld v Prahe. Platforma ponúka používateľom príležitosť na výmenu názorov o softvéri ARIS Express. Je to ďalší krok v budovaní globálnej BPM komunity na internete. Beta verzia zatiaľ primárne slúži na výmenu informácií o ARIS Express, bezplatnom softvéri pre každého nového používateľa riešení BPM. Z dlhodobej perspektívy je cieľom obsiahnuť v ARIS Community všetky témy súvisiace s BPM. To má viesť k vytvoreniu svetovej BPM komunity s permanentným a dynamickým priestorom na výmenu názorov. MF

SPSS získala SAP Pinnacle Award

Spoločnosť SPSS Inc., popredný svetový dodávateľ riešení a softvéru Predictive Analytics, získala ocenenie SAP Pinnacle Award v kategórii BusinessObjects Software Partner. Spojenie Predictive Analytics Software (PASW) s riešením SAP BusinessObjec-

ts ocenia predovšetkým zákazníci, ktorí používajú business intelligence architektúru. V rámci BI je zákazníkom poskytovaný lepší prístup k Predictive Analytics a z dataminového nástroja PASW Modeler (predtým Clementine) sa spolu s riešením SAP BusinessObjects XI stáva jednoduché prístupové miesto pre data mining a analýzu dát. VH

Databázové riešenia od IBM

Keďže objemy vygenerovaných informácií firiem rastú exponenciálne, dochádza k silnej vyťaženosti databázovej infraštruktúry. To má za následok zvyšovanie nákladov na riadenie, chladenie, napájanie a skladovanie vyšších objemov dát. Podľa údajov IBM sa na svete každý deň vygeneruje približne 15 petabytov nových informácií.

Inovácie v databázovom softvéri IBM pomôžu klientom riešiť tieto problémy lepším využívaním hardvéru, zvýšením efektivity administratívy, jednoduchším používaním aplikácií vyvinutých pre iné databázové softvéry a umožňujú aj vyťažiť viac z hodnotných XML dát.

„Odvetvia ako bankovníctvo, zdravotníctvo či maloobchod bojujú s narastajúcimi cenami energie, pričom ich snahou je dosahovať

lepšie výsledky aj prostredníctvom riadenia, analyzovania a jednoduchšieho prístupu k informáciám,“ povedal Arvind Krishna, Viceprezident IBM pre Information Management Development. „S novými softvérovými inováciami v DB2 a InfoSphere Warehouse poskytuje IBM svojim klientom a partnerom vyšší výkon pri nižšej spotrebe energie.“

Nová verzia DB2 známa pod kódovým označením „Cobra“ významne redukuje priestor potrebný na ukladanie dát a pomáha klientom ušetriť až 75 % s tým súvisiacich nákladov, vrátane energie. TS

Nový internet od Orangeu

Orange ponúka novinku pre zákazníkov, ktorí majú záujem o neobmedzené internetové pripojenie a výhodné telefonovanie z pevnej linky, avšak zatiaľ nemajú možnosť pripojiť sa na jeho optickú sieť. Služba Internet na doma umožní takéto pripojenie pre domácnosť (s ľubovoľným počtom počítačov) s rýchlosťou sťahovania dát až do 3,6 Mbit/s prostredníctvom 3G siete. Mesačný poplatok je od 9,90 €, ak zákazník využíva Mobilný Orange Internet alebo si aktivuje službu Domáca linka. RF

Siemens Gigaset C590: dizajn a pohodlie

V elegantnom čiernom vyhotovení sa predstavil nový trendový bezdrôtový telefón.

Jeho luxusný vzhľad mu už vynesol ocenenie „reddot design award 2009“.

Výrazným prvkom prístroja od spoločnosti Gigaset Communications je pozoruhodný farebný TFT displej, ktorý je v jeho kategórii jedinečný. Vlastnosti C590 podporujúce pohodlie pre používateľa predurčujú tento multitalent na každodenné využitie najmä v domácnostiach. Vďaka vybaveniu inovatívnou technológiou ECO DECT je efektívny aj z hľadiska spotreby energie – a v režime nečinnosti je dokonca bez žiarenia.

Vo farbe klavíra

Svojím efektným tvarom a lesklým povrchom vo farbe čierneho klavírneho laku vstúpil telefón Gigaset C590 do kategórie módnych prístrojov. Farebné spektrum ikonami navádzanej ponuky na TFT displeji s veľkosťou 1,8“ (65 000 farieb) je ladené do farby prístroja. Keď používateľ vytočí telefónne číslo, zobrazenie číslic je obzvlášť veľké; veľkosť písma možno nastaviť podľa želania používateľa. To všetko presvedčilo aj porotu pridelujúcu reddot design award o tom, že toto je správny tip na ocenenie.

Tento model poskytuje aj nové možnosti v oblasti administrácie volajúcich a kontaktov všeobecne. Je schopný uložiť až 150 záznamov, ktoré môžu byť zoskupené do šiestich rôznych VIP skupín. Jednotlivým volajúcim môžu byť pridelené rôzne zvonenia a farby. Posledných 30 prijatých hovorov je vždy v zozname hovorov, selektívne blokovanie hovorov (napríklad tak, že sa neohlásia akusticky, ale len na displeji) zamedzí vyrušovaniu anonymnými hovormi.

Telefón Gigaset C590 je tiež „rodinne priateľský“ a ekologický. Ponúka praktické funkcie ako napríklad detskú vysielacu (baby phone - monitorovanie izby). Na jednu stanicu môže byť napojených až šesť slúchadiel. Odporúčaná cena prístroja je 59,95 eur (s DPH).

Gigaset Communications GmbH je najväčším európskym výrobcom bezdrôtových telefónov. Zameriava sa na vývoj, výrobu a distribúciu kvalitných produktov pre domácu komunikáciu.

SL

Slováci si berú na splátky najmä notebooky

Slováci si berú z výpočtovej techniky na splátky najmä notebooky. Medzi žiadané produkty patria aj PC zostavy, počítačové hry, tlačiarne či autonavigácie. Vyplýva to z údajov spoločnosti Home Credit Slovakia, ktorá v roku 2008 poskytla na nákup počítačov a príslušenstva 2,9 miliónov eur.

Priemerná výška úveru na nákup výpočtovej techniky bola asi 500 eur, čo je oproti trendom z predchádzajúceho roku o 11 % menej. Súvisí to so znižovaním cien. Úver klienti splatia v priemere za 16 mesiacov. Štatistiky Home Creditu ukazujú, že výpočtová technika je naďalej predovšetkým (z 2/3) mužskou záležitosťou. Muž, ktorý cez Home Credit nakupuje, má v priemere 34 rokov, žena o šesť viac. Predajcovia predpokladajú, že tento trh bude v roku 2009 stagnovať, ale rast sa v roku 2010 obnoví.

TS

Tlačiareň, ktorá tlačí priamo z webu

HP Photosmart Premium s aplikáciou TouchSmart Web je prvá tlačiareň na svete, pripojená na web, ktorá tlačí aj bez počítača. Tlač obľúbených webových stránok umožňuje rýchlo a jednoducho prostredníctvom 4,33-palcového dotykového displeja. „Spustením kompletne novej tlačovej platformy prinášame významný posun v spôsobe tlače. Zákazníkom

umožňujeme prístup k zvolenému obsahu jednoduchým dotykom,“ uviedol Vyomesh Joshi, výkonný viceprezident spoločnosti Hewlett-Packard.

Nová tlačiareň je multifunkčná a integruje aj funkcie ako fax, kopírovanie a skenovanie. Text tlačí v laserovej kvalite a fotografie v profesionálnej kvalite. Ako priekopníci nového štýlu tlače spolupracujú s HP spoločnosti ako USA Today, Google, DreamWorks Animation alebo Weather News Inc. Prostredníctvom nových aplikácií budú mať ich zákazníci voľný prístup k denným správam, mapám, vstupenkám, osobným kalendárom či rôznym kupónom.

TS

Samsung prehrá aj poškodené disky

Vlastníte doma Blu-ray alebo DVD disky, ktoré už veľa zažili, sú poškrábané, plné odtlačkov prstov a niektoré prehrávače ich už odmietajú čítať? Zaobstarajte si Blu-ray

prehrávač Samsung! Modely BD-P1600 a BD-P3600, vybavené technológiou Rolling Actuator a Defect Disc Recovery Solution, sú hodnotené ako prehrávače s najlepšou schopnosťou prečítať aj poškodené disky.

TS

Elegancia tenkých laptopov

Nové čipy spoločnosti Intel predefinujú výzor laptopov, výkon i životnosť ich batérií. Firma predstavila štyri nové procesory vrátane nízkonapäťového (ULV) modelu a špeciálnych čipsetov, ktoré budú dodávané do najpredávanejších ultratenkých laptopov. Tie budú mať hrúbku menej ako 1 palec (2,54 cm) a hmotnosť od 1 do 2,5 kilogramu pri rozumnej cene. Intel ohlásil aj niekoľko nových zariadení, ktoré sa dokážu bezdrôtovo pripojiť pomocou technológie Intel My Wi-Fi.

PS

Úsporný multifunkčný WorkCentre

Spoločnosť Xerox predstavila nový rad multifunkčných zariadení, ktorý oceňuje najmä firmy, ktoré chcú čo najviac využiť svoje investície do IT. Rad Xerox WorkCentre 7400 prichádza s mimoriadne vysokou kvalitou farieb a funkciami šetriacimi náklady, spotrebu energie a priestory. Vlastnosti tohto modelu sú založené na novej generácii LED osvetlenia s názvom HiQ LED, ktorú vyvinula spoločnosť Xerox v spolupráci s japonským producentom optického skla a optických prvkov Nippon Electric Glass.

JŠ

Na skok od Bratislavy vyrastie nové Vegas

Už onedlho vyrastie pár kilometrov od Bratislavy blízko styku hraníc Maďarska, Slovenska a Rakúska pri meste Bezenye zábavný komplex s herňami, hotelom a kasínom v štýle Las Vegas. Spojením investorskej skupiny EuroVegas Hungary Ltd. s Hard Rock International vznikol projekt Hard Rock Hotel and Casino Hungary, prvý svojho druhu v Európe a šiesty na svete. Projekt nedávno predstavili v Budapešti novinárom pri príležitosti podpisu zmluvy o jeho výstavbe.

Komplex by mal podľa predsedu spoločnosti Hard Rock Jima Allena ponúknuť od roku 2012 vyše 600 hosťovských izieb vrátane rôznych apartmánov ako napríklad značkový Rock Star Suite, ktorý bude prispôbený požiadavkám rockových hviezd. Nová lokalita bude poskytovať aj možnosť hier v štýle Vegas s množstvom herných stolov a hracích automatov. Nebude chýbať bazén, kúpele na oddych a relax a Rock Shop, ktorý ponúkne hudobné nástroje a tovar v rockeroľovom štýle. K ponuke bude patriť reštaurácia a bary, podobné mnohým ďalším po celom svete, ktoré uchovávajú podpisy rockových hviezd a artefakty z rockovej histórie a súčasnosti. Bude tu aj koncertná sála, nočný klub, množstvo predajní a butikov a asi 2 500 parkovacích miest. Celkové investície do projektu by mali dosiahnuť asi 5 mld. eur.

Majiteľom Hard Rock International je od roku 2006 floridský indiánsky kmeň Seminolov. Spoločnosť prevádzkuje v 52 krajinách 126 kaviarní a 10 hotelov a kasín, pričom každý rok otvára ďalšie.

MZ

Modrá zástava nad plážami Chorvátska

Medzinárodné označenie čistoty prostredia, upravenosti a vybavenosti – Modrá zástava – zdobi v tomto roku 135 lokalít v Chorvátsku, z toho 115 pláží a 20 jachtových prístavov. Zaujímavosťou je, že okrem morských pláží nájdeme tieto zástavy viať aj nad siedmimi vnútrozemskými (šesť z nich je pri Záhrebe). Kritériom udelenia Modrej zástavy je vysoká kvalita vody na kúpanie, meranie čistoty a dostupnosť informácií o kvalite vody, pravidlách správania, ďalej vzdelávacie zariadenia, bezpečnosť kúpajúcich sa a ekologické opatrenia. Hodnotí sa aj dostupnosť pitnej vody a bezbariérovosť. Zastrešujúcou organizáciou tohto hodnotenia je Nadácia pre environmentálnu výchovu a vzdelávanie so sídlom v Kodani.

HTZ

Európa má slabšiu sezónu

Európske hlavné mestá a letoviská majú slabšiu sezónu než po minulé roky. Ako ukázali údaje zverejnené na júrovej Európskej konferencii

o cestovnom ruchu v Prahe, obsadenosť európskych hotelov klesla v 1. štvrtroku v priemere o 10 %. Rezervácie hotelových izieb v Prahe klesli o 18 %, Budapešti o 20 % a v Paríži, najnavštevovanejšom meste sveta, o 5 %. Celková hodnota európskeho turistického priemyslu, ktorá ročne dosahuje vyše 163 miliárd eur (4,91 bilióna Sk), by mala v tomto roku klesnúť medziročne o 3,5 %.

TA

Klaster Turiec

Presadzovanie spoločných záujmov pri budovaní a rozvoji cestovného ruchu je cieľom Klastra Turiec, ktorý založili mestá Martin, Vrútky, cestovná agentúra Fatra Ski, s. r. o., a lyžiarske strediská Snowland Yeti, s. r. o., Jasenská dolina – Jased, s. r. o., a Winterpark Martinky – Proski, a. s.

Klaster Turiec má podľa jeho výkonného riaditeľa Tomáša Holiča vytvoriť značku regiónu a spoločne propagovať región v oblasti cestovného ruchu. „Cieľom je aj tvorba spoločných produktových radov, kde budeme budovať

pestrú ponuku služieb tak, aby oslovili širokú škálu potenciálnych klientov a návštevníkov regiónu. Ďalším dôležitým cieľom je vytvorenie informačného systému,“ povedal. TA

LastMinute.sk s novým majiteľom

Kúpou agentúry LastMinute.sk si Invia.sk upevnila pozíciu najväčšieho online predajcu zájazdov na Slovensku s obrátom okolo 11 miliónov eur (331,4 milióna Sk) a s asi 22 000 klientmi ročne. K majetkovému prepojeniu spoločností dochádza prostredníctvom odkúpenia stopercentného podielu vlastníka LastMinute.sk – významnej českej cestovnej agentúry NeTravel.cz, s. r. o. – materskou spoločnosťou Invia.cz, s. r. o.

TS

Propagácia nestačí, treba aj služby a úsmev

Zaujímavosti a atrakcie destinácie Slovensko pred letnou sezónou 2009 opäť propagovali na siedmich zdrojovo významných trhoch zahraničné zastúpenia Slovenskej agentúry pre cestovný ruch (SACR). Marketingová kampaň v týchto krajinách však podľa SACR nestačí. Turisti z Holandska, Nemecka, Rakúska, Poľska, ČR, Maďarska a Ruska sa v kanceláriách SACR dožadujú väčšej ponuky doplnkových služieb, výhodnejších dopravných spojení, informačných materiálov v národnom alebo v anglickom jazyku a najmä úsmevu u personálu.

Hotelieri v SR by mali znížiť ceny a zlepšiť svoje správanie, ak chcú mať klientov, zhodne povedali zástupcovia zahraničných zastúpení SACR.

TA

BSK na EXPO Šanghaj

Na svetovej výstave EXPO Šanghaj 2010 sa zúčastní aj Bratislavský samosprávny kraj (BSK). Chce sa tam prezentovať kultúrou, možnosťami cestovného ruchu, ale aj gastronómiou. BSK má od roku 2003 uzatvorenú aj dohodu o spolupráci s regiónom Šanghaj. Podľa Ministerstva hospodárstva SR obe strany aktívne upevňujú svoje vzťahy, rozširujú kontakty a spoločné podnikateľské aktivity. TA

Majster Pavol v UNESCO

Mesto Levoča a dielo Majstra Pavla sa dostali do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Rozhodnutie padlo v španielskej Seville a bolo jednýmseľné. Klenotom Levoče je Chrám sv. Jakuba s neskorogotickým oltárom od Majstra Pavla. Tomuto významnému rezbárovi je venovaný aj prebiehajúci letný kultúrny festival Dni Majstra Pavla.

TA

PET obaly v segmente liehovín

Plastové fľaše v spojení s alkoholickými nápojmi poznáme u nás v súvislosti s vínom a pivom.

Najmä pivo sa po zavedení plastových fliaš v objeme 1,5 l vzbudilo zvýšenú pozornosť spotrebiteľov. Od júna tohto roka začínajú PET obaly prenikať aj do segmentu liehovín a destilátov. S nápadom a následnou realizáciou prišla ako prvá na Slovensku spoločnosť IMPERATOR, s. r. o.

Veľkosť a vzhľad

Dôležité bolo dôsledné stanovenie najvhodnejšej veľkosti fľaše, a teda litráže produktu. Výrobca si v tomto prípade nezvolil jednolitrový objem ani 0,75 l, ba ani konvenčných 0,5 l; litráže v novom produkte bude 0,35 l. Dôvodom je určitý kompromis medzi 0,5 l a 0,2 l (ktorý asociuje známu „ploskačku“). Ďalšou stránkou je dizajn a vhodná adjustácia. Predlohou boli sklenené predchodcovia produktu. Výsledkom je fľaša veľmi podobná originálu. Mnohých určite prekvapí schopnosť PETu napodobovať sklo. Pri stretnutí s novinkou totiž takmer nič nenasvedčuje tomu, že máme pred sebou úplne odlišný materiál. Poznanie, že

ide o plast, získa spotrebiteľ až po uchopení výrobku. Fľašu je možné, takpovediac, stlačiť, no napriek tomu pôsobí pevne a konzistentne. Samozrejme, má aj odlišnú hmotnosť.

Čo do fľaše?

Spoločnosť bude ako prvú v PET obaloch distribuovať líniu liehovín Golden, a to ovocné liehoviny hruška, slivovica a marhuľa s obsahom alkoholu 42 %. Trojicu doplní vodka Imperator Kosher s 38 %. Do úvahy pritom prichádzali aj iné druhy chutí, napr. gin, fernet, brandy či gríotka. Dôvodom voľby bol súčasný spotrebiteľský trend, ktorý preferuje „číre“ ovocné

chute, prevažne hrušku. Do úzadia sa dostala fernetová chuť, ktorá bola dlhší čas veľmi populárna, ako aj koňaky, ktoré mu predchádzali. Jedným z podstatných dôvodov zavedenia PET obalu na trh je aj cena. Pri výbere produktu spotrebiteľom v maloobchode môže cenový rozdiel v porovnaní s konkurenčnými výrobkami s objemom 0,5 l predstavovať asi 1,50 až 1,70 eura.

Zavedenie plastových fliaš do výroby sa nezaobišlo bez zmien a úprav vo výrobe. Zariadenia, ktoré boli skonštruované na manipuláciu so sklom, bolo treba „vyladiť“ na ľahší a poddajnejší PET. **BO**

Slovak Gold pre potraviny

Vyššie 620 žiadostí o udelenie certifikátu Slovak Gold dostala za 15 rokov svojej existencie rovnomenná nadácia. Certifikát, ktorý je potvrdením kvality výrobku alebo služby, doteraz získalo 245 subjektov za 525 produktov. Najviac certifikátov, 241, išlo do potravinárstva.

V júni t. r. slávnostne udelili nové certifikáty 8 subjektom, z toho 4 potravinárskym výrobcom. Ocenený bol vinársky výrobca Víno Jano, Limbach, za biele vína Tramin červený, bobulový výber, ročník 2008 a Irsai Oliver, kabinetné, ročník 2008, ako aj pekárne 2 Lumu, s. r. o., Piešťany za keks Marina, Juraj Oremus, s. r. o., Bánov za pšenično-ražný chlieb a Laguna Centrum, s. r. o., Piešťany za kúpeľné oblátky Victoria a Regia.

Ako uviedla pri príležitosti odovzdávania certifikátov prezidentka nadácie Adriana Petrová, budovanie širokého povedomia kvality je stálou úlohou. Bez kvality totiž nie je možné natrvalo sa presadiť najmä v ostrej

zahraničnej konkurencii. Po vstupe SR do Európskej únie Nadácia otvorila systém aj pre zahraničné výrobky, ktoré doteraz získali 9 certifikátov Slovak Gold. **JF**

Ako čapovať Heineken

Počas troch júlových týždňov sprostredkoval barmanom a prevádzkarom slovenských „pubov“ svoje umenie správneho čapovania a podávania piva Heineken uznávaný holandský profesionál Franck Evers. Vhodný štýl čapovania, ktorý prezentuje svojim odborným poslucháčom, vylepšuje chuťový a vizuálny zážitok z piva.

Za desať rokov svojej kariéry v pivovarníckej spoločnosti vyškolil F. Evers už viac ako 25 000 barmanov na celom svete. Na Slovensku bol po prvýkrát a svojim umením zabával návštevníkov podnikov v Bratislave a ďalších 9 mestách. Predstavil zároveň špeciálne čapovacie zariadenie „Extreme David“, ktoré okrem moderného dizajnu a vizuálneho zážitku zabezpečuje aj vysokú trvanlivosť piva v narazenom sude. **VN**

Nealko Bažant boduje v Čechách

Najpredávanejšie nealkoholické pivo na Slovensku - Zlatý Bažant Nealko - už dlhodobo získava ocenenia od pivných odborníkov aj v ČR. Doteraz posledné takéto ocenenie získal v júni na súťaži Pivo Českej republiky v Českých Budějoviciach, kde sa umiestnil na 2. mieste. Súťaž sa uskutočnila počas výstavy Slávnosti piva a českí pivní experti na nej degustovali 209 vzoriek piva zo 44 pivovarov. Zlatý Bažant Nealko v tejto súťaži bodoval aj v minulom roku, keď skončil na 3. mieste. Podobnou prestížnou súťažou je cena Česká pivní pečť. Na nej Zlatý Bažant Nealko bodoval už dvakrát - v roku 2006 a 2007. Vo februári t. r. získal 2. miesto Zlatý Bažant tmavý. Kvalitu značky však oceňujú aj samotní českí spotrebiteľia. V roku 2008 bol Zlatý Bažant najpredávanejšou zahraničnou značkou piva v ČR. **TS/VN**

Príbeh kávy

Nápoj, ktorý dobyl svet

Káva je na celom svete dostupná a obľúbená, nezakazuje ju nijaké náboženstvo ani ideológia. Šálka kávy môže byť symbolom pohody aj mnohomiliardového biznisu.

Slovo káva pochádza zo staroarabského slova kahwah či kahweh, čo doslova znamená silu alebo vzrušenie. Prakticky každý národ si osvojil toto slovo. V nemčine je to Kaffee, v latinčine zasa coffea, taliansky caffè, v španielčine café. Káva prešla historicky rôznymi spôsobmi prípravy, kým si našla cestu do našich šálok. Spočiatku sa kávové zrná žuli. Zážrak ich premeny na voňavý nápoj pomocou mletia a prevarenia sa odohral až omnoho neskôr.

Kde sa začal písať príbeh

Ludové presvedčenie, že káva má svoj pôvod v Amerike, nie je pravdivé. Kávu nepriviezli odtiaľ po Kolumbovom objave; jej skutočný pôvod je v Etiópii a siaha približne do roku 1000. Prví obchodníci s kávou boli obyvatelia najjužnejšej časti Arabského polostrova, ktorá je dnes známa ako Jemen. To je začiatkový bod cesty, ktorú káva prešla v kultúrach všetkých krajín na všetkých kontinentoch. Pre mnohých možno iba nápoj, pre iných druhá najobchodovanejšia komodita sveta, ktorá si dnes so 60 miliardami dolárov udržuje čestné miesto hneď za ropou. Okrem veľkých ziskov je dôležité aj to, že kávový priemysel zamestnáva takmer 25 miliónov ľudí na celom svete.

Nie je káva ako káva...

Na svete existuje množstvo odrôd kávovníka,

ktoré sa pestujú na rôznych kontinentoch. Najdôležitejšie oblasti pestovania kávy sú Stredná a Južná Amerika, Afrika a časť Ázie. V rebríčku top producentov kávy dlhodobo vedie Brazília, za ňou je Kolumbia a Indonézia. Medzi najznámejšie pestované druhy kávy patrí coffea arabica a coffea canephora, bežne známe pod názvami arabica a robusta.

Arabica je najdrahšia a najcennejšia odroda kávy, ktorá tvorí tri štvrtiny celosvetovej produkcie kávy. Je však zároveň aj najnáročnejšia,

keďže uprednostňuje vyššie nadmorské výšky a vyžaduje intenzívnejšiu kultiváciu než robusta. Arabica rastie v tropickom pásme. Jej chuť možno definovať ako voňavú, sladkú, „zagulaťenú“, mierne kyslú a často aj čokoládovú. Robusta, ako už naznačuje aj jej názov, lepšie odoláva tropickému teplu a parazitom, a preto je vhodná na pestovanie aj v nižších nadmorských výškach pri pomerne nízkych nákladoch. Robuste sa darí aj v náročných podmienkach, napríklad v rovníkovom dažďovom pralesi, kde by arabica podľahla chorobám. Chuť kávy robusta je ostrá a trpká, má slabšiu vôňu a silnejšiu horkosť.

Najdrahšie kávy sveta

S obmedzenosťou zdroja rastie cena produktu; tak je to pri mnohých obchodovateľných komoditách. Toto pravidlo platí aj pre kávu. Dôvodom vyššej ceny kávy na svetových trhoch je fakt, že kávovník nie je rýchlo rastúca rastlina – trvá až 5 rokov, kým dosiahne plnú plodnosť. Keď už dosiahne kávovník plodnosť, každý strom dáva približne 1 kg kávových zŕn za sezónu. Hodnota a výnimočnosť jednotlivých druhov káv sa porovnáva v rebríčku najdrahších káv sveta. Poradie určujú ceny jednotlivých káv uvedené v amerických dolároch za pol kilogramu zelenej kávy od producenta. Popri časovej náročnosti rastu kávovníkov a ich nízkej produkcii zŕn však existujú aj iné zaujímavé skutočnosti určujúce hodnotu jednotlivých druhov káv.

Niektoré odrody kávy napríklad obsahujú zrná, ktoré sa pre ich nadmernú veľkosť nazývajú slonie. Často sú dvojnásobne väčšie ako bežné zrná a ich cena je vysoká aj napriek tomu, že kvalita veľkosti nemusí vždy zodpo-

vedaf. Odroda so sloními zrnami sa pestuje vo viacerých krajinách, pričom najlepšie z nich rastú v Guatemale.

Za hodnotu najdrahšej kávy sveta stojí ešte netradičnejší príbeh. Cibetková káva – po indonézsky kopi luwak – sa vyrába zo zrníek kávovníka, ktoré prešli fermentáciou v zažívacom trakte kunovitých šeliem zvaných cibetky. Tieto malé nočné živočíchy usilovne vyhľadávajú najväčšie a najzrelšie „čerešne“ kávovníka. Po tom, ako cibetka skonzumuje kávové čerešne, sa v jej tráviacom trakte vytvára pôsobením žalúdočných kyselín a enzýmov neopakovateľný proces fermentácie kávy. Tento proces odstráni z kávy niektoré horké látky a káva je tak omnoho aromatickejšia, lahodnejšia, s príchťou čokolády a karamelu. Táto káva, ktorá má pôvod na ostrove Sulawesi, bola uvedená na trh koncom 19. storočia. Jej cenu zvyšuje fakt, že ju nie je možné vyrábať vo veľkom množstve. Cibetky sa totiž v zajatí odmietajú živiť kávovými zrnami.

Boj o dobré meno

Existuje mnoho legiend, ktoré hovoria o pôvode kávy; majú historické, náboženské či ľudové pozadie a každá z nich bola predurčená pre rôznu stupeň slávy a popularity. Niektoré svedčia dokonca aj o tienistých

stránkach slávy tohto, dnes obľúbeného hnedého nápoja. Káva bola v minulosti vyhlásená aj za „diabolský nápoj“, až kým sa ju v 15. storočí pápež Klement VIII. nerozhodol posvätiť.

V 17. storočí boli niektorí vedci presvedčení aj tom, že káva je jed (a že v súdny deň každý, kto ju pije, vyjde z hrobu čierny ako pomletá káva). Táto negatívna poveseň však bola

prvá kaviareň, ktorá mala okamžitý úspech. V priebehu krátkej doby sa dopyt po káve vytvoril v celom Taliansku, ale aj na opačnej strane Álp, v mestách ako Viedeň, Marseille či Londýn. Aj tradícia kávy v arabskom svete je staršia, celosvetový úspech si získala až uvedením na Západ.

V súčasnosti sú najväčšími konzumentmi kávy severské štáty. Každý deň sa tam v domác-

Káva je druhá najobchodovanejšia komodita sveta; so 60 miliardami USD nasleduje hneď po rope.

v 18. storočí veľmi jednoducho vyvrátená. Švédsky kráľ Gustáv III., tiež presvedčený o tom, že ide o jed, podpísal rozsudok smrti, ktorý mal byť vykonaný pitím kávy. Hovorí sa, že aj napriek užitiu jej veľkých dávok sa obaja obvinení dožili viac ako 80 rokov.

Pamiatka na Turkov

Káva vraj v Európe získala popularitu vďaka zopár vreciam kávy, ktoré Turci zabudli zobrať so sebou pri ústupe od Viedne. Šírila sa ďalej na západ; v Benátkach bola v roku 1640 otvorená

novostiach i na pracoviskách obvykle začína uvarením veľkej kanvice kávy, čo sa opakuje až do večera. Najväčšej obľube sa káva teší vo Fínsku, kde je jej ročná spotreba viac ako 11 kg na obyvateľa, pričom na Slovensku to je necelých 1,5 kg.

O medzinárodnej obľúbenosti kávy svedčia aj sviatky, ktoré sa slávia v niektorých krajinách. V Kostarike majú kávový sviatok 12. septembra, v Írsku oslavujú „Deň kávy“ 19. septembra a v Japonsku 1. októbra.

BOP

Čapovanie ako v pivovare prichádza bližšie ku konzumentom

Nepasterizované pivo z pivných tankov chutí lepšie. Do nášho hlavného mesta ho priniesol výrobca plzenského.

Každý milovník piva snáva o tom, že si niekedy vychutná nepasterizované pivo priamo z veľkého zásobníka – tanku – v ležiakovej pivnici niektorého pivovaru. Pivní gurmáni a odborníci sa zhodujú na tom, že práve vtedy má pivo tú najlepšiu kvalitu a výnimočnú chuť. Väčšina spotrebiteľov však doteraz nemala príležitosť také pivo ochutnať. Značka Pilsner Urquell však pre všetkých milovníkov kvalitného piva priniesla aj do Bratislavy jedinečnú technológiu čapovania piva – tzv. pivné tanky. Vďaka tomu, že pivo je nepasterizované a v tankoch dokonale chránené, zachováva si svoju výnimočnú chuť.

Prápor tankového piva

„Tankové pivo je, zjednodušene povedané, pivo, ktoré sa čo najrýchlejšim spôsobom dostalo z ležiakovej pivnice závodu k zákazníkovi. Neprešlo cez stáčacie linky a cez sklady expedície. Ide o najčerstvejšie pivo, aké môže Pilsner Urquell ponúknuť svojim fanúšikom mimo plzenského pivovaru,“ uviedol Ján Píry, obchodný sládok spoločnosti Pivovary Topvar, a. s. Pri tankovej technológii sa pivo nečapuje z klasických sudov, ale z nerezových tankov

s objemom 5 alebo 10 hl. Nepasterizované pivo dovezené z pivovaru v tepelne izolovanej cisterne sa stáča do nepriepustného vaku, ktorý je vo vnútri tanku (tzv. systém bag-in-box). Zlatý mok sa následne čapuje tlačением vzduchu na vak. Vďaka tomu nepasterizované pivo neprichádza do styku s kyslíkom a zabraňuje sa tak jeho zvetrávaniu. To má pozitívny vplyv na jeho kvalitu a trvanlivosť. Pivo zostáva optimálne sýtené, v dôsledku čoho sa uvoľňuje príjemná chmeľová aróma a zväčšuje sa plnosť piva či väčšia bohatosť chuti.

Na východe bolo skôr

„Naša spoločnosť ako jediná na slovenskom trhu ponúka tankové pivo. Pivo značky Šariš, ktoré tiež patrí do nášho portfólia, čapované tankovou technológiou, si už roky môžu vychutnávať naši spotrebiteľia na východe republiky,“ uviedla Drahomíra Mandíková, manažérka pre vzťahy s verejnosťou spoločnosti Pivovary Topvar, a. s. „V Bratislave prichádzame s ponukou tankového piva týkajúcou sa tentokrát našej prémiovej značky Pilsner Urquell v dvoch reštauráciách.“

Tankové pivo prináša výhody nielen spotrebiteľom, ale aj prevádzkam – nepotrebujú toľko miesta ako v prípade skladovania sudov a nemusia tak často odbiehať ich narážať.

TS/VN

Rýchlejšia úľava pri bolestiach

Bolesť hlavy, chrbta či zubov dokáže potrápiť nejedného manažéra.

V čase, keď to najmenej čaká a potrebuje, sa bolesť prejaví a sťaží pracovný manažerský „kolotoč“.

Bolesť je vždy subjektívna. Každý človek má iný prah bolesti, čiže bod, pri ktorom začne pociťovať nepríjemné stavy. Vedeli ste, že to, ako budete vnímať bolesť, sa formuje už počas vnútro maternicového vývinu jedinca? K individuálnemu vnímaniu bolesti sa ešte pridávajú sociálne, kultúrne, psychologické a dedičné faktory a taktiež skúsenosti z minulosti. Teóriu vnímania a myšlienku, že mozog a nervový systém zohrávajú určitú úlohu pri vnímaní bolesti, predostrel svet ako prví starovekí Gréci a Rimania. Ale až v období stredoveku sa začali zbierať dôkazy, ktoré podporovali

túto teóriu. Významnú úlohu zohral legendárny Leonardo da Vinci, ktorý v rámci svojich pokusov prišiel k názoru, že vnemy sa do mozgu dostávajú prostredníctvom miechy.

V 19. storočí vedci v rámci liečby bolesti objavili ópium, morfium či kokain. Tieto látky sa

považujú v súčasnosti za drogy, no niekde sa nimi bolesti ešte stále liečia. V posledných rokoch niektorí vedci začali skúmať aj ďalšiu drogu na liečbu bolesti, a to marihuanu. Legalizácia marihuany na účely liečenia bolesti má však stále veľa odporcov, pretože nie je dostatočne klinicky vyskúšaná.

Čím rýchlejšie, tým lepšie

Túžbou každého, nielen vrcholového pracovníka, je zbaviť sa bolesti akéhokoľvek druhu, a to čo najrýchlejšie. Pretože ak niečo bolí, sústredenosť na riešenie pracovných problémov sa znižuje na minimum. Aby ste získali späť maximálnu pracovnú sústredenosť a schopnosť opäť pracovať, pomôžte si dostatočným pitným režimom a voľne dostupnými liekmi proti bolesti. Ochoťne vám ich poradia v každej dobrej lekárni.

Novinkou na trhu je Nurofen Rapid 400 mg Capsules, ktorý pomáha rýchlo a účinne pri bolestiach rôzneho druhu, či už hlavy, kĺbov, zubov, svalov, menštruálnych bolesti a aj pri nachladnutí. Účinkuje dvakrát rýchlejšie ako iné lieky proti bolesti. Rýchly účinok je zabezpečený predovšetkým vďaka unikátnej forme a zloženiu lieku. Dostať ho vo forme červených mäkkých kapsúl, v ktorých je účinná látka už vopred rozpustená a vyskytuje sa v tekutom stave. Tým sa táto účinná látka vstrebáva do krvi rýchlejšie ako z klasických tabletiiek, a tak zdroj bolesti aj rýchlejšie zasiahne.

PR

Tetra Pak predpovedá väčšiu spotrebu mlieka

Celosvetová konzumácia mlieka a tekutých mliečnych výrobkov má v nasledujúcich troch rokoch rásť o 2,2 % ročne. Vyplyva to z polročnej správy o spotrebiteľských trendoch v mliečnom priemysle spoločnosti Tetra Pak, lídra na trhu spracovania potravín a obalových technológií. Toto očakávanie je súčasťou tzv. Mliečneho indexu – Tetra Pak Dairy Index, ktorý má pomôcť výrobcem mlieka identifikovať ďalšie príležitosti pre rast.

Podľa Mliečneho indexu dosiahla v roku 2008 svetová spotreba tekutých mliečnych výrobkov, s výnimkou sójových výrobkov a mliečnych náhrad, rekordných 258 miliárd litrov. Okrem bežného mlieka ide aj o kondenzované a ochutené mlieko a o mlieko pre dojčatá. V priebehu uplynulých štyroch rokov narástla spotreba tekutých mliečnych výrobkov vrátane mlieka o 2,4 % aj napriek rastu ich cien.

„Mlieko je základná potravina, ktorá sa považuje za súčasť zdravej výživy pre všetky vekové skupiny na celom svete. Konštatoval prezident a generálny riaditeľ skupiny Tetra Pak Dennis Jönsson. „V nasledujúcich troch rokoch očakávame, že spotreba mlieka vo svete sa bude odvíjať od dvoch hlavných trendov: od ďalšieho pozitívne-

ho vývoja na rastúcich trhoch a od posunu k vyššej spotrebe baleného mlieka. Táto spotreba stále rastie predovšetkým vďaka väčšej starostlivosti spotrebiteľov o zdravie a obavy zo zdravotných rizík, ale aj preto, že balené mlieko lepšie vyhovuje rušnému životu a mobilnému charakteru životného štýlu.”

AMIC

Fanta bez konzervačných látok

Obľúbený nápoj Fanta prešiel dvojnásobnou inováciou – nová Fanta Pomaranč a Fanta Citrus Mix sú vďaka svojmu novému zloženiu úplne bez pridaných konzervačných látok, umelých aromatických látok a farbív.

„Vďaka použitej unikátnej technológii je dnes už možné, aby sa Fanta vyrábala bez konzervačných

látok, čo je pri perlivých nealkoholických nápojoch s obsahom ovocnej šťavy výnimočné.

Ide o výrobky budúcnosti, nič podobné na trhu perlivých nealkoholických nápojov nie je bežné,“ uviedla Kateřina Pospíšilová zo spoločnosti Coca-Cola. Technológia výroby má svoje prísne pravidlá (napr. pre sanitáciu, či karantény na testovacie výrobné šarže), kto-

ré zabezpečujú, že nápoj s ovocnou zložkou zostáva stabilný aj bez konzervačných látok. Fanta Pomaranč je inovovanou verziou známeho nápoja, druhá novinka spája chuť ružového grepu, limetky, mandarínky a pomaranča. Nová formula obidvoch produktov má oproti minulosti znížený obsah cukru o 17 %. „Po Belgicku sa môžu zatiaľ ako jediní v európskych krajinách novou Fantou Citrus Mix osviežiť aj slovenskí a českí spotrebiteľia,“ uviedla K. Pospíšilová.

JČ

Každý tretí deň žuvačka

Podľa prieskumu spoločnosti Wrigley (jún 2009; 1278 respondentov) každý Slovak využije v priemere 110 žuvačiek ročne. V strednej a východnej Európe je tak Slovensko na šiestom mieste; prví sú Slovinci a v rámci celej Európy Švajčiari (186 žuvačiek). Najviac žuvažujú ľudia od 18 do 25 rokov – až 98,6 % opýtaných; medzi ľuďmi od 45 do 60 rokov nežuže žuvačky takmer 30 %. Väčšina Slovakov (takmer 60 %) žuže žuvačky pre osvieženie dychu, 23 % to považuje za prospešné pre ich zdravie a dentálnu hygienu.

Z prieskumu vyplynulo, že spotrebiteľia majú záujem o väčšie balenia, Wrigley preto uviedol aj na náš trh balenie so 60 ks žuvačiek. Podľa spoločnosti znižuje žuvanie žuvačiek jej značky Orbit riziko zubného kazu až o 40 %. AMIC

Slovensko má prvého telekomunikačného ombudsmana

... a je to hneď ombudsmanka. Anna Ghannamová bude zastupovať práva zákazníkov spoločnosti Orange Slovensko.

A. Ghannamová, bývalú novinárku, ktorá je v súčasnosti aktívna predovšetkým v trefom sektore, do tejto funkcie zvolil Výbor pre spotrebiteľské otázky pri Predstavenstve spoločnosti Orange Slovensko. „Som rada, že som získala dôveru nezávislých odborníkov. Ochrana spotrebiteľov je téma, ktorej sa dlhodobo venujem. Sľubujem zákazníkom Orangeu, že budem svoje poznatky a skúsenosti využívať v ich prospech,“ uviedla nová ombudsmanka.

Efektívne riešenie problémov

Ombudsman je nezávislý ochranca spotrebiteľských práv. Na ombudsmanku sa môžu obrátiť zákazníci, ktorí nebudú spokojní s postupom alebo spôsobom, akým Orange riešil ich reklamáciu. Získajú tak možnosť

Anna Ghannamová a členovia Výboru pre spotrebiteľské otázky Ing. Martin Drobny, odborník a publicista z oblasti IT (vľavo) a JUDr. Ivan Syrový, advokát, špecialista na práva spotrebiteľov.

rýchlejšieho a efektívnejšieho riešenia sporov a poradenstva v oblasti svojich práv bez toho, aby sa ich museli domáhať prostredníctvom ďalších inštitúcií. Ombudsmanka tiež môže predkladať návrhy na zlepšenie služieb a procesov týkajúcich sa zákazníkov.

Orange vytvoril tento inštitút podľa vzoru viacerých krajín, kde už je etablovaný. Svojich ochrancov práv má väčšina vyspelých bankových trhov a pôsobia aj na viacerých telekomunikačných trhoch – napríklad vo Veľkej Británii, Austrálii, Kanade či v Indii. „Predpokladám, že je len otázkou času, kedy aj na Slovensku vznikne inštitút ombudsmana pre celý telekomunikačný sektor. Telekomunikačné služby sú čoraz zložitejšie a sofistikovanejšie. Pre nás je tento inštitút ďalším krokom

ku skvalitneniu zákazníckej starostlivosti,“ hovorí generálny riaditeľ Orange Slovensko Pavol Lančarič.

Bude dosť nezávislá?

Kľúčom k úspechu misie každého ombudsmana je jeho nezávislosť od výkonného manažmentu, čo je v Orangei zabezpečené. Vyberá a kontroluje ho spomínaný Výbor pre spotrebiteľské otázky zložený z nezávislých expertov z oblasti ochrany spotrebiteľských práv a informačných technológií. Zákazníci sa môžu na ombudsmanku obrátiť prostredníctvom webovej stránky www.telekomunikacnyombudsman.sk, e-mailom, poštou alebo aj osobne v úradných hodinách.

VN

Pomáhať možno aj kreditnou kartou

Občianske združenie Magna Deti v núdzi spolu s UniCredit Bank pripravili zaujímavý charitatívny projekt spájajúci bankový produkt a pomoc deťom v rozvojových krajinách. Banka vydala osobitnú emisiu kreditných kariet, ktorých držiteľia spolu so samotnou bankou prispievajú pri každej platbe dovedna jedným percentom (0,5 % klient + 0,5 % banka) z objemu realizovanej bezhotovostnej transakcie na účet Magna Deti v núdzi.

Magna Deti v núdzi je nezisková organizácia založená na Slovensku, ktorej poslaním je

pomáhať v krízových oblastiach sveta postihnutých chudobou, epidémiami, vojnou alebo ekologickou devastáciou. Pôsobí najmä v Kambodži, Keni, Nikarague, Indii, Kongu a Mjanmarsku.

JF

Poznaj svoje peniaze

Koncom júna sa v Bratislave uskutočnila konferencia Poznaj svoje peniaze alebo Ako sa mladí ľudia učia manažovať svoje financie. Organizovala ju Nadácia pre deti Slovenska a generálnym partnerom bola Nadácia Salve. Bola súčasťou ekonomicko-vzdelávacieho projektu s celoslovenskou súťažou Poznaj svoje peniaze a jej účastníkmi boli študenti stredných škôl – víťazi tohtoročnej súťaže. Konferenčné workshopy sa venovali najmä týmto témam: Môže euro za rast cien v službách? Na čom budú ľudia šetriť, keď pocítia dopad finančnej krízy? Prečo treba platiť dane? Prečo kupovať slovenské výrobky?

V rámci projektu bol na Slovensku vytvorený inovačný e-learningový vzdelávaci program pre stredoškôľakov v oblasti manažmentu osobných financií s cieľom pomôcť študentom

porozumieť základným finančným produktom. Nadácia Salve, ktorej sponzorom je finančno-poradenská spoločnosť AFS, sa na školeniach a seminároch snaží rozvíjať pozitívne ľudské vlastnosti, ekonomické a podnikateľské myslenie a sebarozvoj.

EG

Médiá a spoločensky zodpovedné podnikanie

V júni sa v Bratislave uskutočnilo diskusné fórum na tému Zapojenie médií do spoločensky zodpovedného podnikania, ktoré spoluorganizovalo regionálne centrum UNDP v Bratislave a Slovenský syndikát novinárov. Účastníci fóra okrem iného konštatovali, že: 1. legislatíva SR nebráni informovať o spoločensky zodpovednom podnikaní (SZP), 2. informovanie o SZP nie je reklamou a 3. publikovanie vyvážených informácií o podnikaní prispieva ku kultivovaniu spoločnosti.

Zároveň však existujú nezrovnalosti vo výklade legislatívy (otázka, čo je skrytá reklama). V záujme ich odstránenia je potrebné rokovať s Radou pre vysielanie a retransmisiiu a dospieť k definovaniu problémových pojmov

SSN

Ekosimulátor zhodnotí ekológiu tlače

Spoločnosť Lexmark priniesla používateľom tlačiarň nástroj, ktorý im má pomôcť simulovať vplyv ich tlače na životné prostredie. Program s názvom ekosimulátor je k dispozícii na internete. Zatiaľ čo väčšina médií a dodávateľov sa koncentruje na spotrebu energie IT zariadení, analýza

Lexmarku ukázala, že najväčší podiel na produkcii oxidu uhličitého má v oblasti tlače spotreba papiera. Len asi 10 % CO₂ možno pripísať priamo spotrebe energie tlačiarň. Ekosimulátor dokáže spočítať environmentálny dopad tlače, pričom napríklad vyčíslí množstvo neobnoviteľných zdrojov, ktoré boli spotrebované pri procese tlačenia.

Aby pomohol užívateľom šetriť peniaze aj životné prostredie, ekosimulátor sa ich pýta na ich návyky:

1. Používate jednostrannú alebo obojstrannú tlač?
2. Tlačíte na list jednu alebo dve stránky?
3. Koľko rokov používate svoju tlačiareň?
4. Tlačíte s použitím Wi-Fi?
5. Používate štandardné alebo vysokokapacitné náplne?

Ekosimulátor potom vypočíta dopad návykov na ŽP pri zohľadnení celého životného cyklu tlačiarne Lexmark. **VN**

Solárna lampa na pomoc UNICEF

Od júna 2009 daruje IKEA za každú predanú solárnu lampu Detskému fondu OSN (UNICEF) jednu lampu určenú pre deti v krízových oblastiach sveta. Prvé zásielky budú smerovať do utečeneckých táborov a zaostalých oblastí Pakistanu. IKEA vytvorila pre tretí svet špeciálnu lampu Sunnan, ktorá vydrží aj drsné podmienky vďaka akumulátoru odolnému voči vysokým teplotám. Deti sa s jej pomocou budú môcť hrať, čítať, písať a študovať aj večer tam, kde nie je elektrina. „Miliómy detí po západe slnka nemôžu kresliť, písať alebo čítať, čo limituje ich možnosti rastu a celú budúcnosť,“ hovorí Marianne Barnerová, predsedníčka organizácie

IKEA Social Initiative. „Najmä dievčatá musia po príchode zo školy pomáhať s domácimi prácami a na vyučovanie sa môžu pripravovať len v noci. Lampa Sunnan im dokáže zmeniť život,“ dodáva. Táto stolová lampa za cca 20 eur kombinuje LED diódu a solárne panely, ktoré po nabití dodávajú energiu asi 4 hodiny. **JV**

Finančné vzdelávanie stredoškôľakov

Na prelome mája a júna boli na bratislavských stredných školách ďalšie prednášky v rámci projektu Finančnej akadémie Pioneer Investments SR. Študenti Gymnázia L. Novomeského a Gymnázia na Grösslingovej ulici sa dozvedeli od Miroslava Ovčarika, Country Managera Pioneer Investments SR, aké sú zvyčajné príčiny a dôsledky ekonomickej krízy, ako aj o investičných pojmoch a správaní. Najčastejšie otázky stredoškôľakov smerovali k vysvetleniu pojmov investičná spoločnosť, podielový fond či dividenda. Naopak, dobrý prehľad preukázali v spotrebiteľských úveroch a bankových produktoch.

„Práve nízka finančná gramotnosť dospelého obyvateľstva je dôvodom, prečo sme odštartovali projekt pre cieľovú skupinu stredoškôľskej mládeže, ktorá ešte nemá vlastné negatívne skúsenosti s financiami – neschopnosť splácať úvery, nesprávne zvolené investície a podobne – a je ešte ochotná učiť sa nové veci,“ zdôvodnil realizáciu akcie M. Ovčarík. **VB**

Darcovia na Slovensku

Agentúra Focus realizovala prieskum verejnej mienky pre Fórum donorov.

Prieskum sa uskutočnil na reprezentatívnej vzorke 1 002 obyvateľov SR nad 18 rokov s cieľom zistiť, ako sa vyvíja individuálne darcovstvo a spôsoby podpory dobročinnosti, ktoré oblasti pôsobenia mimovládnych neziskových organizácií (MNO) považuje verejnosť za najužitočnejšie a ako vníma motívy firemnej filantropie.

Firemná filantropia – vykupovanie hriechov?

Podľa obyvateľov je najčastejším dôvodom, prečo firmy prispievajú z vlastných prostriedkov na dobročinnosť, budovanie dobrého mena. Takúto odpoveď označilo 65 % respondentov. V porovnaní s prieskumom verejnej mienky z roku 2006 došlo k zlepšeniu vnímania tejto

oblasti verejnosťou (pokles zo 70 %). Za touto pozitívnu zmenou vo vnímaní dôvodov firemnej angažovanosti verejnosťou môže byť niekoľkonásobný nárast prezentácie tejto témy v slovenských médiách, intenzívnejšia prezentácia príkladov dobrej praxe, vysvetľovanie a správne používanie pojmov, nezamieňanie poukazovania podielu osobitnej dane (asignácia 2 %) za charitu či firemnú filantropiu.

Asi 39 % respondentov si myslí, že firmy chcú skutočne pomôcť tým, ktorí to potrebujú (nárast oproti r. 2006 o 2 body), a 29 % respondentov sa domnieva, že takéto konanie firmy je samozrejmosťou.

Napriek tomuto, mierne pozitívnemu posunu v myslení je ešte stále čo vysvetľovať a zlepšovať. Takmer tretina respondentov (30 %) sa totiž domnieva, že firmy si takýmto konaním vykupujú svoje podnikateľské hriechy, alebo tak robia preto, že nevedia, čo s peniazmi (24 %).

Ktoré aktivity MNO si verejnosť cení

Najväčšiu mieru celkovej akceptácie zaznamenali organizácie z oblasti pomoci zdravotne postihnutým (93 %) a pomoci ľuďom v sociálnej

núdzi (92 %). Viac ako tri štvrtiny respondentov si myslia, že veľmi alebo skôr užitočné sú aj MNO pôsobiace v oblastiach ochrany životného prostredia (90 %), problematiky detí a mládeže (90 %), obhajoby práv občanov (88 %), ochrany a podpory zdravia a zdravého životného štýlu (84 %), vzdelávania a rozvoja poznania (83 %), vedy a výskumu (82 %), rozvoja miest a obcí (79 %), ochrany zvierat (78 %), postavenia žien v spoločnosti (78 %) a športu (75 %).

Relatívne vysokú mieru celkovej akceptácie dosiahli aj MNO pôsobiace v oblastiach kultúry a umenia (74 %), kontroly transparentnosti využívania verejných zdrojov (68 %), pomoci cudzím krajinám (67 %) a motivovania podnikov k podpore charitatívnych projektov (66 %). Viac ako polovica respondentov tiež vyjadrila celkovú akceptáciu MNO pôsobiacich v oblastiach rozvoja občianskej spoločnosti (55 %), sledovania financovania strán a hnutí (54 %) a tiež podpory menších žijúcich na Slovensku (51 %). Menej ako polovica respondentov (49 %) je presvedčená o užitočnosti MNO pôsobiacej v oblasti podpory cirkvi a náboženenských aktivít. **FD**

Vzdelávanie, kurzy, semináre

Bratislavský kraj

Počítače

Tvorba webových stránok – večerný kurz, 27. – 30. 7. 2009, Bratislava, Agentúra JASPIS
 MOC6422 – Zavedenie a správa Windows Server 2008 Hyper-V, 2. – 4. 9. 2009, Bratislava, Soitron, a. s.
 A2 – Konfigurácia prepínačov Cisco, 3. – 5. 8. 2009, Bratislava 3, Alef Nula, s. r. o.
 Lotus Notes – nastavenie/PowerUser, 30. – 31. 7. 2009, Bratislava,
 PosAm Bratislava, s. r. o.
 ITIL V3 Foundation s certifikačnou skúškou, 10. – 12. 8. 2009, Bratislava,
 OMNICOM, s. r. o.

Jazyky

Business Skills – Intermediate/Upper – Intermediate, 20. – 24. 7. 2009, Bratislava, International House
 Letný intenzívny kurz anglickej konverzácie, 20. – 31. 7. 2009, Bratislava, Vysoká škola manažmentu v Trenčíne/City University of Seattle
 Intenzívny 2-týždňový/mesačný kurz anglického a nemeckého jazyka (max. 3 študenti), 13. 7. – 14. 8. 2009, Bratislava, Vzdelávacia agentúra Progreska
 HR angličtina – Využite letný čas a prídte si zdokonaľiť svoje komunikačné zručnosti v anglickom jazyku, 20. – 24. 7. 2009, Bratislava, a_set, s. r. o.

Účtovníctvo a dane

Tréning pre účtovníkov z praxe – večerný kurz, 20. – 30. 7. 2009, Bratislava, Agentúra JASPIS
 IFRS/US GAAP – Svetové účtovníctvo, 21. – 23. 7. 2009, Bratislava, MENTIS, s. r. o.
 Podvojný účtovníctvo na PC – začiatočníci, denný kurz, 3. 8. – 10. 9. 2009, Bratislava, Euroconsult Global, s. r. o.
 Verejné obstarávanie pre potreby uchádzačov a záujemcov – seminár, 9. 9. 2009, Bratislava, Centrum ďalšieho vzdelávania EU
 Podvojný účtovníctvo – začiatočníci; videokonferenčný kurz, 14. 7. – 21. 8. 2009, na internete prostredníctvom webovej stránky – videokonferenčného prenosu, Euroconsult Global, s. r. o.

Manažment

Ako uvoľňovať zamestnancov alebo: Korektné skončenie pracovného pomeru pre obe strany, 9. – 10. 9. 2009, Bratislava, Centrum ďalšieho vzdelávania UK

Manažerske zručnosti – manažerske základy pre každého riadiaceho pracovníka, 3. – 4. 8. 2009, Bratislava, Insight

Logistika a SCM (Supply Chain Management), 26. – 28. 8. 2009, Bratislava, WIFI – Slovakia, s. r. o.

Kvalita, znížená akosť a reklamácie (účasť znalcov na ich riešení), 8. – 9. 9. 2009, Bratislava, Expertizny a edukačný inštitút BVŠP

Logistika – Vedúci skladu, 3. – 5. 8. 2009, Bratislava, WIFI – Slovakia, s. r. o.

Interný/externý audítor – podľa STN EN ISO 19 011:2002, 24. 7. 2009, Bratislava, Verlag Dashöfer, s. r. o.

Project Management Advanced – Procesy projektového riadenia, 21. – 23. 7. 2009, Bratislava, Next Level Consulting

Ostatní ako moje zrkadlo, 3. – 4. 8. 2009, Bratislava, Krauthammer Slovakia, s. r. o.

Ludské zdroje a personalistika

Tréning komunikačných zručností, 20. – 21. 8. 2009, Bratislava, Centrum ďalšieho vzdelávania UK

Sebapoznanie, sebaapredstavenie sa, sebariadenie, 9. – 10. 9. 2009, Bratislava, WIFI – Slovakia, s. r. o.

Právo a legislatíva

Interný/externý audítor – podľa STN EN ISO 19 011:2002, 24. 7. 2009, Bratislava, Verlag Dashöfer, s. r. o.

Zákonník práce a praktické otázky z pracovno-právnych vzťahov, 5. 8. 2009, Bratislava, Top Consult Group, s. r. o.

Novela katastrálneho zákona s účinnosťou od 1. 9. 2009, 26. 8. 2009, Bratislava, BPM Slovakia, s. r. o.

Odborné

Logistika – Metodické postupy pri optimalizácii skladu, 6. 8. 2009, Bratislava, WIFI – Slovakia, s. r. o.

Kvalita, znížená akosť a reklamácie (účasť znalcov na ich riešení), 8. – 9. 9. 2009, Bratislava, Expertizny a edukačný inštitút BVŠP

Skúšanie kapilárnymi metódami – PT 2, 7. – 10. 9. 2009, Bratislava, Výskumný ústav zväračský – Priemyselny inštitút SR

Skúšanie magnetickou práškovou metódou druhého stupňa, 10. – 14. 8. 2009, Bratislava 5, Prvá zväračská, a. s.

Barman/barmanka (intenzívny víkendový kurz), 25. 7. – 2. 8. 2009, Bratislava, Agentúra Jaspis

Bezpečné pracoviská na stavbách – bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci so zameraním na stavebníctvo, 28. 7. 2009, Bratislava, Verlag Dashöfer, s. r. o.

Marketing a obchod

Telemarketing – úspešný predaj a komunikácia po telefóne, 23. 7. 2009, Bratislava, Perma-MK, s. r. o.

BOZP a PO

Obnovovacie školenie ADR pre vodičov, 2. – 4. 9. 2009, Senec, ADR – školenia a konzultácie, s. r. o.

Košický a Prešovský kraj

Počítače

MOC2261 – Supporting Users Running the Microsoft Windows XP Operating System, 2. – 4. 9. 2009, Košice, Telegrafia, a. s.

Manažment

Kurz interných audítorov integrovaného systému QESMS, 7. – 10. 9. 2009, Tatranská Štrba, Det Norske Veritas SK, s. r. o.

Trenčiansky kraj

Manažment

VDA 6.5 – Audit produktu, 9. 9. 2009, Považská Bystrica, Det Norske Veritas SK, s. r. o.

Informácie o vzdelávacích aktivitách prinášame v spolupráci s internetovým portálom www.education.sk.

Chráňte svoje rodinné striebro

Dobré meno spoločnosti je jej najdôležitejší nehmotný majetok. Ovplyvňuje oveľa viac, ako by sa na prvý pohľad zdalo.

Zákazníci radšej nakúpia vo firme, ktorej meno niečo znamená, lebo majú väčšiu dôveru pri uzatváraní obchodných vzťahov. Dobrý imidž príťahuje aj záujem investorov. A napokon, aj zamestnanci si radšej zvolia firmu, ktorá má zvučné meno, a to často aj pri menšom nástupnom plate. Je jasné, že to je beh na dlhé trate a tiež aj otázka vynakladania nemalých zdrojov z marketingového rozpočtu. Takéto hodnoty je potrebné chrániť a pristupovať k nim maximálne zodpovedne.

Ako nepoužívať svoje logo

Na seriózneho zákazníka neurobí dojem rohožka, popolník, či nádoba na odpadky s logom firmy, ale ani to, že je obrovské logo vyvesené na každej stene v jej priestoroch.

Veľké korporácie majú vypracované prísne predpisy o tom, kedy, v akej reklame a za akých okolností môže byť použité ich logo. A aj malé slovenské firmy, ktoré si kladú vysoké ciele, urobia dobre, ak si túto zásadu osvoja.

Svoje logo používajte iba tam, kde je to opodstatnené a neznižujte jeho význam na ozdoby prvok. Zďaleka tu neplatí jednoduchá rovnica, že viac reklamy prinesie väčší efekt. Naopak, logo vašej firmy, ktoré sa objaví na zlom mieste, v nesprávnych súvislostiach, môže priamo negatívne vplyvať na obrat.

Dobrý názov je kľúč k mysli zákazníka

Povedzme si ešte pár slov o názvoch firiem

a ich používaní. Je ideálne, ak názov spoločnosti stručne a výstižne vyjadruje oblasť podnikania, ak je zvučný a ľahko zapamätateľný. Myslite na to, keď sa rozhodujete o pomenovaní novej spoločnosti alebo o zavádzaní nového názvu výrobku. Možno len málokto má možnosť zasiahnuť alebo zúčastniť sa na takomto procese. Ale môžeme aspoň názov používať tak, ako oficiálne znie a nezjednodušovať si život vytváraním mätúcich skratiek.

Nehovorím tu o notoricky a celosvetovo známych skratkách ako je IBM, VW či GE, ktoré majú za sebou dlhé roky budovania značky. Reč je o písmenkových kombináciách, ktorým rozumejú hádam len samotní zakladatelia firiem a ktoré by skôr patrili do šlabikára. Ak už je skratka jediným vašim menom, snažte sa v súvislosti s ňou uvádzať oblasť pôsobenia všade tam, kde to umožňuje priestor.

Jana Škutková

Business Success, s. r. o.

GW097-801

JUTURN
GOLF MARKETING
WWW.JUTURN.SK

- 11. 04. - KONOPIŠTĚ - RADECKÝ COURSE
- 12. 04. - KONOPIŠTĚ - D'ESTE COURSE
- 23. 05. - GOLFOVÝ KLUB ROPICE
- 24. 05. - SLAVKOV AUSTERLITZ
- 13. 06. - WELTEN BLÁČ
- 01. 08. - GOLF COURSE KASKÁDA
- 02. 08. - GOLF COURSE KASKÁDA
- 22. 08. - BLACK STORK VEĽKÁ LOMNICA
- 23. 08. - BLACK STORK VEĽKÁ LOMNICA

HLAVNÝ REKLAMNÝ PARTNER:

HOTTUB
SHOP
VÍRIVKY, INFRAKABÍNY, SAUNY, BAZÉNY

Daylong

OLYMPUS

SRIXON
PLAY A BETTER BALL

Cleveland
GOLF

ALAIN DELON

BOSS
HUGO BOSS

DOMICA RESORT

enuy
WWW.2003-2001.COM

MEDIÁLNI PARTNERI:

willmark

NUBIUM

SIX*

well

real-immo.sk

golf.sk

LI EK
per náhr občan

BEAUTY
L'ORÉAL

Grand

SPORT

hey

GOODWILL

Preparing the New VW

Volkswagen Bratislava will use the summer break for preparing for the production launch of the 'New Small Family' line of cars. The new model will go into production as of 2011, with 1,500 new jobs created. The investment for this model comes to €308 million. The company will be producing five models in total and production capacity will grow to 400,000 cars per year.

EBRD Will Help Completion of R1 Express Road

European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) will take part in the project to complete the R1 express road from Nitra to Tekovské Nemce (Nitra region). EBRD should invest some €250 million in the project. The investment itself is still subject to agreement between all the participating parties. Transport, Posts and Telecommunications Minister Lubomír Vážny said that after the EBRD approval of the loan the negotiations with the contractor – French construction and electrical engineering company VINCY – moved forward.

Budget Deficit Goes High

The economic crisis means that Slovakia's public-finance deficit will exceed the 3-percent threshold set by the Maastricht criteria this year and probably the next two years as well, reads the current Analysis of Convergence of the Slovak Economy published by the Slovak central bank's (NBS) research department. NBS notes that budgets currently in force respect the 3-percent limit, but these are no longer realistic. The Finance Ministry also conceded this recently when it revised its initial estimate for GDP in 2009 from 2.4-percent growth to a 6.2-percent fall.

Slovakia Welcomes Nabucco Agreement

Slovakia views the signing of an agreement in Ankara to develop the Nabucco Gas Transmission System as a positive step towards the diversification of routes and sources of natural gas, Foreign Affairs Ministry said. The intergovernmental agreement, signed by four EU countries (Austria, Bulgaria, Hungary and Romania) and Turkey, creates the legal

framework for the planned Nabucco gas pipeline from Central Asia via the Caspian Sea to Europe, one of the main infrastructure projects supported by the European Commission, which is supporting it with €50 million.

„If Nabucco is realised in its original form, it will be a very important source of gas for Europe. For us it would mean the possibility of an alternative route, partly for normal supplies; but during a crisis it would practically solve Slovakia's problems,“ said Economy Minister Lubomír Jahnátek.

Dia Moulding in Nitra

Dia Moulding Slovakia plans to launch a production run at its new facility in Nitra in September. The company, a subsidiary of Mitsubishi Plastics, produces plastic components and will employ approximately 100 people in the Nitra-Sever industrial park through the investment, which comes to €25 million. The new facility is located next to a Sony plant to which it will supply the components – front frames and back covers for Sony Bravia TV sets. Annual production is set at 200,000 parts.

Kia Slovakia Gets Support

Kia Motors Slovakia appreciates Slovak Government's interest in supporting its plans to build a new engine-manufacturing facility in Gbeľany (Žilina region) by providing investment aid worth €15 million. According to spokesman Dušan Dvořák, the company plans to build the facility within the next two years. He considers Government's support to be a positive signal, based on which the final decision on the investment should be made.

Kia also prepares for launching the test and series production of a new Kia model during the plant-wide holiday.

WEF: Conditions for Trade

Slovakia is in 46th place among 121 countries when it comes to trading conditions, reads a report on global trading conditions in 2009 by the World Economic Forum (WEF). The report looked at countries, examining their openness towards international trade and identifying any barriers that have been placed on the cross-border movement of goods and services. „Slovakia is especially positively evaluated for its low custom duties,“ said Róbert Kičina from the Business Alliance of Slovakia (PAS), a partner institution of the WEF.

However, the long list of items on Slovakia's customs-duty rate table has been criticised as being somewhat over-intricate. While there are 1,491 categories in the Slovak table, Hong Kong uses only one single rate for all kinds of goods. „Despite this fact, we're in a nice, 25th

place in the assessment for the handling of the customs agenda,“ noted Kičina.

Slovakia was judged as achieving below-average results when it comes to the efficiency of import-export procedures and the quality of its transport infrastructure. The country enjoys certain competitive advantages, however, such as developed transport services and a widespread distribution of information technologies across the country.

Singapore and Hong Kong lead the WEF table, followed by Switzerland, Denmark, Sweden, Canada, Norway, Finland, Austria and the Netherlands.

SPP Signs Contract with E.ON Ruhrgas

Slovak gas distributor Slovenský plynárenský priemysel (SPP) has signed a gas-supply contract with E.ON Ruhrgas. SPP chairman Bernd Wagner said that the company has secured diversified gas supplies for Slovakia not only for crisis periods but also for the standard regime. The contract covers a period of ten years, with E.ON due to supply 500 million cubic metres of gas to Slovakia each year as of July 1, 2009. A similar contract should be signed with Gfd Suez soon as well.

Italian Sisme in Slovakia

A new facility for the production of engines will soon go into operation in Malý Krtíš (Banská Bystrica region). The facility was constructed for the Italian company Sisme, and it should gradually employ 145 people in the village with population about 480.

Wizz Air Enters Slovak Market

Wizz Air Holding announced that it intends to enter the Slovak airline market, launching its activities as of September with a Bratislava-Rome route. The company's executive vice-president John Stephenson said that Wizz Air is ready to take over SkyEurope's (a troubled Slovak company) routes if necessary. According to him, Wizz Air is currently the largest low-cost airline in Central and Eastern Europe. It has transported more than 6.5 million passengers over the past 12 months, and expects to carry 7.5 million in 2009. It operates from bases in 11 locations – in Poland, Hunga-

ry, Ukraine, Bulgaria, Romania and the Czech Republic. The vice-president doesn't rule out the airline opening a base in Slovakia.

Luxury Housing in Bratislava Is Too Luxurious

Bratislava is the most expensive capital in Central Europe when it comes to luxury housing, reads a new analysis by UniCredit Bank. Luxury housing in the Slovak capital was as much as 30 percent more expensive than in other countries in the Visegrad (V4) group (the Czech Republic, Hungary and Poland) at the turn of 2008/09, and was 22 percent more expensive than in Vienna. „If we look at luxury housing from the perspective of investment, the average profitability from renting is about 4.3 percent for a property, which is under the recognised minimum, or 5 percent,“ said the bank's analyst Dávid Dereník.

The best investment within the V4 is Budapest, where the price of luxury housing at €2,120 per square metre increases its profitability up to 6.8 percent. Prague has an average profitability of 5 percent, and Warsaw 4.6 percent.

„In order for an investor in Bratislava to gain the average revenue of other V4 countries, prices would have to fall by 28 percent with unchanged rents,“ said the analyst. At the same time, he recalls that the high price of luxury housing in Slovakia, along with its low profitability, has already been reflected in a cut in prices, and it is likely that the weak domestic economy and the lack of interest among foreign investors will push prices of luxury housing down even further.

On average, the most expensive luxury apartment with an area of 120 square metres is located in Monte Carlo, where one square metre cost around €35,000 in the monitored period. The price in Bratislava was €3,770 per square metre, in Prague it was €3,380, in Vienna €2,300, and in Budapest €2,120.

Government Bails Out the Shipbuilder

A ship-making company in Komárno will not have to lay-off some of its 1,000 workers after

Economy Minister Lubomír Jahnátek agreed on long-term loans to build ships with a state-owned bank. The agreement with Eximbanka will refinance Slovenské lodenice Komárno's old loans. „They'll refinance 8 to 10 ships a year to provide for continued shipbuilding operations for the years ahead,“ said the minister.

IEE Sensing Coming to Kechnec Industrial Zone

A Luxembourg company IEE Sensing will serve as a partial replacement for American firm Molex, which is leaving the Kechnec industrial zone near Košice. IEE provides patents and licences for Molex, which is a producer of car components. In this sphere, it will prepare further production programmes for the car industry. It may partly compensate for the 1,000 jobs that will be lost when Molex leaves.

SOPK: Crisis Impacts All Branches

The crisis has escalated in Slovakia and touched all branches of economy. This follows from a survey of the Slovak Chamber of Commerce and Industry (SOPK). There were 100 companies involved in the survey on the impacts of global economic crisis on Slovakia's entrepreneurial sector, which SOPK carried out in the second quarter of 2009.

„As many as 97 percent of companies declared that the crisis had an impact on their business. The crisis hit all sectors of economy,“ stated SOPK chairman Peter Mihók. Companies are complaining with an increasing frequency about primary and secondary insolvency. As many as

62 percent of companies feel the worsened access to bank credits, added the chairman. Most of the entrepreneurs in the survey negatively evaluated the procedure of the European Union (EU), as well as the Slovak Government with regard to the resolution of the economic crisis.

Banks in Slovakia are Healthy

No bank in Slovakia needs state help at present, said Slovak central bank (NBS) governor Ivan Šramko. He spoke in Parliament in reference to a legislative proposal aimed at dampening the negative consequences of the global crisis on the country's banking sector. „This act is being adopted as a preventive measure. No bank in Slovakia is in such a condition that would lead to an acute need to use this act in order to resolve these issues,“ said the governor. The proposed act creates the conditions for the possible provision of state stabilisation aid for banks affected by the global crisis. This should be carried out via transfers from state financial assets to increase banks' equity, special guarantees for obligations issued by banks, or via loans provided to banks.

Chinese President in Slovakia

Slovakia would be happy to restore its economic growth with help from China, President Ivan Gašparovič said after meeting with Chinese President Hu Jintao, who was at a two-day visit to Slovakia in June. Slovakia is keen on restoring robust cooperation with PRC including in the area of investment. Hu Jintao for his part named telecommunications, IT (wherein China has a major investor in Lenovo in Bratislava), automotive, aircraft and engineering industry or the construction trade as potential areas to invest in. Representatives of Slovak and Chinese companies signed five co-operation contracts during the visit. They involve sectors such as renewable energy sources, research and development, electronics, technologies for the production of tyres and the growing of sea buckthorn (*Hippophae rhamnoides*).

All stories: TASR

GW097-802

 hotely.sk

organizujete školenia, tréningy, konferencie?
už viete kde?

Hľadajte u nás

Blahoželáme výhercom predplatiteľskej súťaže!

Držitelia atraktívneho pobytového poukazu sú už známi.

V májovom a júnovom vydaní nášho časopisu sme pre vás, našich čitateľov, pripravili Predplatiteľskú súťaž, v ktorej ste mali možnosť získať skvelú príležitosť prežiť víkend v krásnej lokalite v Lipne nad Vltavou – v exkluzívnom komplexe Lipno Lake Resort.

Jedinečný víkendový pobyt v novom rekreačnom komplexe získavajú títo vyžrebovaní predplatitelia Goodwillu:

- **Ing. Tomáš Jurík**, generálny riaditeľ Coface Slovakia Credit Management Services, s. r. o., Bratislava
- **Ing. Stanislav Horváth**, riaditeľ spoločnosti MSP-Consult, s. r. o., Trnava
- **Mgr. Andrea Jančeková**, riaditeľka Domova sociálnych služieb Hrabiny, Nová Baňa

Srdečne blahoželáme a prajeme pekné chvíle pri brehu Lipnianskej priehrady!

K jazeru sa tešia

Vyžrebovaným predplatiteľom sme poslali e-maily alebo zatelefonovali ešte pred

uzávierkou čísla, aby sme im zablahoželali aj osobne a zaslali pobytové poukazy. Uverejňujeme tu niektoré reakcie na príjemnú správu a uvádzame časť e-mailov, ktoré sme od výhercov následne dostali do redakcie.

Musím povedať, že v tej záplave mailov po dovolenke bolo toto príjemné prekvapenie. Teším sa na stretnutie.
Ing. Tomáš Jurík

Ďakujem za dobrú správu... tak to je teda prekvapenie. O tom komplexe na Lipne som čítal a okrem toho som sa už dlhšie chystal pozrieť do južných Čiech.
Ing. Stanislav Horváth

V prvom rade sa chcem poďakovať za veľmi zaujímavý časopis, ktorý sa mi

dostal do ruky náhodou.

Moje poďakovanie Vám patrí aj za nevšedný bonus, ktorý som získala ako predplatiteľka. Je to po prvý raz, čo som získala cenu inak ako svojimi vedomosťami alebo zručnosťami, a je to veľmi príjemné. Prajem vašmu časopisu dlhú a úspešnú cestu na slovenskom mediálnom trhu. Verím, že vznikol priestor pre našu ďalšiu spoluprácu. Sme zariadením poskytujúcim sociálne služby a snažíme sa vykonávať našu prácu na vysokej odbornej úrovni s pridaním veľkej dávky ľudskosti.

Mgr. Andrea Jančeková

Čitatelia, ktorí sa nezapojili do predplatiteľskej súťaže, majú stále šancu získať ďalšie atraktívne ceny, o ktorých budeme informovať v najbližších vydaniach. Do budúcej súťaže budú automaticky prihlásení všetci záujemcovia o predplatné, ktorí poslali alebo pošlú objednávkový formulár po 1. júli, teda po termíne ukončenia našej prvej predplatiteľskej súťaže.

Redakcia

ÁNO, objednávam si ročné predplatné v cene 12 €/361,51 Sk (10 čísel)

ADRESA PREDPLATITEĽA:

Meno a priezvisko:

Spoločnosť:

Ulica: Mesto a PSČ:

IČO: DIČ:

ADRESA NA DORUČENIE:

Meno a priezvisko:

Spoločnosť:

Ulica: Mesto a PSČ:

IČO: DIČ:

E-mail: Telefón:

Dátum: Podpis:

Platí aj podpísaná fotokópia objednávky. Objednávku nájdete aj na stránke www.goodwill.eu.sk.

Možnosť objednania predplatného: zaslaním vyplneného objednávkového kupónu na adresu:
Goodwill Publishing, s. r. o.
Nevádzová 5, 821 01 Bratislava
faxom na číslo: 02/4828 7322
e-mailom: goodwill@goodwill.eu.sk

Najlepšie presso na doma

Vneste do svojho domu originalitu a jedinečnosť. S pravými kávami BRASIL a COLOMBIA naplníte svoj domov arómou naozajstnej kávy. Ručne triedené najkvalitnejšie kávové zrnká, spracované najmodernejšou technológiou, zaručujú dokonalú a plnú chuť kávy v každom dúšku. Vychutajte si pravú kávu COLOMBIA, vhodnú na prípravu vašej presso kávy alebo kávu BRASIL, vhodnú na bežné pitie i na presso. Vychutnáte si tak najlepšie presso na doma!

www.baliarne.sk

OTP farmársky program

Už tradične najúrodnejšia ponuka pre poľnohospodárov

Zabezpečíme vám:

- efektívnu správu vašich financií,
- predfinancovanie priamej platby a iných podpôr,
- financovanie nákupu poľnohospodárskych strojov a zariadení,
- financovanie založenia, zberu a predaja úrody,
- predfinancovanie a spolufinancovanie projektov podporovaných z fondov Európskej únie a ŠR SR,
- financovanie odkúpenia pôdy.

www.otpbanka.sk • **otp** direkt 0850 111 222

 otpbanka

otp farmársky program